PROGRAMTANTERV

a 15. KÖZLEKEDÉS ÉS SZÁLLÍTMÁNYOZÁS ágazathoz tartozó 5 1041 15 06 LOGISZTIKAI TECHNIKUS SZAKMÁHOZ

1 A SZAKMA ALAPADATAI

- 1.1 Az ágazat megnevezése: Közlekedés és szállítmányozás
- 1.2 A szakma megnevezése: Logisztikai technikus
- 1.3 A szakma azonosító száma: 5 1041 15 06
- 1.4 A szakma szakmairányai: Logisztika és szállítmányozás, Vasúti árufuvarozás
- 1.5 A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
- 1.6 A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 5
- 1.7 Ágazati alapoktatás megnevezése: Kereskedelem ágazati alapoktatás
- 1.8 Kapcsolódó részszakmák megnevezése: Logisztikai feldolgozó, Raktáros

2 A KÉPZÉS SZERKEZETE ÉS TARTALMA

A programtantervvel kitöltött időkeret – a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020 (II. 7.) Korm. rendelet 13.§ (4) bekezdésének megfelelően – tartalmaz a szakképző intézmény által a helyi gazdasági környezet egyedi elvárásaihoz igazodó szakmai célokra szabadon felhasználható időkeretet (szabad sáv).

A szabad sáv szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

Az elmélet és a gyakorlat a dokumentumban nem kerül élesen elválasztásra. A cél az, hogy lehetőség legyen a gyakorlat során is elméletet oktatni, hatékonyabbá téve ezzel az oktatást. Az egyes tantárgyaknál történik annak meghatározása, hogy a tantárgy teljes tartalmát tekintve az órakeretnek minimálisan hány százalékát kell gyakorlati körülmények között (tanműhelyben, termelőüzemben stb.) oktatni. Ez az adott tantárgy egészének gyakorlatigényességét mutatja, és minél magasabb ez az arány, annál inkább ösztönöz az elméleti tudáselemek gyakorlatba ágyazottan történő oktatására.

A szakirányú oktatásban a tantárgyakra meghatározott időkeret és tartalom kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám, valamint a tantárgyak és témakörök óraszámának évfolyamonkénti megoszlása és sorrendje – a szakmai vizsga követelményeire tekintettel – pedig ajánlás.

A kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítés során az ágazati alapoktatáshoz tartozó tantárgyak oktatását a szakmai oktatás első félévében kell megszervezni.

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként a Logisztika és szállítmányozás szakmairány számára

	Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13.	A képzés összes óraszáma	1/13.	2/14.	A képzés összes óraszáma
	Évfolyam összes óraszáma	252	324	468	450	702	2196	1093	947	2040
Munkavállalói ismere- tek	Munkavállalói ismeretek	18	0	0	0	0	18	18	0	18
llaló tek	Álláskeresés	5					5	5		5
ıvál	Munkajogi alapismeretek	5					5	5		5
ınka	Munkaviszony létesítése	5					5	5		5
Mu	Munkanélküliség	3					3	3		3
Munkavállalói idegen nyelv (technikus szakmák esetén)	Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0	0	62	62	0	62	62
vállalói nyelv ikus sza esetén)	Az álláskeresés lépései, álláshirdetések					11	11		11	11
avá ny nika es	Önéletrajz és motivációs levél					20	20		20	20
ınk	"Small talk" – általános társalgás					11	11		11	11
Mı (t	Állásinterjú					20	20		20	20
Gazdálkodási tevékenység ellátása	Gazdasági ismeretek	108	108	0	0	0	216	108	0	108
ség	Gazdasági alapfogalmak	24					24	12		12
eny	A háztartás gazdálkodása	33					33	12		12
:vék	A vállalat termelői magatartása	51					51	12		12
Si te	Az állam gazdasági szerepe, feladatai		27				27	10		10
odás	Jogi alapfogalmak		15				15	10		10
álkc	Tudatos fogyasztói magatartás		15				15	10		10
azd	Marketing alapfogalmak		24				24	17		17
Ü	Nemzetközi gazdasági kapcsolatok		27				27	25		25

	Vállalkozások működtetése	0	72	0	0	0	72	72	0	72
	A vállalkozások gazdálkodása		9				9	9		9
	A gazdálkodási folyamatok elszámolása		27				27	27		27
	Statisztikai alapfogalmak		36				36	36		36
	Tanulási terület összóraszáma	108	180	0	0	0	288	180	0	180
lés	Kommunikáció	36	72	0	0	0	108	72	0	72
keze	Kapcsolatok a mindennapokban	18					18	8		8
ciól	A munkahelyi kapcsolattartás szabályai	18					18	18		18
ımá	Kommunikációs folyamat		36				36	22		22
nfoi	Ön- és társismeret fejlesztése		36				36	24		24
Üzleti kultúra és információkezelés	Digitális alkalmazások	90	72	0	0	0	162	162	0	162
ű kı	Munkavédelmi ismeretek	4					4	4		4
zle	Tízujjas vakírás	68	36				104	104		104
;	Digitális alkalmazások	18	36				54	54		54
	Tanulási terület összóraszáma	126	144	0	0	0	270	234	0	234
	Közlekedési alapok	0	0	108	0	0	108	72	36	108
	A közlekedési alágazatok átfogó ismerete			18			18	18		18
	Közlekedésbiztonság			6			6	6		6
	A közlekedés hatása a környezetre			6			6	6		6
és	Közlekedési számítások			30			30		30	30
ked	Közlekedésinformatika			6			6		6	6
Közlekedés	Közlekedésföldrajz			42			42	42		42
×	Közlekedés technikája és üzemvitele	0	0	144	0	0	144	132	0	132
	Vasúti közlekedés			30			30	30		30
	Közúti közlekedés			32			32	30		30
	Légi közlekedés			28			28	18		18
	Belvízi közlekedés			18			18	18		18

	Tengeri közlekedés			18			18	18		18
	Csővezetékes szállítás			18			18	18		18
	Tanulási terület összóraszáma	0	0	252	0	0	252	204	36	240
	Külkereskedelmi és vámismeretek	0	0	72	0	0	72	39	33	72
	Külkereskedelmi ügyletek			12			12	6	6	12
	Nemzetközi pénzügyek			12			12	6	6	12
	Külkereskedelmi szokványok			30			30	15	15	30
	Vámismeretek			18			18	12	6	18
	Általános szállítmányozás	0	0	0	108	72	180	36	144	180
	Szállítmányozási alapok				14		14	18		18
	Szállítmánybiztosítás				22		22	18		18
	Magyarország szállítmányozási, közlekedési földrajza				36		36		36	36
ozás	Európa szállítmányozási, közlekedési földrajza				36	12	48		48	48
ánye	Szakmai idegen nyelv					30	30		30	30
itmi	Idegen nyelvű szakmai levelezés					30	30		30	30
Szállítmányozás	Ágazati szabályozások	0	0	0	144	0	144	108	36	144
	Vasúti szabályozás				34		34	26	8	34
	Közúti szabályozás				35		35	26	8	34
	Légi szabályozás				20		20	16	5	21
	Belvízi szabályozás				20		20	15	5	20
	Tengeri szabályozás				20		20	15	5	20
	Veszélyes küldemények fuvarozásának szabályozása				15		15	10	5	15
	Szállítmányozói feladatok	0	0	0	0	174	174	0	174	174
	Vasúti árutovábbítás					42	42		42	42
	Közúti árutovábbítás					36	36		36	36
	Légi árutovábbítás					24	24		24	24

	Belvízi árutovábbítás					24	24		24	24
	Tengerentúli árutovábbítás					24	24		24	24
	Multimodális és kombinált árutovábbítási rendszerek					24	24		24	24
	Tanulási terület összóraszáma	0	0	72	252	246	570	183	387	570
	Raktározási alapok	0	0	72	0	0	72	72	0	72
	Raktárak helye, szerepe			12			12	12		12
	Raktározási folyamatok			30			30	30		30
	Anyag és áruismeret			30			30	30		30
	Raktári tárolás és anyagmozgatás	0	0	72	0	0	72	72	0	72
	A raktári tárolás rendszere			36			36	36		36
	A raktári folyamatok anyagmozgató és mérőeszközei			36			36	36		36
ás	Raktári mutatószámok	0	0	0	72	0	72	30	42	72
Raktározás	Matematikai, fizikai alapok				6		6	6		6
akt	Statikus mutatószámok				24		24	12	12	24
~	Dinamikus mutatószámok				24		24	12	12	24
	Minőségi mutatószámok				18		18		18	18
	A raktárirányítás rendszere	0	0	0	0	42	42	0	42	42
	Az információ					6	6		6	6
	Raktárnyilvántartás					18	18		18	18
	Raktárirányítás					18	18		18	18
	Raktárvezetés	0	0	0	0	36	36	0	36	36
	A raktár működtetése					18	18		18	18
	Ellenőrzési, szabályozási feladatok					18	18		18	18
	Tanulási terület összóraszáma	0	0	144	72	78	294	174	120	294

	Logisztikai alapok	0	0	0	36	46	82	10	72	82
	Logisztikai alapok	v			30	10	02		12	02
	A logisztikai rendszer felépítése				24	5	29	5	24	29
	A logisztika információs rendszere				12	5	17	5	12	17
	A logisztikai teljesítmények mutatószámai					36	36		36	36
	Beszerzési logisztika	0	0	0	36	46	82	36	46	82
	A beszerzési folyamat				24	5	29	24	5	29
	Beszerzési stratégiák				12	5	17	12	5	17
	A beszerzési logisztika gyakorlata					36	36		36	36
Logisztika	Készletezési logisztika	0	0	0	18	54	72	18	54	72
Log	A készletezés szerepe				12		12	12		12
	Készletgazdálkodás				6	18	24	6	18	24
	A készletezési logisztika gyakorlata					36	36		36	36
	Termelési logisztika	0	0	0	18	42	60	18	42	60
	Termeléstervezés				12		12	12		12
	Termelésirányítás				6	12	18	6	12	24
	A termelési logisztika gyakorlata					30	30		30	30
	Elosztási logisztika	0	0	0	18	68	86	18	68	86
	Disztribúció és értékesítés				18	32	50	18	32	50
	Az elosztási logisztika gyakorlata					36	36		36	36

Minőség a logisztikában	0	0	0	0	60	60	0	60	60
Minőségi alapismeretek					12	12		12	12
A minőségmenedzsment fejlesztésének eszközei					12	12		12	12
A logisztika minőségi mutatói					36	36		36	36
Tanulási terület összóraszáma	0	0	0	126	316	442	100	342	442
Egybefüggő szakmai gyakorlat:	0	0	0	140*			160	·	

^{*} Amennyiben az intézmény választása szerint a szakirány oktatása a tanítási évben teljesítendő oktatásból és a tanítási éven kívüli egybefüggő gyakorlatból áll.

A tanulási területekhez rendelt tantárgyak és témakörök óraszáma évfolyamonként a Vasúti árufuvarozás szakmairány számára

	Évfolyam	9.	10.	11.	12.	13.	A képzés összes óraszáma	1/13.	2/14.	A képzés összes óraszáma
	Évfolyam összes óraszáma	252	324	458	450	709	2193	1206	836	2042
Munkavállalói ismere- tek	Munkavállalói ismeretek	18	0	0	0	0	18	18	0	18
laló tek	Álláskeresés	5					5	5		5
ıváll t	Munkajogi alapismeretek	5					5	5		5
ınka	Munkaviszony létesítése	5					5	5		5
Mu	Munkanélküliség	3					3	3		3
Munkavállalói idegen nyelv (technikus szakmák esetén)	Munkavállalói idegen nyelv	0	0	0	0	62	62	0	62	62
vállalói nyelv ikus sza esetén)	Az álláskeresés lépései, álláshirdetések					11	11		11	11
avál ny nika ese	Önéletrajz és motivációs levél					20	20		20	20
ınk	"Small talk" – általános társalgás					11	11		11	11
T W	Állásinterjú					20	20		20	20
Gazdálkodási tevékenység ellátása	Gazdasági ismeretek	108	108	0	0	0	216	108	0	108
ség	Gazdasági alapfogalmak	24					24	12		12
eny	A háztartás gazdálkodása	33					33	12		12
:vék	A vállalat termelői magatartása	51					51	12		12
Si te	Az állam gazdasági szerepe, feladatai		27				27	10		10
odás	Jogi alapfogalmak		15				15	10		10
álko	Tudatos fogyasztói magatartás		15				15	10		10
azd	Marketing alapfogalmak		24				24	17		17
Ü	Nemzetközi gazdasági kapcsolatok		27				27	25		25

	Vállalkozások működtetése	0	72	0	0	0	72	72	0	72
	A vállalkozások gazdálkodása		9				9	9		9
	A gazdálkodási folyamatok elszámolása		27				27	27		27
	Statisztikai alapfogalmak		36				36	36		36
	Tanulási terület összóraszáma	108	180	0	0	0	288	180	0	180
ilés	Kommunikáció	36	72	0	0	0	108	72	0	72
keze	Kapcsolatok a mindennapokban	18					18	8		8
ció	A munkahelyi kapcsolattartás szabályai	18					18	18		18
rmá	Kommunikációs folyamat		36				36	22		22
info	Ön- és társismeret fejlesztése		36				36	24		24
Üzleti kultúra és információkezelés	Digitális alkalmazások	90	72	0	0	0	162	162	0	162
ti ku	Munkavédelmi ismeretek	4					4	4		4
¹ zle	Tízujjas vakírás	68	36				104	104		104
: <u>`</u>	Digitális alkalmazások	18	36				54	54		54
	Tanulási terület összóraszáma	126	144	0	0	0	270	234	0	234
	Vasúti árufuvarozás	0	0	98	108	31	237	142	93	235
	A vasúti árufuvarozás jogszabályi háttere			20	7		27	18		18
pok	A fuvarozás előkészítése, a rakodás			18	12	7	37	26	20	46
ala	Az áru felvétele fuvarozásra			30	12	7	49	26	20	46
zási.	A fuvarozás végrehajtása			30	12	7	49	26	20	46
aroz	A küldemény kiszolgáltatása				35	7	42	26	20	46
Vasúti árufuvarozási alapok	A vasút fuvarozói felelőssége és a kártérítés				30	3	33	20	13	33
Vasúti	Díjszabás	0	0	108	108	31	247	180	62	242
	Az árudíjszabás elmélete			54	54	15	123	90	31	121
	Elszámolási ismeretek	-		54	54	16	124	90	31	121
	Tanulási terület összóraszáma	0	0	206	216	62	484	322	155	477

	Árufuvarozási szolgáltatás	0	0	0	36	108	144	36	108	144
tika	Hálózati Üzletszabályzat					20	20		20	20
sisz	Vasúti szolgáltatások				18	18	36	18	18	36
log	Árutovábbítási technológiák				18	18	36	18	18	36
s és	Vámismeret					26	26		26	26
tatá	Veszélyes áru					26	26		26	26
Vasúti árufuvarozási szolgáltatás és logisztika	Logisztika	0	0	36	108	18	162	140	22	162
.ozá	Logisztikai alapok				18		18	18		18
ıvar	Áruismeret				20		20	20		20
ruft	Raktározás				24		24	20		20
ti á	Anyagmozgatás				13		13	13		13
asú	Csomagolás				13	6	19	13	6	19
>	INCOTERMS-szokványok				20	12	32	20	12	32
	Vasútföldrajz			36			36	36	4	40
	Tanulási terület összóraszáma	0	0	36	144	126	306	176	130	306
	Jelzési utasítás	0	0	108	0	26	134	98	36	134
	Általános rendelkezések			25		4	29	21	4	25
	A főjelzőkre, előjelzőkre és ismétlőjelzőkre vonatkozó általános előírások			15		5	20	16	5	21
и	A tolatási mozgást szabályozó jelzők			8		2	10	8	2	10
Forgalom	Az egyéb jelzők és jelzéseik			25		6	31	18	11	29
org	Kézijelzések és hangjelzések			15		3	18	15	6	21
ц.	Jelzések a vonatokon és a járműveken			10		3	13	10	4	14
	Figyelmeztető jelek	·		10		3	13	10	4	14
	Forgalmi utasítások	0	0	0	90	184	274	70	204	274
	F.2. sz. Forgalmi Utasítás				90	30	120	70	24	94
	F.2. sz. Forgalmi Utasítás Függelékei					66	66		72	72
	Egyéb utasítások					70	70		90	90

	Távközlő és biztosítóberendezési ismeretek					18	18		18	18
	Közlekedési alapok	0	0	108	0	0	108	108	0	108
	Közlekedéstörténet			15			15	15		15
	A közlekedés fogalma, felosztása, alapfogalmai			15			15	15		15
	A vasúti közlekedés technikája			15			15	15		15
	A vasúti közlekedés üzemvitele			15			15	15		15
	A közúti közlekedés technikája és üzemvitele			15			15	15		15
	A vízi közlekedés technikája és üzemvitele			13			13	13		13
	A légi közlekedés technikája és üzemvitele			10			10	10		10
	Csővezetékes szállítás			10			10	10		10
	Tanulási terület összóraszáma	0	0	216	90	210	516	276	240	516
ek	Kocsiirányítás	0	0	0	0	31	31	0	31	31
szer	Megrendelőkönyv					8	8		8	8
endszer	Megrendelőkönyv Készlet					8	8		8	8
ai rendszer										
atikai rendszer	Készlet					8	8		8	8
i informatikai rendszer	Készlet Diszpozíció/Kocsiintézés	0	0	0	0	8	8	0	8	8
olási informatikai rendszer	Készlet Diszpozíció/Kocsiintézés Lekérdezések	0	0	0	0	8 8 7	8 8 7	0	8 8 7	8 8 7
ámolási informatikai rendszer	Készlet Diszpozíció/Kocsiintézés Lekérdezések E-fuvarlevél	0	0	0	0	8 8 7 62	8 8 7 62	0	8 8 7 62	8 8 7 62
si- és elszámolási informatikai rendszer	Készlet Diszpozíció/Kocsiintézés Lekérdezések E-fuvarlevél E-fuvarlevél létrehozása	0	0	0	0	8 8 7 62 40	8 8 7 62 40	0	8 8 7 62 40	8 8 7 62 40
yítási- és elszámolási informatikai rendszer	Készlet Diszpozíció/Kocsiintézés Lekérdezések E-fuvarlevél E-fuvarlevél létrehozása Útközbeni kezelés					8 8 7 62 40 22	8 8 7 62 40 22		8 8 7 62 40 22	8 8 7 62 40 22
rányítási- és elszámolási informatikai rendszer	Készlet Diszpozíció/Kocsiintézés Lekérdezések E-fuvarlevél E-fuvarlevél létrehozása Útközbeni kezelés Kocsikimutatás					8 8 7 62 40 22	8 8 7 62 40 22		8 8 7 62 40 22	8 8 7 62 40 22
Irányítási- és elszámolási informatikai rendszerek	Készlet Diszpozíció/Kocsiintézés Lekérdezések E-fuvarlevél E-fuvarlevél létrehozása Útközbeni kezelés Kocsikimutatás Kocsikimutatás					8 8 7 62 40 22 31 8	8 8 7 62 40 22 31 8		8 8 7 62 40 22 31 8	8 8 7 62 40 22 31 8

	Vonatkezelés	0	0	0	0	31	31	0	31	31
	Alapismeretek, törzsadatkezelés					8	8		8	8
	Vonatkezelés					8	8		8	8
	Állomáskezelés					8	8		8	8
	Vasútvállalati átadás					7	7		7	7
	Tanulási terület összóraszáma	0	0	0	0	155	155	0	155	155
	Fuvareszköz-gazdálkodás	0	0	0	0	47	47	0	47	47
	A teherkocsi-használat fuvarjogi környezete					5	6		5	6
	A teherkocsi-használat alapismeretei					10	10		10	10
tés	Nemzetközi szabályok – AVV					11	11		11	11
eltei	Nemzetközi szabályok – PGV					11	11		11	11
Üzemeltetés	A vasúti teherkocsi jellegrajzai					10	10		10	10
Üz	Rakodási szabályok	0	0	0	0	47	47	0	47	47
	Rakodási szabályok 1. kötet					16	16		16	16
	Rakodási szabályok 2. kötet					16	16		16	16
	Vonalosztályok					15	15		15	15
	Tanulási terület összóraszáma	0	0	0	0	94	94	0	94	94
Egybefüggő szaki	mai gyakorlat:	0	0	0	140			160		

^{*} Amennyiben az intézmény választása szerint a szakirány oktatása a tanítási évben teljesítendő oktatásból és a tanítási éven kívüli egybefüggő gyakorlatból áll.

3 A TANULÁSI TERÜLETEK RÉSZLETES SZAKMAI TARTALMA

3.1 Munkavállalói ismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma:

18/18 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A Munkavállalói ismeretek tanulási terület elsajátításával a tanuló önismeretet szerez, meghatározza a céljait. Megismerkedik környezete munkaerőpiaci helyzetével. Megtanulja, milyen foglalkoztatási formában tud majd elhelyezkedni munkavállalóként. Megismeri, hogy tanulói jogviszonyában is foglalkoztatható szakképzési munkaviszony keretében. Megtanulja az ehhez a jogviszonyhoz kapcsolódó jogait és kötelezettségeit. A tanuló megismeri a munkavállaláshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismereteket, amelyeket a gyakorlati, mindennapi tevékenysége során alkalmazni tud.

3.1.1 Munkavállalói ismeretek tantárgy

18/18 óra

3.1.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

3.1.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

3.1.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

3.1.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.1.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes- ségek	Ismeretek	Önállóság és fele- lősség mértéke	Elvárt viselkedés- módok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompe- tenciák
Megfogalmazza saját karriercéljait.	Ismeri saját szemé- lyisége jellemvoná- sait, annak pozití- vumait.	Teljesen önállóan	Önismerete alapján törekszik céljai reális megfogalma- zására. Megjelené-	
Szakképzési mun- kaviszonyt létesít.	Ismeri a munka- szerződés tartalmi és formai követel- ményeit.	Instrukció alapján részben önállóan	sében igényes, vi- selkedésében visz- szafogott. Elkötele- zett a szabályos	
Felismeri, megnevezi és leírja az álláskeresés módszereit.	Ismeri a formális és informális álláske- resési technikákat.	Teljesen önállóan	foglalkoztatás mel- lett. Törekszik a saját munkabérét érintő változások nyomon követésére.	Internetes álláskere- sési portálokon információkat ke- res, rendszerez.

3.1.1.6 A tantárgy témakörei

3.1.1.6.1 Álláskeresés

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, szakképzések szerepe, képzési támogatások (ösztöndíjak rendszere) ismerete

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága

3.1.1.6.2 Munkajogi alapismeretek

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony

A tanulót érintő szakképzési munkaviszony lényege, jelentősége

Atipikus munkavégzési formák a munka törvénykönyve szerint: távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka)

Speciális jogviszonyok: önfoglalkoztatás, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka

3.1.1.6.3 Munkaviszony létesítése

Felek a munkajogviszonyban. A munkaviszony alanyai

A munkaviszony létesítése. A munkaszerződés. A munkaszerződés tartalma.

A munkaviszony kezdete létrejötte, fajtái. Próbaidő

A munkavállaló és munkáltató alapvető kötelezettségei

A munkaszerződés módosítása

Munkaviszony megszűnése, megszüntetése

Munkaidő és pihenőidő

A munka díjazása (minimálbér, garantált bérminimum)

3.1.1.6.4 Munkanélküliség

Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ). Álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel Az álláskeresési ellátások fajtái

Álláskeresők számára nyújtandó támogatások (vállalkozóvá válás, közfoglalkoztatás, képzések, utazásiköltség-támogatások)

Szolgáltatások álláskeresőknek (munkaerő-közvetítés, tanácsadás)

Európai Foglalkoztatási Szolgálat (EURES)

3.2 Munkavállalói idegen nyelv megnevezésű tanulási terület (technikus szakmák esetén)

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma:

62/62 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

Állások megpályázása idegen nyelven. Önéletrajz és motivációs levél megfogalmazása, az állásinterjú során hatékony idegen nyelvű kommunikáció.

3.2.1 Munkavállalói idegen nyelv tantárgy

62/62 óra

3.2.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók idegen nyelven is képesek legyenek álláshirdetésre jelentkezni, ismerjék az álláskeresés lépéseit, hatékonyan és eredményesen meg tudják valósítani a kommunikációs célokat egy állásinterjú során.

Megértsék a munkájukhoz kapcsolódó idegen nyelvű álláshirdetéseket, képesek legyenek a munkavállaláshoz kapcsolódóan egyszerű formanyomtatványokat kitölteni, önéletrajzot írni és motivációs levelet a formai és tartalmi követelményeknek megfelelően megfogalmazni, megértsék egy munkaszerződés alapvető idegen nyelvi fordulatait, kifejezéseit.

Az állásinterjú során legyenek képesek idegen nyelven, személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni. Az állásinterjú bevezető részében, az általános társalgás során feltett kérdéseket meg tudják válaszolni. Az interjú során tudjanak szándékaikról, elképzeléseikről, jövőbeli terveikről beszélni. Ki tudják fejezni erősségeiket, gyengeségeiket. Rendelkezzenek megfelelő szókinccsel ahhoz, hogy tanulmányaikról és munkatapasztalatukról be tudjanak számolni. Megértsék az adott cég/vállalat honlapján közzétett információkat, és ezzel kapcsolatosan kérdéseket, véleményt tudjanak formálni.

A tantárgy az utolsó évfolyamon kerül oktatásra, így épít a tanulók közismereti tantárgyak keretében elsajátított idegennyelv-tudására, alapvető mondatszerkesztési ismereteikre, valamint a főbb igeidők ismeretére. A tantárgy tanulása során a tanuló ezen ismereteit aktiválja és a munkavállalói szókincset is alkalmazva gyakorolja.

3.2.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A tantárgy tanítása idegen nyelven zajlik, ezért az oktatónak rendelkeznie kell az adott idegen nyelvből nyelvtanári végzettséggel.

- 3.2.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Idegen nyelvek
- 3.2.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.2.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Internetes álláskereső oldalakon és egyéb főrumokon (újsághirdetések, szaklapok, szakmai kiadványok stb.) álláshirdetéseket keres. Az álláskereséshez használja a kapcsolati tőkéjét.	Ismeri az álláskeresést segítő fórumokat, álláshirdetéseket tartalmazó forrásokat, állásokat hirdető vagy álláskeresésben segítő szervezeteket, munkaközvetítő ügynökségeket.	Teljesen önállóan		Hatékonyan tudja álláskereséshez használni az inter- netes böngészőket és álláskereső portá- lokat, és ezek segít- ségével képes szakmájának, vég- zettségének, képes- ségeinek megfelelő- en álláshirdetéseket kiválasztani.
A tartalmi és formai követelményeknek megfelelő önéletraj- zot fogalmaz.	Ismeri az önéletrajz típusait, azok tar- talmi és formai követelményeit.	Teljesen önállóan	Törekszik kompetenciáinak reális megfogalmazására, erősségeinek hangsúlyozására idegen nyelven. Nyitott szakmai és személyes kompetenciáinak fejlesztésére. Törekszik receptív	Ki tud tölteni ön- életrajzsablonokat, pl. Europass CV- sablon, vagy szö- vegszerkesztő prog- ram segítségével létre tud hozni az adott önéletrajztípu- soknak megfelelő dokumentumot.
A tartalmi és formai követelményeknek megfelelő motivá- ciós levelet ír, me- lyet a megpályá- zandó állás sajátos- ságaihoz igazít.	Ismeri a motivációs levél tartalmi és formai követelmé- nyét, felépítését, valamint tipikus szófordulatait az adott idegen nyel- ven.	Teljesen önállóan	és produktív kész- ségeit idegen nyel- ven fejleszteni (ol- vasott és hallott szöveg értése, írás- készség, valamint beszédprodukció).	Szövegszerkesztő program segítségé- vel meg tud írni egy önéletrajzot, figye- lembe véve a formai szabályokat.
Kitölti és a munka- adóhoz eljuttatja a szükséges nyomtat- ványokat és doku- mentumokat az álláskeresés folya- matának figyelem- bevételével.	Ismeri az álláskere- sés folyamatát.	Teljesen önállóan	Szakmája iránt elkötelezett. Megje- lenése visszafogott, helyzethez illő. Viselkedésében törekszik az adott helyzetnek megfe- lelni.	Digitális forma- nyomtatványok kitöltése, szövegek formai követelmé- nyeknek megfelelő létrehozása, e- mailek küldése és fogadása, csatolmá- nyok letöltése és hozzáadása.
Felkészül az állásinterjúra a megpályázni kívánt állásnak megfelelően, a céljait szem előtt tartva kommunikál az interjú során.	Ismeri az állásinter- jú menetét, tisztá- ban van a lehetséges kérdésekkel. Az adott szituáció megvalósításához megfelelő szókincs- csel és nyelvtani tudással rendelke- zik.	Teljesen önállóan		A megpályázni kívánt állással kap- csolatban képes az internetről informá- ciót szerezni.

Az állásinterjún, az állásinterjúra érkezéskor vagy a kapcsolódó telefonbeszélgetések során csevegést (small talk) kezdeményez, a társalgást fenntartja és befejezi. A kérdésekre megfelelő válaszokat ad.	Tisztában van a legáltalánosabb csevegési témák szókincsével, amelyek az interjú során, az interjút megelőző és esetlegesen követő telefonbeszélgetés során vagy az állásinterjúra megérkezéskor felmerülhetnek.	Teljesen önállóan
Az állásinterjúhoz kapcsolódóan tele- fonbeszélgetést folytat, időpontot egyeztet, tényeket tisztáz.	Tisztában van a telefonbeszélgetés szabályaival és általános nyelvi fordulataival.	Teljesen önállóan
A munkaszerződések, munkaköri leírások szókincsét munkájára vonatkozóan alapvetően megérti.	Ismeri a munka- szerződés főbb elemeit, leggyako- ribb idegen nyelvű kifejezéseit. A munkaszerződések, munkaköri leírások szókincsét értel- mezni tudja.	Teljesen önállóan

3.2.1.6 A tantárgy témakörei

3.2.1.6.1 Az álláskeresés lépései, álláshirdetések

A tanuló megismeri az álláskeresés lépéseit, és megtanulja az ahhoz kapcsolódó szókincset idegen nyelven (végzettségek, egyéb képzettségek, megkövetelt tulajdonságok, szakmai gyakorlat stb.).

Képessé válik a szakmájához kapcsolódó álláshirdetések megértésére, és fel tudja ismerni, hogy saját végzettsége, képzettsége, képességei mennyire felelnek meg az álláshirdetés követelményeinek. Az álláshirdetésnek és szakmájának megfelelően begyakorolja az egyszerűbb, álláskereséssel kapcsolatos űrlapok helyes kitöltését.

Az álláshirdetések és az űrlapok szövegének olvasása során a receptív kompetencia fejlesztése történik (olvasott szöveg értése), az űrlapkitöltés során pedig produktív kompetenciákat fejlesztünk (íráskészség).

3.2.1.6.2 Önéletrajz és motivációs levél

A tanuló megtanulja az önéletrajzok típusait, azok tartalmi és formai követelményeit, tipikus szófordulatait. Képessé válik saját maga is a nyelvi szintjének megfelelő helyességgel és igényességgel, önállóan megfogalmazni önéletrajzát.

Megismeri az állás megpályázásához használt hivatalos levél tartami és formai követelményeit. Begyakorolja a gyakran használt tipikus szófordulatokat, szakmájában használt gyakori kifejezéseket, valamint a szakmája gyakorlásához szükséges kulcsfontosságú kompetenciák kifejezéseit idegen nyelven. Az álláshirdetések alapján begyakorolja, hogyan lehet az adott hirdetéshez igazítani levelének tartalmát.

3.2.1.6.3 "Small talk" – általános társalgás

A small talk elengedhetetlen része minden beszélgetésnek, így az állásinterjúnak is. Segíti a beszélgetésben részt vevőket ráhangolódni a tényleges beszélgetésre, megtöri a kínos csendet, oldja a feszültséget, segít a beszélgetés gördülékeny menetének fenntartásában és a beszélgetés lezárásában. Fontos, hogy a small talk során érintett témák semlegesek legyenek a beszélgetőpartnerek számára, és az adott szituációhoz, fizikai környezethez passzoljanak. Ilyen tipikus témák lehetnek pl. időjárás, közlekedés (odajutás, parkolás, épületen belüli tájékozódás), étkezési lehetőségek (cégnél, környéken), család, hobbi, szabadidő (szórakozás, sport). A tanulók begyakorolják a kérdésfeltevést és a beszélgetésben való aktív részvétel szabályait, fordulatait.

Az állásinterjút megelőzően gyakran telefonos egyeztetésre is sor kerül, ezért a tanulónak fontos a telefonbeszélgetések szabályait és fordulatait is megismernie, elsajátítania.

A témakör során elsősorban a tanulók produktív kompetenciája fejlődik (beszédkészség), de a témához kapcsolódó internetes videók és egyéb hanganyagok hallgatása során receptív készségeik is fejlődnek (hallás utáni értés).

3.2.1.6.4 Állásinterjú

A témakör végére a tanuló képes viszonylagos folyékonysággal, hatékony kommunikációt folytatni az állásinterjú során. Be tud mutatkozni szakmai vonatkozással is. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, amely alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. Ki tudja emelni erősségeit, és kérdéseket tud feltenni a betölteni kívánt munkakörrel kapcsolatosan.

A témakör tanulása során elsajátítja a közvetlenül a szakmájára vonatkozó, gyakran használt kifejezéseket.

A témakör tanítása során az állásinterjú lefolytatásán kívül fontos, hogy a tanuló ismerje a munkaszerződés azon szakkifejezéseit, részeit is, amelyek szakmájához kötődhetnek.

A munkaszerződések kulcskifejezéseinek elsajátítása és fordítása révén alkalmas lesz arra, hogy a leendő saját munkaszerződését, illetve munkaköri leírását lefordítsa és értelmezze.

A témakör során elsősorban a tanuló produktív kompetenciája fejlődik (beszédkészség), de a témához kapcsolódó videók és egyéb hanganyagok hallgatása során a receptív készségek is fejlődnek (hallás utáni értés), valamint a munkaszerződés-minták szövegének olvasása során az olvasott szövegértés is fejleszthető.

3.3 Gazdálkodási tevékenység ellátása megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma:

288/180 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulók az alapvető gazdasági ismeretek elsajátítása után ismerjék és értsék a gazdasági élettel kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat, összefüggéseket. A tanulási terület kiemelt célja, hogy lehetőséget biztosítson a gazdálkodási tevékenységek ellátásához kapcsolódó önálló projektfeladatok, produktumok elkészítésre, kommunikációs és prezentációs képességeik fejlesztésére.

3.3.1 Gazdasági ismeretek tantárgy

216/108 óra

3.3.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

Fejlessze a tanulók ismereteit a gazdasági élet alapvető területeiről (szükségletek, javak, gazdasági körforgás, termelési tényezők, munkamegosztás, gazdálkodás, piac), megismertesse a gazdasági élet szereplőit és kapcsolataikat.

A tanulók ismerjék a háztartás feladatait, bevételeit és kiadásait, a háztartás pénzgazdálkodását. Példákon keresztül mutassák be a háztartás bevételei és kiadásai szerkezetét.

Tudják jellemezni a vállalkozások és a többi gazdasági szereplő kapcsolatát és megkülönböztetni az egyes vállalkozási formákat.

A tanulók tudják bemutatni az állam feladatait, felsorolni az állami költségvetés legfontosabb bevételeit és kiadásait.

Megszerzett ismereteik alapján értsék meg a jogi fogalmakat és példákon keresztül mutassák be az alapvető fogyasztói jogokat.

Ismerjék a nemzetközi gazdasági kapcsolatok alapvető formáit.

- 3.3.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
- 3.3.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
- 3.3.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

19/113. oldal

3.3.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes- ségek	Ismeretek	Önállóság és fele- lősség mértéke	Elvárt viselkedés- módok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompe- tenciák
Bemutatja az egyes alapfogalom cso- portok jellegzetes- ségeit.	Ismeri a gazdasági legfontosabb alap- fogalmak jellemző- it, fajtáit.	Teljesen önállóan		Adatok, információk keresése a digitális eszközön vagy interneten, az eredmények kiválasztása és feldolgozása útmutató alapján.
Példákon keresztül bemutatja a háztar- tások legfontosabb bevételeit, kiadásait és értelmezi a költ- ségvetés egyenle- gét.	Ismeri a háztartás feladatait, bevételeit és kiadásait, a ház- tartás pénzgazdál- kodását	Instrukció alapján részben önállóan		
Azonosítja az egyes vállalkozási formá- kat és elemzi azok előnyeit és hátrá- nyait.	Tisztában van az egyes vállalkozási formák jellemzői- vel.	Teljesen önállóan	Belátja a gazdaság működési szabálya- inak fontosságát.	
Példákon keresztül bemutatja az állami költségvetés legfon- tosabb bevételeit, kiadásait.	Ismeri az állam feladatait, az állam- háztartás rendszerét	Instrukció alapján részben önállóan		
Példákon keresztül bemutatja az alap- vető fogyasztói jogokat.	Ismeri a jogi alap- fogalmakat.	Instrukció alapján részben önállóan		
Azonosítja a marketing-eszközöket.	Ismeri a marketing fogalmát és eszközrendszerét.	Instrukció alapján részben önállóan		
Bemutatja a nem- zetközi kereskede- lemből származó előnyöket.	Ismeri a nemzetközi kereskedelem alap- vető formáit.	Teljesen önállóan		

3.3.1.6 A tantárgy témakörei

3.3.1.6.1 Gazdasági alapfogalmak

A szükséglet és a javak fogalma, főbb csoportjai és kapcsolatai, a gazdasági körforgás, termelés, a munkamegosztás szerepe.

Termelési tényezők típusai, jellemzői.

A gazdaság szereplői. Gazdasági rendszerek, a piacgazdaság kialakulása.

Piaci alapfogalmak: a piac fogalma, fajtái, szereplői, elemei. Piac és pénz. Pénz fejlődése, funkciói.

3.3.1.6.2 A háztartás gazdálkodása

Család fogalma és funkciói.

Munkamegosztás a háztatásokban. Időgazdálkodás.

Háztartások bevételei és kiadásai. A háztartások költségvetése.

A háztartások pénzgazdálkodása, a megtakarítások és hitelek szerepe. A háztartások vagyona.

3.3.1.6.3 A vállalat termelői magatartása

Háztartás és vállalat. Vállalat és vállalkozás. A vállalat környezete, piaci kapcsolatai, célrendszere, csoportjai.

Vállalkozási formák.

Az egyéni vállalkozások jellemzői, alapítása, szüneteltetése, megszűnése.

A társas vállalkozások alapításának, működésének közös vonásai. A társas vállalkozások megszűnése. A társas vállalkozások formái, sajátosságai.

3.3.1.6.4 Az állam gazdasági szerepe, feladatai

Az állam feladatai. Az állami szerepvállalás változása.

Az állam gazdasági szerepe, a gazdasági beavatkozás alapvető területei.

Az állam gazdálkodása, az államháztartás rendszere. A központi költségvetés.

3.3.1.6.5 Jogi alapfogalmak

A jog lényege, fogalma, funkciói.

A jogforrás és jogforrási hierarchiája.

A jogviszony.

A jogalkotás, a jogszabályok. A jogszabályok érvényesség és hatályossága.

A jogrendszer felépítés.

3.3.1.6.6 Tudatos fogyasztói magatartás

Fogyasztóvédelmi alapismeretek

A fogyasztók alapvető jogai.

Szavatosságra és jótállásra vonatkozó tudnivalók.

Fogyasztóvédelmi szervezetek, fogyasztóvédelmi rendelkezések, fogyasztói jogok gyakorlása.

Fenntartható fejlődés, fenntartható fogyasztás.

3.3.1.6.7 Marketing alapfogalmak

A marketing szerepe a vállalkozásban.

Marketingstratégia.

Marketingmix és elemei.

3.3.1.6.8 Nemzetközi gazdasági kapcsolatok

A nemzetközi gazdasági kapcsolatok szükségessége, a nemzetközi munkamegosztás.

Kereskedelempolitikai irányzatok.

A külkereskedelem alapvető formái.

Nemzetközi elszámolások eszközei.

A gazdasági integrációk szerepe és típusai.

Az Európai Unió fejlődése és működése.

3.3.2 Vállalkozások működtetése tantárgy

3.3.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

Tudatosítsa, hogy a vállalkozások piaci viszonyok között tevékenykednek, a javak előállítását profitszerzés érdekében végzik, és valamennyi döntésük kockázattal jár.

A tanulók megismerik az alapvető gazdálkodási folyamatokat a vállalkozáson belül, és be tudják mutatni, hogy a zavartalan működés milyen tevékenységek összehangolását követeli meg.

A tanulók tudják bemutatni, hogy mikor tekinthető nyereségesnek egy vállalkozás. Ismerjék a költségek csoportosítását, és az alapvető gazdasági, statisztikai számításokat.

3.3.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

3.3.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Gazdasági ismeretekben elsajátított vállalkozási formák ismerete.

3.3.2.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.3.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes- ségek	Ismeretek	Önállóság és fele- lősség mértéke	Elvárt viselkedés- módok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompe- tenciák
Prezentálja a be- szerzés, termelés, értékesítés jellegze- tességeit.	Ismeri a gazdálko- dási folyamat leg- fontosabb elemeit, jellemzőit.	Teljesen önállóan		Adatok, információk keresése a digitális eszközön vagy interneten, az eredmények kiválasztása és feldolgozása útmutató alapján.
Meghatározza a vállalkozás gazdál- kodásának eredmé- nyét.	Ismeri a költségek fajtáit és érti az árbevétel és költsé- gek kapcsolatát.	Instrukció alapján részben önállóan	Törekszik a pontos, áttekinthető munka- végzésre.	
Meghatározza és értelmezi a középér- tékeket (számtani és mértani átlag) és viszonyszámokat (megoszlási és dinamikus viszony- szám).	Ismeri a statisztikai adatok megbízható- ságának jelentősé- gét.	Teljesen önállóan		

3.3.2.6 A tantárgy témakörei

3.3.2.6.1 A vállalkozások gazdálkodása

A gazdálkodási folyamat elemei.

Beszerzési folyamat.

Termelési folyamat.

Értékesítési folyamat.

3.3.2.6.2 A gazdálkodási folyamatok elszámolása

Árbevétel, kiadás, költség fogalma.

Költségek csoportosítása, fajtái.

A kalkuláció, az önköltség.

A vállalkozás eredménye, a nyereségre ható tényezők.

Az árak szerepe a gazdasági döntésekben.

3.3.2.6.3 Statisztikai alapfogalmak

A statisztika fogalma, ágai.

A statisztikai sokaság fogalma, fajtái, jellemzői.

A statisztikai ismérv és fajtái.

Az információk forrásai, az információszerzés eszközei.

A statisztikai sor fogalma, fajtái, készítésének szabályai.

A statisztikai tábla fogalma, statisztikai táblák típusai.

A statisztikai adatok ábrázolása.

A statisztikai adatok összehasonlítása: viszonyszámok és alkalmazásuk.

A viszonyszámok csoportosítása.

A dinamikus viszonyszámok és összefüggéseik.

A megoszlási viszonyszám és összefüggései.

Középértékek és alkalmazásuk.

Számított középértékek (számtani átlag, súlyozott számtani átlag, mértani átlag)

Helyzeti középértékek: módusz, medián.

3.4 Üzleti kultúra és információkezelés megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma:

270/234 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

Bemutatja a hétköznapi viselkedési formákat, elemezi az alapvető és a szolgáltató szakmákban különösen fontos magatartási, illetve viselkedésformák szerepét, jelentőségét. A tanulók elsajátítsák és tudatosan alkalmazzák a helyes beszédtechnikát, valamint az írásbeli kommunikáció alapszabályait. A személyiségfejlesztés, az egyéni és a szakmai sikerek elérésének kommunikációs eszközökkel történő elősegítése. Biztosítson lehetőséget a tanulók számára az üzleti kultúra és információkezelés feladataihoz kapcsolódó önálló projektfeladatok, produktumok elkészítésre, kommunikációs és prezentációs képességeik fejlesztésére.

3.4.1 Kommunikáció tantárgy

108/72 óra

3.4.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

Megismerteti a tanulókkal az ön- és emberismeret jelentőségét, az alapvető viselkedési formákat. Fejleszti az empatikus készségeket. Legyenek tisztában az emberi érintkezés kultúrájának fontosságával. Ismerjék meg önmagukat, és sajátítsák el a közvetlen és tágabb értelemben vett környezetükhöz való alkalmazkodás képességét. Legyenek képesek a konfliktusok elkerülésére vagy helyes kezelésére, a családi, baráti és későbbi munkakapcsolatok helyes alakítására.

3.4.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

____

3.4.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Magyar nyelvtan helyesírási szabályainak ismerete, alkalmazása, szövegalkotás.

3.4.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.4.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes- ségek	Ismeretek	Önállóság és fele- lősség mértéke	Elvárt viselkedés- módok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompe- tenciák
Adott szituációnak megfelelően alkal- mazza a kapcsolat- tartás kulturált sza- bályait.	Ismeri a viselkedés- kultúra alapvető szabályait.	Teljesen önállóan	Törekszik az üzleti partnerekkel és munkatársakkal való udvarias kom- munikációra írásban és szóban egyaránt.	Információk meg- osztása, kommuni- káció kezdeményezése és fogadása, a netikett egyszerű szabályainak betar- tásával.

Adott szituációnak megfelelően alkal- mazza a munkahe- lyi kapcsolatokat meghatározó szabá- lyokat.	Tisztában van a munkahelyi kapcso- latokat meghatározó szabályokkal.	Instrukció alapján részben önállóan	Információk meg- osztása, kommuni- káció kezdeményezése és fogadása, a netikett egyszerű szabályainak betar- tásával.
A tartalmi és formai követelményeknek megfelelően levelet készít, használja a helyes beszédtech- nikai módokat.	Ismeri az írásbeli és szóbeli kommuni- káció legelterjed- tebb formáit.	Teljesen önállóan	Digitális tartalmak létrehozása, átalakí- tása, formázása, szerkesztése a szer- zői jogok figyelem- bevételével.
Megadott kommunikációs helyzet elemzésével megfogalmazza a kommunikációs probléma okát, megoldására javaslatot tesz: kifejezi egyetértését vagy egyet nem értését, érvel, indokol, magyaráz, tanácsol.	Ismeri a legfonto- sabb kommunikáci- ós technikákat, és a kommunikációs zavarok okait.	Instrukció alapján részben önállóan	Információk meg- osztása, kommuni- káció kezdeményezése és fogadása, a netikett egyszerű szabályainak betar- tásával.

3.4.1.6 A tantárgy témakörei

3.4.1.6.1 Kapcsolatok a mindennapokban

A viselkedéskultúra alapjai, illem, etikett, protokoll értelmezése. A köszönés, megszólítás, bemutatkozás, bemutatás, társalgás, vita, konfliktusmegoldás fogalmainak bemutatása és gyakorlati alkalmazása, elmélyítése a kulturált viselkedésben. A mindennapi, a hivatali és az alkalmi öltözködés megismerése. Gasztronómiai alapismeretek, alapelvárások megismerése.

3.4.1.6.2 A munkahelyi kapcsolattartás szabályai

Pontos munkavégzés, csoportközi viszonyok, a vezető és beosztott viszonya, generációs problémák a munkahelyen, azok kezelése. A társasági élet speciális lehetőségei (névjegy és névjegyhasználat, telefonhasználat, dohányzás, ajándékozás) és gyakorlati alkalmazási lehetőségük, lehetőleg élet közeli helyzetekben.

3.4.1.6.3 Kommunikációs folyamat

A kommunikáció alapfogalmai. A verbális jelek, nem verbális jelek, a kommunikációs kapcsolatok, az írásbeli és szóbeli kommunikáció fajtái. A kommunikációs zavarok, kommunikációs technikák gyakorlása.

3.4.1.6.4 Ön- és társismeret fejlesztése

Önelemzés, önkifejezés, érzések, érzelmek, gondolatok kifejezése, a kommunikációs stílusok használata, a hatékony, sikeres kommunikáció akadályai, konfliktuskezelés.

3.4.2 Digitális alkalmazások tantárgy

3.4.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanulók biztosan használják a digitális eszközöket, a számítógép billentyűzetét, legyenek képesek dokumentumok megnyitására, mentésére, nyomtatására, tabulálására, betűtípus megválasztására. Ismerjék a levelek formai kialakításának szokásait, a kiemelési módokat.

Képesek legyenek ügyiratok kitöltésére és készítésére, hivatalos levelek formai és tartalmi megfogalmazására, az irodatechnikai eszközök használatára. Alkalmazzák a tízujjas vakíráson alapuló helyes írástechnikát. képesek legyenek szakmai szöveg másolására, a szövegszerkesztővel történő adatbevitelre, a táblázatkezelő használatára.

Ismerjék az online kommunikációt biztosító szolgáltatásokat.

Képzés javasolt helyszíne: számítógépterem.

3.4.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

___

3.4.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Magyar nyelvtan helyesírási szabályainak ismerete, alkalmazása, szövegalkotás. A Gazdasági ismeretek tantárgy keretében elsajátított alapfogalmak felhasználása az üzleti levél elkészítése során. Az informatikai készségek és tevékenységi formák használata felhasználói szinten.

3.4.2.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.4.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes- ségek	Ismeretek	Önállóság és fele- lősség mértéke	Elvárt viselkedés- módok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompe- tenciák
Számítógépes do- kumentumokat megnyit, ment, nyomtat.	Számítógépes fel- használói ismeretek, szövegszerkesztő és táblázatkezelő keze- lése.	Teljesen önállóan		Biztonságos jelszavak megválasztása, előre megfelelően beállított szoftverek, eszközök használata az IKT biztonság növelése céljából.
Megadott szempontok szerint szövegszerkesztő szoftverrel dokumentumot formáz.	Ismeri a szöveg- formázás alapvető szabályait.	Instrukció alapján részben önállóan	Törekszik a pontos, áttekinthető munka- végzésre.	Digitális eszköz be-, kikapcsolása, alap- vető funkciók beállítása, módosítása, gyak- ran előforduló, legegy- szerűbb probléma-helyzetek megoldása.

Megadott szempon- tok szerint táblázat- kezelő szoftverrel	Ismeri a táblázatke- zelő program alap- vető felhasználási	Instrukció alapján részben önállóan	Információk meg- osztása, kommuni- káció kezdeményezése és
táblázatokat, diag- ramokat készít.	lehetőségeit.		fogadása, a netikett egyszerű szabályai- nak betartásával.
Megadott szempon- tok szerint prezen- tációt készít.	Ismeri a prezentáció készítő program alapvető felhaszná- lási lehetőségeit.	Instrukció alapján részben önállóan	Egyszerű digitális tartalmak létrehozása és módosítása a szellemi tulajdon védelme érdekében hozott legalapvetőbb szabályok (szerzői jogok) figyelembevételével.
Megadott szempon- tok szerint informá- ciót keres az inter- neten, kiválasztja és feldolgozza.	Ismeri a biztonságos internet használat szabályait, és a digitális, online kommunikáció eszközeit.	Instrukció alapján részben önállóan	Adatok, információk keresése a digitális eszközön vagy az interneten, az eredmények közül a megfelelő(k) kiválasztása és feldolgozása útmutatás alapján.
Tíz perc alatt leg- alább 900 leütés terjedelmű, össze- függő szöveget másol.	Ismeri a tízujjas vakírás technikáját.	Teljesen önállóan	Egyszerű digitális tartalmak létrehozása és módosítása a szellemi tulajdon védelme érdekében hozott legalapvetőbb szabályok (szerzői jogok) figyelembevételével.

3.4.2.6 A tantárgy témakörei

3.4.2.6.1 Munkavédelmi ismeretek

A munkavédelem lényeg és területei. A munkahelyek kialakításának általános szabályai. A munkahelyek kialakítása az ügyintézői, ügyviteli munkakörökben. Alapvető feladatok a tűz megelőzése érdekében.

3.4.2.6.2 Tízujjas vakírás

Tízujjas vakírással a betűk, számok, jelek és kezelőbillentyűk kapcsolása a homogén gátlás pszichológiai elvének érvényesítésével

Szócsoportok, sorok, mondatok és összefüggő szövegek másolása sortartással.

A jelek szabályai

A kiemelési módok önálló meghatározásának gyakorlása a szövegösszefüggés ismérvei alapián.

A gépelt levél adott időszakban érvényes szabályai

Tíz perc alatt legalább 900 leütés terjedelmű, összefüggő szöveg másolása.

3.4.2.6.3 Digitális alkalmazások

A szövegszerkesztővel történő adatbevitel megalapozása betűk, számok, jelek írásának adott időszakban érvényes szabályai. Szövegformázás, másolás, áthelyezés, kiemelés, felsorolás, tabulátor, szöveg igazítása, előfej, élőláb stb.

Táblázatkészítés, formázás, szegély, mintázat stb.

Prezentációkészítés.

Az elektronikus adatbázisok biztonságos mentési munkálatai, az anyagok archiválása.

Az online kommunikációt biztosító szolgáltatások használata (email, azonnali üzenetküldés, hang-és videoalapú kommunikáció).

3.5 Közlekedés megnevezésű tanulási terület a Logisztika és szállítmányozás szakmairány számára

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma:

252/240 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási terület megismerteti a tanulókkal a különböző közlekedési alágazatok jellemzőit, technikai összetevőit, infrastruktúráját, üzemviteli feladatait, a kapcsolódó számításokat és közlekedésföldrajzi ismereteket. A terület szorosan összefügg a közlekedési számítások és a közlekedési informatika témakörökkel. A tanulási szakasz végén a tanulónak tudnia kell alkalmazni az útvonaltervező szoftvereket, útdíj- és egyéb elektronikusan elérhető kalkulátorokat, és meghatározni a közúti járművek üzemanyag-fogyasztását, menetidejét, felmerülő költségeit.

3.5.1 Közlekedési alapok tantárgy

108/108 óra

3.5.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának fő célja az egyes közlekedési alágazatok és nemzetgazdasági szerepük megismertetése, rendszerezése, a hozzájuk kapcsolódó földrajzi ismeretek átadása, a menetdinamikai számítások gyakorlati alkalmazásának és az internet megfelelő használatának elsajátíttatása.

3.5.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Műszaki főiskolai vagy egyetemi végzettség, közlekedési szakképesítés

- 3.5.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak
  - Fizika 9-10. évfolyam (A közlekedés kinematikai és dinamikai problémái)
  - Matematika 9-10. évfolyam (számtan, algebra)
  - Informatika 9-10. évfolyam (Infokommunikáció a közismereti tantárgyak tartalmához, valamint a földrajzoktatás "A földi tér ábrázolása" tematikai egység szakmai tartalmához)
- 3.5.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.5.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes- ségek	Ismeretek	Önállóság és fele- lősség mértéke	Elvárt viselkedés- módok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompe- tenciák
Megtervezi az útvonaltervező használatával.	Vasút- és közúthá- lózat, útvonalterve- ző szoftver ismerete	Teljesen önállóan	Figyelemösszpontosítás Precizitás Kreativitás Szabálykövetés,	Információ keresése, gyűjtése, feldolgozása, értékelése és bemutatása internet és digitális eszközök segítségével
Kiszámolja a meg- tett utat, sebességet, időt.	A v=s/t képlet, valamint a gyorsu- lás és fékezés képle- tének ismerete	Teljesen önállóan	elővigyázatosság, biztonságra törek- vés a számítógép, internet és elektro-	

Kiszámolja a közúti üzemanyag- fogyasztást.	Számtani ismeretek	Teljesen önállóan	nikus rendszerek használatakor	Számológép hasz- nálata
Meghatározza a közúti útdíjat.	Közúthálózat, útvo- naltervező szoftver, elektronikus útdíj- szedési rendszer, valamint a közúti tehergépjárművek műszaki adatainak ismerete	Instrukció alapján részben önállóan		Információ keresése, eredmények kiválasztása, értékelése, feldolgozása internet és digitális eszközök segítségével Elektronikus útdíjszedési rendszer használata
Kezeli az elektroni- kus közúti áruellen- őrző rendszer kal- kulátorát.	Közúthálózat ismerete, vámtarifa, valamint a közúti tehergépjárművek műszaki adatainak ismerete	Instrukció alapján részben önállóan		Információ keresése, eredmények kiválasztása, feldolgozása, értékelése internet és digitális eszközök segítségével Elektronikus közúti áruellenőrző rendszer használata
Útvonalat optimali- zál.	Közúthálózat ismerete	Teljesen önállóan		Útvonaltervező szoftverek, digitális térképek, internet használata
Kezeli és átváltja a különböző országok pénznemeit.	Európa és az Európán kívüli fontosabb országok és pénznemeik ismerete	Teljesen önállóan		Információ keresé- se, összegyűjtése, feldolgozása inter- net és digitális esz- közök segítségével

3.5.1.6 A tantárgy témakörei

3.5.1.6.1 Közlekedési alágazatok átfogó ismerete

A közlekedés fogalma, feladatai

A közlekedés kialakulása és fejlődése

A közlekedés alágazatai

A vasúti közlekedés jellemzői, előnyei, hátrányai

A közúti közlekedés jellemzői, előnyei, hátrányai

A légi közlekedés jellemzői, előnyei, hátrányai

A folyami közlekedés jellemzői, előnyei, hátrányai

A tengeri közlekedés jellemzői, előnyei, hátrányai

A csővezetékes szállítás jellemzői, előnyei, hátrányai

A hírközlés jellemzői

A személyszállítás és a városi közlekedés jellemzői

3.5.1.6.2 Közlekedésbiztonság

A közlekedési alágazatok közlekedésbiztonsági jellemzői

Az emberi tevékenység hatása a közlekedésbiztonságra

Az időjárás hatása a közlekedésbiztonságra

A közlekedési infrastruktúra hatása a közlekedésbiztonságra

3.5.1.6.3 A közlekedés hatása a környezetre

A környezetvédelem aktuális problémái

A vasúti közlekedés hatása a környezetre

A közúti közlekedés hatása a környezetre

A légi közlekedés hatása a környezetre

A vízi közlekedés hatása a környezetre

3.5.1.6.4 Közlekedési számítások

A menetdinamikai számítások alapjai

Sebesség, út, idő, gyorsulás és a gyorsulás alatt megtett út számítása

Közúti járművek üzemanyag-fogyasztásának számítása

A járművek haladása ívmenetben

Kicsúszási és kiborulási határsebesség számítása

A fékezéssel kapcsolatos számítások

Menetellenállások számítása

Útvonal optimalizálása

3.5.1.6.5 Közlekedésinformatika

Útvonaltervező szoftver használata

Közúti útdíjkalkulátor használata

Elektronikus közúti áruellenőrző rendszer kalkulátorának használata

3.5.1.6.6 Közlekedésföldrajz

Általános térképismeret, térképhasználat, térképek jelrendszere

Magyarország közigazgatási rendszere, régiói, megyéi és megyeszékhelyei

Az Európai Unió országai, fővárosai, pénznemei

Az Európai Unión kívüli európai országok fővárosai, pénznemei

A schengeni egyezmény és országai

Magyarország vasútvonalai, határátkelői

Magyarország közúthálózata és gyorsforgalmi útjai, határátkelői

Magyarország belvízi hálózata, kikötői

Magyarország repülőterei

3.5.2 Közlekedés technikája és üzemvitele tantárgy

144/132 óra

3.5.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának fő célja, hogy a tanulókat megismertesse az egyes közlekedési alágazatok technikai eszközeivel, a járművekkel, a közlekedési hálózat infrastrukturális és kiszolgáló elemeivel és a hozzájuk kapcsolódó üzemviteli feladatokkal.

3.5.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Szakirányú vagy műszaki főiskolai/egyetemi végzettség, közlekedési szakképesítés, vagy a gyakorlati helyszínen szerzett minimum 3 év munkatapasztalat

3.5.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Közlekedési alapismeretek

3.5.2.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.5.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes- ségek	Ismeretek	Önállóság és fele- lősség mértéke	Elvárt viselkedés- módok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompe- tenciák	
Kiválasztja a vi- szonylatnak és a küldemény jellegé- nek megfelelő jár- művet.	Járművek műszaki jellemzőinek, fel- építésének, szerke- zeti elemeinek is- merete	Instrukció alapján részben önállóan			Információ keresése, összegyűjtése, feldolgozása, bemutatása internet és digitális eszközök segítségével
Ellenőrzi a vasúti járművek jelölését, nemzetközi kódjait, meghatározza az ellenőrzőszámot.	Matematika, algeb- ra, nemzetközi jelölések ismerete	Teljesen önállóan		Információ keresése, összegyűjtése, feldolgozása, értékelése internet és digitális eszközök segítségével	
Kiszámolja a vasúti menetidőt.	A v=s/t képlet, a gyorsulás és a meg- tett út képletének ismerete	Teljesen önállóan	Rendszeresség (tervezés, ütemezés)	Számológép és táblázatkezelő prog- ram alkalmazása	
Közúti menetidő- számvetést készít és optimalizálja az útvonalat.	A gépjárművezetők vezetési és pihenő- idejére vonatkozó hatályos jogszabá- lyok, a közúthálózat ismerete	Teljesen önállóan	Problémafelismerés Problémamegoldás Döntéskészség Jogszabálykövetés Felelősségtudat Határozottság Figyelem- összpontosítás Precizitás Kreativitás Szabálykövetés, elővigyázatosság,	Számológép és táblázatkezelő prog- ram használata Információ keresé- se, összegyűjtése, feldolgozása, érté- kelése internet és digitális eszközök segítségével Útvo- naltervező szoftve- rek, digitális térké- pek használata	
Kiszámolja a közúti jármű felmerülő költségeit.	A költségösszete- vők ismerete	Teljesen önállóan	biztonságra törek- vés a számítógép, internet és elektro-	Számológép hasz- nálata	
Kiválasztja a viszonylatnak és a logisztikai szolgáltatásoknak megfelelő belvízi és tengeri kikötőket.	Közlekedésföldrajzi ismeretek, kikötők infrastrukturális ismerete	Instrukció alapján részben önállóan	nikus rendszerek használatakor	Információ keresése, összegyűjtése, feldolgozása, értékelése internet és digitális eszközök segítségével Útvonaltervező szoftverek, digitális térképek használata	
Felajánlja repülőterek és kikötők logisztikai szolgáltatásait.	Repülőterek és kikötők áruforgalmi létesítményei, infra- strukturális felsze- reltségük.	Teljesen önállóan		Információ keresése, összegyűjtése, feldolgozása, értékelése, bemutatása internet és digitális eszközök segítségével	

			Információ keresé-
	Ismeri a jövő kihí-		se, összegyűjtése,
Felhívja a figyelmet	vásait, fejlődési		feldolgozása, érté-
az új közlekedési	lehetőségeit a sze-	Teljesen önállóan	kelése, bemutatása
alternatívákra.	mély és teherforga-		internet és digitális
	lomban.		eszközök segítségé-
			vel

3.5.2.6 A tantárgy témakörei

3.5.2.6.1 Vasúti közlekedés

A vasúti közlekedés története, fejlődésének szakaszai

A vasúti közlekedés infrastruktúrájának felépítése

A vasúti alépítmények fajtái, feladatai

A vasúti felépítmények fajtái, feladatai

A vasúti magasépítmények típusai, felépítése és feladatai

Vasútüzemi alapfogalmak

A dízelüzemű vasúti vontatójárművek jellemzői, felépítése és szerkezeti elemei

Az elektromos üzemű vasúti vontatójárművek jellemzői, felépítése és szerkezeti elemei

A vasúti vontatott járművek általános felépítése, szerkezeti elemei

A vasúti vontatott járművek típusai, jellemzőik

A vasúti járművek jelölésének rendszere

A vasúti jelző- és biztosítóberendezések feladata, jellemzői

A vasúti árufuvarozási folyamat elemei

A vasúti menetrend szerkesztésének rendszere, menetrendszámítási feladat megoldása a vasúti szerelvény mozgásának figyelembevételével

A vasúti közlekedés jövőbeni fejlődési lehetőségei (mágneses lebegő vasút, gyorsvasutak rendszere, számítógép-vezérelt biztosítóberendezések)

3.5.2.6.2 Közúti közlekedés

A közúti közlekedés története, fejlődésének szakaszai

A közúti közlekedés infrastruktúrája

A közúti közlekedési pálya elemei, jellemzői

A közutak felügyelet, hálózati feladat és forgalomösszetétel szerinti csoportosítása

A közutak szerkezeti felépítése

A közúthálózat fontosabb elemei

A közutak forgalomtechnikai elemei

A közúti járművek csoportosítása (gépjármű, motoros nem gépjármű, nem motoros jármű), típusai és fogalmi meghatározása

A tehergépjárművek csoportosítása rendeltetés és felépítmény szerint

A pótkocsik csoportosítása felépítés és fékezőrendszer szerint

A közúti járművek fontosabb paraméterei, azok maximális értéke

A közúti járművek szerkezeti felépítése, elemei

A kocsitest, az alváz és a karosszéria rendeltetése, a velük szemben támasztott követelmények

A gumiabroncsok és a keréktárcsa feladata, típusai, szerkezete, jelölése

A kerékfelfüggesztés és a rugózás feladata, típusai

A fékrendszer feladata, típusai

A retarder (lassúmeneti tartósfék) használatának előnyei tehergépjáműveken

A belső égésű gépjárműmotorok típusai, felépítése és működési elve

Az elektromos és hibrid meghajtás felépítése és működési elve

A belső égésű motorok tüzelőanyagai és azok jellemzői

Az erőátviteli berendezések feladata, felépítése, típusai és jellemzői

A kipufogó rendszer és a katalizátor felépítése, típusai és jellemzői

A sebességszabályozó berendezés (tempomat) feladata, típusai és használatának előnyei

Az indításgátló berendezés (immobilizer) feladata, működési elve

Műholdas járműkövető rendszerek működési elve, típusai

A menetíró készülék (tachográf) rendeltetése, működési elve

Elektronikus útdíjfizető készülékek rendeltetése, működési elve

A közúti áruszállítási folyamat elemei

A körjáratok típusai és menetvonaluk optimalizálása sorminimum módszerrel

A közúti járművezetők munka- és pihenési idejét szabályozó rendeletek

A közúti járművek költségeinek számítása (útdíjak, a gépkocsi javítási-karbantartási költségei, az üzemanyagköltség és a gépkocsivezetővel kapcsolatos költségek számítása)

A gépkocsi adott útvonalon történő menetidő-számvetésének elkészítése a gépkocsivezető munka- és pihenési idejének figyelembevételével

3.5.2.6.3 Légi közlekedés

A légi közlekedés története, fejlődésének szakaszai

A légi közlekedés felosztása, feladatai

A légkör rétegződése, a troposzféra és a sztratoszféra jellemzői

A légi útvonalak feladata, jellemzői

Az új légiforgalom-szervezési koncepció jellemzői (HUFRA)

A légi forgalmi irányítás feladata, jellemzői

A légi jármű fogalma, lajtsromjele

A légi járművek jellemzők szerinti csoportosítása

Repülőgépek rendeltetés szerinti csoportosítása

Az áruszállító repülőgépek jellemzői

A repülőgépen található műhorizont, variométer, magasságmérő, robotpilóta és a fekete doboz rendeltetése, működési elve

A repülőtér fogalma, rendeltetése

A repülőterek csoportosítása felszíni elhelyezkedés, rendeltetés és minősítés alapján

A repülőterek osztályozása

A repülőtér működési zónái

A repülőtér létesítményei és műtárgyai

A repülőtér futópályájának jellemzői, jelzései

A repülőtér áruforgalmi létesítményei

A repülőtéri irányítótorony feladatai

3.5.2.6.4 Belvízi közlekedés

A vízi közlekedés története, fejlődésének szakaszai

A vízi közlekedés fogalma, felosztása

A hajóutak fogalma, geometriai, hidrológiai, hidraulikai, meteorológiai és forgalmi jellemzői

A belvízi hajóutak szabvány szerinti osztályozása, a magyarországi vízi utak osztályba sorolása

A folyami hajózásban alkalmazott automatikus azonosító rendszer (AIS) felépítése, működése

A belvízi hajóutak csoportosítása jellegük szerint

Magyarország számára fontos európai belvízi hajóutak

3.5.2.6.5 Tengeri közlekedés

A tengeri hajóutak pályái

A Föld óceánjainak elhelyezkedése

Fontosabb mesterséges hajóutak

Fontosabb európai tengeri kikötők

A hajók felépítése, szerkezeti részei

A hajók mélységmérő berendezésének rendeltetése, működési elve

A hajók radarberendezésének feladata, működési elve

3.5.2.6.6 Csővezetékes szállítás

A csővezetékes szállítás jellemzői, csoportosítása

A közvetlen és közvetett csővezetékes szállítás jellemzői

Energiahordozók nagytávolságú csővezetékes szállítása

A földgáz és a palagáz bányászata és szállításának jellemzői

Európai földgázvezetékek elhelyezkedése

A kőolaj bányászata és szállításának jellemzői

A villamos energia előállításának módjai és szállításának jellemzői

A csővezetékes szállítás fejlődésének lehetőségei, személyszállítás csővezetékben

3.6 Szállítmányozás megnevezésű tanulási terület a Logisztika és szállítmányozás szakmairány számára

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma:

570/570 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási terület megismerteti a tanulókkal a komplex szállítmányozást, amely magába foglalja a külkereskedelmi, pénzügyi, vám- és fuvarozási tevékenységet. Az ismeretek elsajátításával a tanuló képes lesz összehangolni és elvégezni a kereskedelmi szerződés teljesítéséhez és az áru továbbításához kapcsolódó tevékenységeket.

3.6.1 Külkereskedelmi és vámismeretek tantárgy

72/72 óra

3.6.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának fő célja, hogy a tanuló megismerje a különböző külkereskedelmi ügyleteket, elsajátítsa a kapcsolódó pénzügyi és vámismereteket, alkalmazza a megfelelő INCOTERMS-szokványokat és az internet használatával számításokat végezzen.

3.6.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Külkereskedelmi főiskolai/egyetemi végzettség vagy 5 éven belüli, minimum 3 év külkereskedelmi és/vagy szállítmányozási területen szerzett munkatapasztalat

- 3.6.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Általános szállítmányozás, egybefüggő szakmai gyakorlat
- 3.6.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.6.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes- ségek	Ismeretek	Önállóság és fele- lősség mértéke	Elvárt viselkedés- módok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompe- tenciák
Részt vesz a külkereskedelmi ügylet előkészítésében, ajánlatokat dolgoz ki.	Az ajánlat formai és tartalmi elemeinek ismerete	Instrukció alapján részben önállóan	Igényesség a kommunikációban (szakmai kifejezések megfelelő használata, helyesírás, nyelvhelyesség) Precizitás Kreativitás Problémamegoldás Figyelemösszpontosítás Kapcsolatteremtés Jogszabálykövetés Elővigyázatosság, biztonságra törek-	Információ keresése, összegyűjtése, feldolgozása, értékelése, bemutatása az internet és digitális eszközök segítségével Szövegszerkesztő, táblázatkezelő, képszerkesztő, prezentációs programok és eszközök használata Elektronikus kommunikáció
Alkalmazza a fize- tési módokat.	Fizetési eszközök és módok ismerete	Irányítással	vés a számítógép, internet és elektro-	Online banki felüle- tek kezelése

Kiválasztja a külkereskedelmi ügyletnek megfelelő IN-COTERMSparitást, és ennek alapján eladási árat képez.	A hatályos IN- COTERMS- szokványok ismere- te	Instrukció alapján részben önállóan	nikus rendszerek használatakor	
Kiállítja a szükséges vámokmányt.	A hatályos Vámkó- dex és az áru vám elé állítási folyama- tának ismerete	Instrukció alapján részben önállóan		Az elektronikus vám elé állítási rendszer kezelése
Kiszámolja a fize- tendő vám és az általános forgalmi adó összegét.	A vámtarifa és az ügyleti érték össze- tevőinek ismerete, a vámérték meghatá- rozása	Teljesen önállóan		TARIC megfelelő használata, infor- máció keresése, összegyűjtése, fel- dolgozása az inter- net és digitális esz- közök segítségével

3.6.1.6 A tantárgy témakörei

3.6.1.6.1 Külkereskedelmi ügyletek

A kereskedelempolitika fogalma, feladata

A kereskedelempolitika irányzatai, eszközei

A külkereskedelem fogalma, résztvevői

A külkereskedelmi ügyletek típusai (egyszerű, különleges, vállalkozási)

A külkereskedelmi ügyletek előkészítése (ajánlati tevékenység, kalkuláció, árképzés)

A külkereskedelmi szerződés elemei (bécsi konvenció)

Külkereskedelmi ügylet lebonyolítása

3.6.1.6.2 Nemzetközi pénzügyek

Fizetési eszközök (valuta, deviza, mesterséges eszközök)

Speciális fizetési eszközök (értékpapírok, váltó, csekk)

Fizetési módok a nemzetközi elszámolásban

A bankok szerepe a pénzügyi folyamatokban (banki ügyletek)

Az IMF szerepe a nemzetközi pénzügyekben (SDR)

3.6.1.6.3 Külkereskedelmi szokványok

Szokások és szokványok a nemzetközi kereskedelemben

A hatályos INCOTERMS felépítése, klauzulák csoportosítása

Az eladó és a vevő kötelezettségei az egyes paritásokra vetítve

Teljesítést igazoló okmányok

3.6.1.6.4 Vámismeretek

A hatályos Vámkódex felépítése, alapfogalmai

Az áru vám elé állítása

Kiviteli és behozatali vámeljárások

Vámokmányok

A vámérték meghatározásának módszerei, ügyleti érték meghatározása

A TARIC elektronikus alkalmazása

Vám- és áfatartozás meghatározása

3.6.2 Általános szállítmányozás tantárgy

3.6.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatásának célja, hogy a tanulók megismerjék a szállítmányozás szerepét a nemzetközi áruforgalom lebonyolításában. Tudjanak idegen nyelven írásban kommunikálni. Képesek legyenek felismerni a közlekedési, szállítási, fuvarozási és szállítmányozási tevékenységek közötti különbségeket. Megismerjék a felelősségi szabályozást, képesek legyenek fuvarozási, szállítmányozási és szállítmánybiztosítási szerződések megkötésére, szállítmányozói okmányok kiállítására. Földrajzi ismereteik alapján ki tudják választani a megfelelő árutovábbítási útvonalat. Árukár esetén el tudjanak járni a megbízójuk nevében és le tudják bonyolítani a kártérítési eljárást.

3.6.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Szakirányú főiskolai/egyetemi végzettség vagy szállítmányozási szakképesítés, minimum 3 év a gyakorlati helyszínen, vagy nemzetközi szállítmányozási területen szerzett munkatapasztalat

3.6.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Informatika, közlekedésföldrajz, külkereskedelmi és vámismeretek, közlekedési alapismeretek, egybefüggő szakmai gyakorlat

3.6.2.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.6.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes- ségek	Ismeretek	Önállóság és fele- lősség mértéke	Elvárt viselkedés- módok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompe- tenciák
Megköti az áru továbbításához szükséges szerződé- seket.	A Ptk. fuvarozási, szállítmányozási, megbízási és bizo- mányosi szerződé- sekre vonatkozó szabályozásának ismerete	Irányítással	Igényesség a kom- munikációban (szakmai kifejezé- sek megfelelő hasz- nálata, helyesírás, nyelvhelyesség) Felelősségtudat Határozottság	Szövegszerkesztő program ismerete Információ gyűjtése és feldolgozása az internet és digitális eszközök segítségével Elektronikus kommunikáció
Kiállítja a szállít- mányozási okmá- nyokat magyar és idegen nyelven.	Az okmányok adat- tartalmára vonatko- zó előírások, vala- mint a szakmai idegen nyelv és a szakmai kifejezések ismerete	Teljesen önállóan	Figyelem- összpontosítás Kapcsolatteremtés Jogszabálykövetés Konszenzuskeresés Precizitás Elővigyázatosság, biztonságra törek-	Adatok rögzítése az informatikai rendszerben. Szükség esetén az okmányok kinyomtatása. Az EDI-rendszer használata
Megtervezi az árutovábbítás útvonalát.	Belföldi és nemzet- közi közlekedés- földrajzi ismeretek	Teljesen önállóan	vés a számítógép és az internet haszná- latakor	Útvonaltervező szoftverek, digitális térképek, internet használata

Szállítmánybiztosí- tási szerződést köt.	A szállítmánybizto- sítási formák, koc- kázatok, fedezetek, kiegészítő biztosítá- sok ismerete	Instrukció alapján részben önállóan	Online biztosítás felületek kezelés
Lefolytatja a kárté- rítési eljárást.	A kártérítési eljárás lépéseinek, okmá- nyainak ismerete	Teljesen önállóan	Információ össze gyűjtése, feldolg zása, digitalizálá Online bejelentés felületek kezelés Szükséges okmá nyok becsatolása szkennelése

3.6.2.6 A tantárgy témakörei

3.6.2.6.1 Szállítmányozási alapok

A szállítás, fuvarozás, szállítmányozás fogalma, feladata

A szállítmányozási és fuvarozási tevékenység jogi szabályozása (Ptk.)

A fuvarozó és a szállítmányozó felelősségének formái, térbeli és időbeli hatálya

A fuvarozási és a szállítmányozási szerződés tartalmi és formai elemei

A szállítmányozás szerepe a külkereskedelmi áruforgalom lebonyolításában

Nemzetközi és magyar szállítmányozási szakmai szervezetek szerepe

A szállítmányozási okmányok tartalmi és formai elemei, használata (FIATA-okmányok magyar és idegen nyelvű kitöltése)

Az árutovábbítási mód megválasztásának szempontjai

3.6.2.6.2 Szállítmánybiztosítás

A szállítmánybiztosítás fogalma, szükségessége

A szállítmánybiztosítási szerződés formai és tartalmi elemei

A szerződés bizonylatai (fedezetigazolás és kötvény tartalmi, formai elemei)

A szállítmánybiztosítási ajánlat adatai, kitöltése

A biztosítótársaság kötelezettségvállalása

Biztosítható és nem biztosítható kockázatok

Különös kár és közös kár esetei

Az A, B és C fedezeti formák tartalma, a biztosított kockázatok

Kiegészítő biztosítások

A biztosítási összeg és a biztosítási díj, felülbiztosítási lehetőségek

Szállítmánybiztosítási formák (egyutas biztosítás, keretszerződés, forgalomra szóló szerződés)

A kártérítési eljárás folyamata, az ezzel összefüggő tevékenységek, szükséges intézkedések, költségek és bizonylatok

3.6.2.6.3 Magyarország szállítmányozási, közlekedési földrajza

Magyarország földrajzi helyzete a nemzetközi áruforgalom tükrében

Fontosabb belföldi tranzitútvonalak, főbb közlekedési csomópontok, áruforgalmi és logisztikai szolgáltató központok elhelyezkedése

Magyarország közúthálózata, a közutak számozási rendszere, határátkelőhelyek

Magyarország vasúti hálózata, különböző nyomtávú vonalak, határátkelőhelyek

A közúti és vasúti csomópontokban található áruforgalmi és logisztikai szolgáltató központok infrastruktúrája

Magyarország belvízi hálózata, nemzetközi hajók fogadására alkalmas kikötők Főbb belvízi kikötők mint áruforgalmi és logisztikai szolgáltató központok infrastruktúrája Magyarország repülőterei, légi útvonalai, repülőterek áruforgalmi, logisztikai szolgáltatásai, infrastruktúrája

3.6.2.6.4 Európa szállítmányozási, közlekedési földrajza

Fontosabb európai tranzitútvonalak, főbb közlekedési csomópontok, áruforgalmi és logisztikai szolgáltató központok elhelyezkedése

Európa közúthálózata, Magyarországot érintő E jelzésű utak

Nemzetközi vasúti összeköttetések

Európa belvízi hálózata, hajózható csatornái

Európát határoló tengerek és Magyarország szempontjából jelentős tengeri kikötők, kompjáratok

A tengeri kikötők infrastruktúrája, áruforgalmi, logisztikai szolgáltatásaik

Az európai repülőterek földrajzi elhelyezkedése, jelentősebb hubok

Az Európai Unió közlekedési koncepciója (közlekedési folyosók kijelölése, összeköttetések rendszere)

3.6.2.6.5 Szakmai idegen nyelv

Külkereskedelmi szakmai kifejezések

Fuvarozási szakmai kifejezések

Szállítmányozási szakmai kifejezések

INCOTERMS-klauzulák meghatározása

Pénzügyi elszámolások szakmai kifejezései

Fuvarokmányok kitöltése (vasúti, közúti, légi, belvízi)

FIATA szállítmányozói okmányok kitöltése (FCR, FCT, FBL, FFI)

Értékpapír típusú fuvarozási okmányok kitöltése (B/L, D/O)

3.6.2.6.6 Idegen nyelvű szakmai levelezés

Szerződéskötéshez kapcsolódó szakmai levelezés (ajánlat, megrendelés, visszaigazolás, reklamáció, módosítás)

Fuvareszközök (közúti, vasúti, belvízi), konténerek megrendelése, lehívása

Hajótérfoglalás

Üzleti tárgyalások szóbeli kommunikációja

3.6.3 Ágazati szabályozások tantárgy

144/144 óra

3.6.3.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatásának célja, hogy a tanulók megismerjék az egyes fuvarozási alágazatok szabályozását, és azokat felhasználva képesek legyenek szerződéseket kötni, az árutovábbításhoz kapcsolódó okmányokat kezelni, kitölteni.

3.6.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Szakirányú főiskolai/egyetemi végzettség vagy minimum 3 év nemzetközi fuvarozási és/vagy szállítmányozási területen szerzett munkatapasztalat

3.6.3.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Általános szállítmányozás, egybefüggő szakmai gyakorlat

3.6.3.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.6.3.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes- ségek	Ismeretek	Önállóság és fele- lősség mértéke	Elvárt viselkedés- módok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompe- tenciák
Felveszi a kapcsolatot az áru továbbításában részt vevő belföldi és nemzetközi szervezetekkel, magyar és idegen nyelven.	Fuvarozási, szállít- mányozási szerve- zetek, hatóságok munkájának, szer- vezeti felépítésének ismerete, szakmai idegen nyelv és a szakmai kifejezések ismerete	Instrukció alapján részben önállóan	Precizitás Jogszabálykövetés Felelősségtudat Döntéskészség	Információ gyűjtése, feldolgozása, digitalizálása. Online bejelentési felületek kezelése. Szükséges okmányok becsatolása, szkennelése
Fuvarozási és szál- lítmányozási szer- ződéseket köt a belföldi és nemzet- közi forgalomban, magyar és idegen nyelven, a jogszabá- lyi ismeretek helyes alkalmazásával.	Nemzetközi fuvaro- zási egyezmények és a fuvarozási, szállítmányozási szerződések megkö- tésére vonatkozó előírások ismerete A szakmai idegen nyelv és a szakmai kifejezések ismerete	Irányítással	Határozottság Kapcsolatteremtés Konszenzuskeresés Szakmaiság (szakmai kifejezések megfelelő használata magyar és idegen nyelven) Szabálykövetés,	Szövegszerkesztő program használata Információ gyűjtése, feldolgozása internet és digitális eszközök segítségével Elektronikus kommunikáció
Kiállítja és kezeli a lebonyolításhoz szükséges okmá- nyokat, magyar és idegen nyelven.	A fuvarozási alágazatok okmányai, valamint az egyéb hatósági, vám- és szállítmányozási okmányok ismerete. Szakmai idegen nyelv ismerete	Teljesen önállóan	elővigyázatosság, biztonságra törek- vés az online felüle- tek, elektronikus rendszerek kezelés- ében	Online okmánykitöltési felületek kezelése. Szükséges okmányok becsatolása, szkennelése, szükség esetén nyomtatása. Internethasználat. Az EDI-rendszer használata

3.6.3.6 A tantárgy témakörei

3.6.3.6.1 Vasúti szabályozás

A vasúti árufuvarozás belföldi és nemzetközi szabályozása (vasúti árufuvarozási üzletszabályzat; nemzetközi vasúti fuvarozási egyezmény – COTIF; megállapodás a nemzetközi vasúti árufuvarozásról – SZMGSZ)

A vasúti fuvarozási szerződés megkötése, szerződés módosítása (vasúti kocsi megrendelése, utólagos rendelkezés)

A vasúti fuvarokmányok adatai, egyes példányok rendeltetése, fuvarokmányok kiállítása Az E-Freight rendszer használata

3.6.3.6.2 Közúti szabályozás

A közúti árufuvarozás belföldi és nemzetközi szabályozása (hatályos kormányrendelet a közúti árutovábbítási szerződésekről; egyezmény a nemzetközi közúti fuvarozási szerző-

désről – CMR; európai egyezmény a veszélyes áruk nemzetközi közúti szállításáról – ADR; egyezmény a gyorsan romló élelmiszerek nemzetközi közúti szállításáról – ATP; nemzetközi közúti fuvarozást végző járművek személyzetének munkájáról szóló európai megállapodás – AETR)

Közúti fuvarozási engedélyek

A közúti fuvarozási szerződés megkötése, szerződés módosítása

Közúti fuvarokmányok adatai, egyes példányok rendeltetése, fuvarokmányok kiállítása magyar és idegen nyelven

Gyűjtőforgalmi okmányok kezelése, kiállítása

Speciális, útvonalengedélyhez kötött küldemények továbbításával kapcsolatos szabályozások

3.6.3.6.3 Légi szabályozás

A légi árufuvarozás szabályozása (hatályos montreali, varsói, chicagói, tranzit- és légi fuvarozási egyezmények)

A légi fuvarozási szerződés megkötése, szerződés módosítása

A légi fuvarlevél adatai, alkalmazása, kitöltése idegen nyelven

3.6.3.6.4 Belvízi szabályozás

A belvízi árufuvarozás belföldi és nemzetközi szabályozása (a hatályos belgrádi egyezmény, pozsonyi megállapodások, budapesti konvenció – CMNI)

A belvízi fuvarozási szerződés megkötése, szerződés módosítása

Folyami fuvarozással kapcsolatos alapfogalmak

A folyami fuvarozás okmányai (fuvarlevél, fuvarkötvény)

A folyami fuvarlevél adatai, kitöltése magyar és idegen nyelven

3.6.3.6.5 Tengeri szabályozás

A tengerhajózási ügyletek szabályozása (hágai/Visby, hamburgi és rotterdami szabályzat)

Tengerjogi szabályozások összehasonlítása

A tengerhajózás formái

A vonalhajózás jellemzése, konferenciák szerepe, a fuvarozási szerződés megkötése

A bérelt hajózás jellemzése, formái, a bérleti szerződés (C/P – Charter Party)

Vonalhajózási okmányok (B/L, D/O, Dock Receipt, Mate's Receipt, Sea Waybill idegen nyelvű értelmezése)

A tengeri hajóraklevél tartalmi elemei, alkalmazása, kitöltése idegen nyelven

A hajóraklevél tulajdonságai, feladatai, példányainak rendeltetése

A B/L fajtái, alkalmazásuk, átruházási lehetőségek

3.6.3.6.6 Veszélyes küldemények fuvarozásának szabályozása

Veszélyes áru fogalmi meghatározása, azonosítása, okmányai

Veszélyes áruk ENSZ/UN besorolási rendje, megnevezések, szimbólumok, bárcák

Csomagolási előírások, típusok, csomagolóanyagok és eszközök

Vasúti szabályozás (RID)

Közúti szabályozás (ADR)

Belvízi szabályozás (ADN)

Tengeri szabályozás (IMDG kódex)

Légi szabályozás (ICAO 18. Annex, IATA-DGR)

3.6.4 Szállítmányozói feladatok tantárgy

3.6.4.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatásának célja, hogy a tanulók az általános szállítmányozási és földrajzi ismeretek birtokában megismerjék az egyes fuvarozási alágazatok jellemzőit, és azokat felhasználva képesek legyenek esettanulmányokat feldolgozni, konkrét szállítmányozási feladatokat megoldani. Megszerzett ismereteik alapján ki tudják választani a megfelelő fuvarozási módot, fuvareszközt, árutovábbítási útvonalat, és képesek legyenek megtervezni, megszervezni és lebonyolítani a megbízó számára legoptimálisabban, leggazdaságosabban, legbiztonságosabban, leggyorsabban az áru továbbítását.

3.6.4.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Szakirányú főiskolai/egyetemi végzettség vagy minimum 3 év nemzetközi fuvarozási és/vagy szállítmányozási területen szerzett munkatapasztalat

3.6.4.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Általános szállítmányozás, közlekedés technikája és üzemvitele, egybefüggő szakmai gyakorlat

3.6.4.4 A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.6.4.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes- ségek	Ismeretek	Önállóság és fele- lősség mértéke	Elvárt viselkedés- módok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompe- tenciák
Kiválasztja az áru továbbításához legalkalmasabb fuvarozási módot, fuvareszközt és egységrakomány- képző eszközt.	Nemzetközi fuvaro- zási egyezmények ismerete Nemzetközi vi- szonylatban közle- kedő fuvareszköz- típusok ismerete Egységrakomány- képző eszközök használatának isme- rete	Instrukció alapján részben önállóan	Precizitás Kreativitás Problémafelismerés Problémamegoldás Döntéskészség Rendszeresség (tervezés, ütemezés) Együttműködő- készség Jogszabálykövetés Felelősségtudat	Információ gyűjtése, feldolgozása, digitalizálása az internet és digitális eszközök segítségével
Felveszi a kapcsolatot az áru továbbításában részt vevő belföldi és nemzetközi szervezetekkel, magyar és idegen nyelven.	Fuvarozási, szállít- mányozási szerve- zetek, hatóságok munkájának, szer- vezeti felépítésének ismerete A szakmai idegen nyelv és a szakmai kifejezések ismere- te.	Teljesen önállóan	Határozottság Figyelem- összpontosítás Kapcsolatteremtés Konszenzuskeresés Szakmaiság (szakmai kifejezések megfelelő használata magyar és idegen nyelven)	Információ gyűjtése, feldolgozása, digitalizálása internet és digitális eszközök segítségével Online bejelentési felületek kezelése. Szükséges okmányok becsatolása, szkennelése
Megtervezi az áru- továbbítás útvona- lát.	Belföldi és nemzet- közi közlekedés- földrajzi ismeretek.	Teljesen önállóan	Szabálykövetés, elővigyázatosság, biztonságra törek- vés az online felüle-	Útvonaltervező szoftverek, digitális térképek, internet használata

Rakodási, rako- mányelhelyezési, rakományrögzítési tervet készít.	Különböző fuvar- eszközök, egység- rakomány-képző eszközök műszaki adatainak, rögzítési lehetőségeinek ismerete.	Teljesen önállóan	tek és elektronikus rendszerek kezelés- ében	Rakománytervező szoftverek, internet használata
Fuvardíjkalkulációt készít, költségeket számol el.	Különböző fuvaro- zási alágazatok díjszabásainak átfo- gó ismerete.	Teljesen önállóan		Interneten elérhető díjszabások, online díjszámítási felületek használata Számológép hasz- nálata
Megszervezi a köz- úti gyűjtőjáratok indítását, fogadását, az áru terítését.	Belföldi és nemzet- közi közlekedés- földrajzi ismeretek.	Teljesen önállóan		Útvonaltervező szoftverek, digitális térképek, internet használata
Helyfoglalást végez légi forgalomban a CCS szabályozott teheráru- kiszolgálási rend- szeren keresztül.	Helyfoglalással és árufeladással kap- csolatos feladatok, valamint a tömeg és térfogat aránya meghatározásának ismerete	Teljesen önállóan		A CCS-rendszer használata Információ gyűjtése, feldolgozása, digitalizálása internet és digitális eszközök segítségével Számológép használata
Hajótérfoglalást végez tengeri forga- lomban, idegen nyelven.	Hajótérfoglalással és interkontinentális árutovábbítással kapcsolatos felada- tok ismerete	Teljesen önállóan		Információ gyűjtése, feldolgozása, digitalizálása internet és digitális eszközök segítségével Online bejelentési felületek kezelése. Szükséges okmányok becsatolása, szkennelése

3.6.4.6 A tantárgy témakörei

3.6.4.6.1 Vasúti árutovábbítás

A vasúti árutovábbítás szerepe a nemzetközi áruforgalom lebonyolításában

Vasúti járműtípusok és műszaki adataik (javasolt gyakorlati helyszínen)

Rakomány elhelyezése a vasúti kocsiban, rakodási terv készítése (javasolt gyakorlati helyszínen)

A küldemény feladásával kapcsolatos szállítmányozói tevékenységek (javasolt gyakorlati helyszínen)

Belföldi és nemzetközi díjszabási rendszerek

Díjszabási alapfogalmak, díjszámítási egységek, általános fuvardíjszámítási feltételek Árutovábbítási útvonal meghatározása

Kocsirakományú küldemények fuvardíjának megállapítása, kalkuláció készítése Intermodális fuvarozási egységek fuvardíjának megállapítása, kalkuláció készítése Kedvezmények igénybevétele, elszámolása

E-Freight rendszer és az elektronikus tarifakalkuláció használata

3.6.4.6.2 Közúti árutovábbítás

A közúti árutovábbítás szerepe a nemzetközi áruforgalom lebonyolításában

Közúti járműtípusok és műszaki adataik (javasolt gyakorlati helyszínen)

Rakomány elhelyezése a közúti fuvareszközben, rakodási terv készítése (javasolt gyakorlati helyszínen)

Árutovábbítási útvonal meghatározása

Közúti fuvardíjak kialakítása, kalkuláció készítése (guruló költségek, idővel arányos költségek, közvetett, vállalati általános költségek, egyszeri, egyedi költségek, útdíjak)

Közúti gyűjtőforgalom szerepe, jellemzői

Gyűjtőforgalom szervezése és lebonyolítása, gyűjtőjáratok indítása, fogadása, az áru belföldi terítése (javasolt gyakorlati helyszínen)

Gyűjtőraktárak kialakítása, feladata, infrastrukturális feltételek (javasolt gyakorlati helyszínen)

Gyűjtőforgalmi díjszabások alkalmazása, díjszámítási feltételek, díjszámítási tömeg meghatározása, fuvardíj-kalkuláció készítése, fuvarköltségek kiszámítása

Szállítmányozói tevékenységek a küldemények feladásával, továbbításával kapcsolatban (javasolt gyakorlati helyszínen)

3.6.4.6.3 Légi árutovábbítás

A légi árutovábbítás szerepe a nemzetközi áruforgalom lebonyolításában

A CCS szabályozott teheráru-kiszolgálási rendszer használata (javasolt gyakorlati helyszínen)

A TACT-díjszabás használata, a fuvardíj kiszámításának alapelvei, díjszámítási tömeg meghatározása, fuvarköltségek kiszámítása, költségkalkuláció készítése (javasolt gyakorlati helyszínen)

Belföldi és nemzetközi repülőterek, hubok működése, feladata, légi útvonalak

Szállítmányozói feladatok a küldemények feladásával kapcsolatban (javasolt gyakorlati helyszínen)

3.6.4.6.4 Belvízi árutovábbítás

A belvízi árutovábbítás szerepe a nemzetközi áruforgalom lebonyolításában

A Duna-Majna-Rajna-csatorna szerepe a nemzetközi áruforgalom lebonyolításában

Folyami járműtípusok, műszaki adataik (javasolt gyakorlati helyszínen)

Folyami kikötők áruforgalmi, logisztikai szolgáltatásai, kikötői infrastruktúra (javasolt gyakorlati helyszínen)

A dunai szakaszra alkalmazható nemzetközi díjtételtáblázat kezelése, a fuvardíj kiszámításának alapelvei, fuvarköltségek kiszámítása, költségkalkuláció készítése

A küldemények feladásával kapcsolatos szállítmányozói tevékenységek (javasolt gyakorlati helyszínen)

3.6.4.6.5 Tengerentúli árutovábbítás

A tengerentúli árutovábbítás szerepe a magyar külkereskedelmi áruforgalom lebonyolításában

A kereskedelmi hajók típusai, műszaki jellemzői

A magyar külkereskedelmi áruforgalom szempontjából jelentős európai kikötők és megközelítésük útvonalai

Az elhajózó kikötő megválasztásának szempontjai

A kikötők áruforgalmi, logisztikai szolgáltatásai, kikötői infrastruktúra

Hajóstársasági díjszabások ismerete (a fuvardíj kiszámításának alapelvei, díjszámítási tömeg meghatározása)

Vonalhajózási pótlékok, illetékek, kikötői díjszabások, fuvarköltségek kiszámítása, költségkalkuláció készítése

A küldemények feladásával kapcsolatos szállítmányozói tevékenységek

3.6.4.6.6 Multimodális és kombinált árutovábbítási rendszerek

A multimodális árutovábbítási rendszer jellemzői, ismérvei

A kombinált árutovábbítási rendszer jellemzői, ismérvei

A kombinált árutovábbítási rendszer eszközei, infrastruktúrája (javasolt gyakorlati helyszínen)

A kombinált forgalom szervezése, okmányai

Közúti-vasúti kombinált árutovábbítási rendszerek (kísért RO-LA- és kíséretlen Hucke-pack-rendszerek)

Szárazföldi-vízi kombinált árutovábbítási rendszerek (RO-RO-forgalom)

Folyami-tengeri árutovábbítási rendszerek (LASH-, SI-SO-forgalom)

Rakodási egységek a kombinált árutovábbításban: rakodólap, csereszekrény, félpótkocsi, konténer (javasolt gyakorlati helyszínen)

Rakodólapok típusai, műszaki adatai (javasolt gyakorlati helyszínen)

Konténerek típusai, műszaki adatai, terminálok szerepe, feladata (javasolt gyakorlati helyszínen)

Tengerentúli konténerforgalom típusai (H/H, H/P, P/H, P/P)

Tengerentúli konténeres forgalom költségeinek elszámolása

Szállítmányozói tevékenységek multimodális és kombinált áruforgalom esetében (javasolt gyakorlati helyszínen)

3.7 Raktározás megnevezésű tanulási terület a Logisztika és szállítmányozás szakmairány számára

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma:

294/294 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási terület megismerteti a tanulókkal a raktározás ellátási láncon belüli szerepét és szükségességét, az alapvető áruáramlási és információs folyamatokat, a raktár működésének üzemtani és minőségi mutatóit. Az itt szerzett ismeretek birtokában a tanuló képes lesz a raktározási szabályok betartása mellett a gyakorlatban végrehajtani egy komplex raktározási tevékenységet, kezelni a kapcsolódó bizonylatokat és a raktárügyviteli, raktárirányítási szoftvereket.

3.7.1 Raktározási alapok tantárgy

72/72 óra

3.7.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatásának célja, hogy a tanulók megismerjék a raktározás feladatát, funkcióit, a megrendelések teljesítésének feladatait, tisztában legyenek azokkal a követelményekkel, amelyek a normál és a speciális áruk kezelésével, raktározásával kapcsolatosak, megismerjék és kezelni tudják az áruazonosító és -követő rendszereket.

3.7.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Műszaki főiskolai/egyetemi végzettség vagy szakirányú szakképesítés, vagy minimum 2 éves munkatapasztalattal

3.7.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Raktári tárolás és anyagmozgatás, a raktárirányítás rendszere, összefüggő szakmai gyakorlat

3.7.1.4 A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.7.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes- ségek	Ismeretek	Önállóság és fele- lősség mértéke	Elvárt viselkedés- módok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompe- tenciák
Ellenőrzi a raktárba beérkezett árukhoz csatolt dokumentá- ciót.	Az áruátvételi folyamat lépéseinek és okmányainak ismerete	Teljesen önállóan	Problémafelismerés Problémamegoldás Felelősségtudat Határozottság	
Mennyiségi és mi- nőségi áruátvételt végez.	A mennyiségi és minőségi áruátvétel módszereinek és szabályainak isme- rete	Teljesen önállóan	Precizitás Kreativitás Szabálykövetés, biztonságra törekvés a vállalati elekt-	

Ellenőrzi a tároló- helyek műszaki állapotát.	Az elhelyezési, tárolási szabályok ismerete	Teljesen önállóan	ronikus rendszerek, áruazonosító rend- szerek és számító- gép használatakor	Információ keresése, gyűjtése, feldolgozása, értékelése és alkalmazása az internet és digitális eszközök segítségével
Számítógépen rögzíti a raktári folyamat információit és adatait.	Ügyviteli szoftverek ismerete, kezelése	Teljesen önállóan		Raktárkezelési és raktárirányítási szoftverek, internet használata
Komissiózási tevé- kenységet végez.	A komissiózás típusainak, művele- teinek ismerete	Teljesen önállóan		Elektronikus kom- munikáció. Raktárkezelési és raktárirányítási szoftverek használa- ta
Előkészíti a kiszállí- tandó árukat.	Az expediálás mű- veleteinek, bizony- latainak, a csoma- golás szerepének, az áruazonosítási és árukövető rendsze- rek ismerete	Teljesen önállóan		Elektronikus kom- munikáció. Raktárkezelési és raktárirányítási szoftverek használa- ta Vonalkód létreho- zása
Részt vesz a leltáro- zási, leértékelési, selejtezési folyama- tokban.	A leltározás, leérté- kelés, selejtezés szabályainak isme- rete	Instrukció alapján részben önállóan		Információ keresése, gyűjtése, feldolgozása, értékelése és digitalizálása az internet és digitális eszközök segítségével Szövegszerkesztő, raktárkezelési és raktárirányítási szoftverek használata
Elektronikusan azonosítja az árut.	Az áruazonosítás rendszereinek, esz- közeinek ismerete	Teljesen önállóan		Vonalkód, QR-kód, RFID olvasása

3.7.1.6 A tantárgy témakörei

3.7.1.6.1 Raktárak helye, szerepe

A nemzetgazdaság fogalma, jellemzői

Raktárak nemzetgazdasági ágak szerinti csoportosítása

Raktárak csoportosítása építészeti jellemzők és tulajdonviszonyok alapján

Az ellátási lánc fogalma, területei, jellemzői, elemei

A raktározás helye az ellátási láncban

A raktár fogalma, típusai

A raktárakkal szembeni elvárások, követelmények

A raktárak funkcionális és térbeli elhelyezkedése

Kihelyezett raktárak elhelyezkedése, feladatai

Raktárak csoportosítása a tárolt áru jellege szerint

Centralizált és decentralizált raktárak jellemzői a beszerzésben és az értékesítésben

3.7.1.6.2 Raktározási folyamatok

Az áruátvétel fajtái, folyamata

A mennyiségi áruátvétel típusai és műveletei

A minőségi áruátvétel típusai és műveletei

Az áruátvétel bizonylatai

A betárolás műveletei

A komissiózás típusai, műveletei, bizonylat nélküli komissiózás

Az expediálás feladata

Az áru kiadásának típusai, műveletei, bizonylatai

A készletmozgás, készletnyilvántartás bizonylatai

A leltározás fogalma, típusai, okmányai

A leltározás folyamata

A selejtezés fogalma, feladatai, okmányai

A leértékelés fogalma, okai, okmányai

A raktári dolgozók leltári felelőssége, a felelősség feltételei

A raktári folyamatok számítógépes támogatása

(A témakör feldolgozása olyan gyakorlati helyszínen javasolt, ahol legalább 20 különböző árucikk található, cikkenként minimum 3-3 termékkel, egységcsomagolásban.)

3.7.1.6.3 Anyag- és áruismeret

A darabáru fogalma és tárolásának, mozgatásának jellemzői (javasolt gyakorlati helyszínen)

Az ömlesztett áru fogalma és tárolásának, mozgatásának jellemzői (javasolt gyakorlati helyszínen)

A szabályozott hőmérsékletű tárolást igénylő áruk tárolásának jellemzői

Az élelmiszerek tárolásának jellemzői (higiéniai és klimatikus követelmények, élelmiszerbiztonság)

A gyógyszerek tárolásának jellemzői (tárolási, nyilvántartási követelmények, engedélyek)

A veszélyes áruk fogalma, tulajdonságai, szimbólumai, jelölési rendszere, H- és P-mondatok

A veszélyes áruk jellemző sajátosságai (fizikai, kémiai, toxikológiai, környezetkárosító)

A veszélyes áruk tárolásának és együtt tárolásának követelményei és jellemzői

A biztonsági adatlap szerepe, tartalma

Az áruazonosító eszközök típusai (javasolt gyakorlati helyszínen)

A csomagolás szerepe, funkciója, megjelenési formái: (fogyasztói, gyűjtő, fuvarozói és egységrakományok – javasolt gyakorlati helyszínen)

Vonalkód és RFID azonosítása, QR-kód használata (javasolt gyakorlati helyszínen)

A vonalkód kódolása és ellenőrző számának kiszámítása

A GS1 azonosítási és árukövetési rendszer

3.7.2 Raktári tárolás és anyagmozgatás tantárgy

3.7.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatásának célja, hogy a tanulók megismerkedjenek a különböző tárolási módok jellemzőivel, eszközrendszereivel és szabályos kezelésükkel.

3.7.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Műszaki főiskolai/egyetemi végzettség vagy szakirányú szakképesítés, vagy minimum 2 éves munkatapasztalat

- 3.7.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Raktározási alapok, a raktárirányítás rendszere, egybefüggő szakmai gyakorlat
- 3.7.2.4 A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.7.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes- ségek	Ismeretek	Önállóság és fele- lősség mértéke	Elvárt viselkedés- módok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompe- tenciák
Az áru jellege, mérete, súlya és csomagolása alap- ján kiválasztja a megfelelő tárolási módot.	Az anyagok tárolási lehetőségeinek, szabályainak isme- rete	Instrukció alapján részben önállóan		Vállalati informáci- ós rendszer, raktár- kezelő szoftver használata
A raktári kiszolgá- lás jellege alapján elhelyezi az árut a megfelelő tárolási rendszerben.	A raktári kiszolgá- lás FIFO-, LIFO- és RND-elveinek is- merete	Teljesen önállóan	Problémafelismerés Problémamegoldás Felelősségtudat	Vállalati informáci- ós rendszer, raktár- kezelő szoftver használata
Rakodólapos egy- ségrakományt ké- pez.	A rakodólapok méreteinek, terhel- hetőségének, az egységrakomány- képzés elveinek ismerete	Teljesen önállóan	Határozottság Precizitás Kreativitás Szabálykövetés, biztonságra törekvés a vállalati elekt-	
Kiválasztja a rako- mány méretei és súlya alapján a megfelelő anyag- mozgató eszközt.	Az anyagmozgató eszközök jellemzői- nek, típusainak, terhelhetőségének ismerete	Instrukció alapján részben önállóan	ronikus rendszerek, áruazonosító rend- szerek és számító- gép használatakor	Vállalati informáci- ós rendszer, raktár- irányítási szoftver használata
Ellenőrzi a mérő- eszközök műszaki állapotát, hitelessé- gének lejártát.	A mérőeszközök hitelesítési, kalibrá- lási szabályainak ismerete	Teljesen önállóan		
Elektronikusan azonosítja az árut.	Az áruazonosítás rendszereinek, esz- közeinek ismerete	Teljesen önállóan		Vonalkód, QR-kód, RFID-azonosítók használata

3.7.2.6 A tantárgy témakörei

3.7.2.6.1 A raktári tárolás rendszere

Darabáruk, ömlesztett áruk, folyadékok és gázok tárolási lehetőségei

Tárolási módok és jellemzőik (halom, máglya, asztag)

Tárolási rendszerek formái, kialakítása, működése (kötött és szabadhelyes tárolás)

Tömbös, soros, kombinált tárolási rendszerek

Állványos, állvány nélküli, statikus, dinamikus tárolás

A raktári tárolóállványok típusai és jellemzőik

A szabványos rakodólapok méretei és terhelhetősége

Magas raktári rendszerek jellemzői

Áruazonosítási rendszerek

(A témakör feldolgozása minimum 50%-ban gyakorlati helyszínen javasolt.)

3.7.2.6.2 A raktári folyamatok anyagmozgató és mérőeszközei

Az anyagmozgatás fogalma, fajtái

A raktári anyagmozgatás esetei (tárolótéri és rakodóhelyi anyagmozgatás)

A raktári anyagmozgató rendszerek és alrendszereik

Az anyagmozgató rendszer szállítóelemeinek csoportosítása

Szakaszos működésű anyagmozgató berendezések jellemzői és típusai

Folyamatos működésű anyagmozgató berendezések jellemzői és típusai

Összetett szállítóelemek és funkcionális felépítésük

Állványkiszolgáló targoncák és jellemzőik

Állványkiszolgáló gépek és alkalmazásuk feltételei

Rakományrögzítő és csomagológépek

Mérőeszközök használata, hitelesítés és kalibrálás

(A témakör feldolgozása minimum 50%-ban gyakorlati helyszínen javasolt.)

3.7.3 Raktári mutatószámok tantárgy

72/72 óra

3.7.3.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók megismerjék azokat a számszerűsíthető tényezőket, amelyekkel a raktár működése üzemtanilag és minőségileg jellemezhető.

3.7.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Műszaki főiskolai/egyetemi végzettség vagy szakirányú szakképesítés, vagy minimum 2 éves munkatapasztalat

3.7.3.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika 9-10. évfolyam – számtan, algebra; raktározási alapok; raktári tárolás és anyagmozgatás

3.7.3.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.7.3.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes- ségek	Ismeretek	Önállóság és fele- lősség mértéke	Elvárt viselkedés- módok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompe- tenciák
Kiszámolja a betá- rolásra kerülő áru helyszükségletét, a rakodólapok elhe- lyezését.	Sík és térgeometriai ismeretek	Teljesen önállóan		Számológép, Excel- függvények haszná- lata
Az áruelhelyezési lehetőségeket figyelembe véve kiszámolja a tárolóállványok terhelhetőségét.	Számtani, algebrai ismeretek	Teljesen önállóan		Számológép, Excel- függvények haszná- lata
Kiszámítja a be- és kitárolásra kerülő áru tömegét és térfogatát a mérték- egységek átváltásá- val.	A mértékegységek átváltására vonatko- zó szabályok isme- rete	Teljesen önállóan		Számológép, internetes programok használata
Kiszámítja a folyadékok tömegét a sűrűség és térfogat alapján.	A mértékegységek átváltására vonatko- zó szabályok isme- rete	Teljesen önállóan		Számológép, internetes progra- mok használata
Kiszámolja a raktári tárolókapacitást, a kapacitáskihasznált- ságot és a területki- használást.	Sík és térgeometriai ismeretek	Teljesen önállóan	Precizitás Problémafelismerés Problémamegoldó képesség	Számológép hasz- nálata
Kiszámolja az anyagmozgató gépek anyagáramlá- si erősségét és in- tenzitását, teljesítő- képességét.	Számtani, algebrai ismeretek	Teljesen önállóan		Számológép hasz- nálata
Kiszámolja a ko- missiózás és az expediálás folyama- tának idejét.	Számtani, algebrai ismeretek. Idő átváltása	Teljesen önállóan		Számológép, Excel- függvények haszná- lata
Kiszámolja a raktár átbocsátóképessé- gét, a forgási időt és a forgási sebességet.	Számtani, algebrai ismeretek	Teljesen önállóan		Számológép hasz- nálata
Kiszámolja a vevő- kiszolgálási, esz- közhatékonysági és készletezéshaté- konysági mutatókat.	Számtani, algebrai ismeretek	Teljesen önállóan		Számológép hasz- nálata
Ellenőrzi a vonal- kódot, kiszámolja az ellenőrző számot.	Számtani, algebrai ismeretek	Teljesen önállóan		Számológép hasz- nálata

3.7.3.6 A tantárgy témakörei

3.7.3.6.1 Matematikai, fizikai alapok

A mérés alapelvei

Fizikai mértékegységek az SI-mértékegységrendszerben

Mértékegységek átváltása (hosszúság, terület, tömeg, térfogat, űrtartalom)

Sík- és térgeometriai feladatok megoldása

Az anyagsűrűség fogalma és számítása

Az áruk nettó, bruttó árának és az általános forgalmi adó mértékének kiszámítása

A vonalkód kódolása és ellenőrző számának kiszámítása

3.7.3.6.2 Statikus mutatószámok

A raktár statikus kapacitása és összetevői

A raktári tárolókapacitás számítása

Raktárkapacitás-kihasználási mutató

Területkihasználási mutató

3.7.3.6.3 Dinamikus mutatószámok

A raktár dinamikus kapacitása és összetevői

A dinamikus kapacitás kihasználása

A dinamikus kapacitás növelésének lehetőségei

Gépi kapacitások tervezése

Humánerőforrás-szükséglet tervezése

A komissiózás és az expediálás folyamatidejének számítása

Az egy- és kétlépcsős komissiózás mennyiségének számítása

Az anyagmozgató gépek anyagáramlási erősségének és intenzitásának számítása

Az anyagmozgató gépek anyagmozgatási munkája és teljesítménye

Soros és párhuzamos anyagmozgató gépek teljesítőképessége

Átbocsátóképesség

Forgási sebesség, forgási idő

3.7.3.6.4 Minőségi mutatószámok

A vevőkiszolgálás mutatói

Az OEE-mutató

A készletezési hatékonyság mutatói

3.7.4 A raktárirányítás rendszere tantárgy

42/42 óra

3.7.4.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatásának célja, hogy a tanuló megismerje az áruáramlási és az információáramlási folyamatok ellátási láncba történő integrálódását, és végrehajtási szinten kezelje a raktárirányítási programokat.

3.7.4.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Műszaki főiskolai/egyetemi végzettség vagy informatikai szakképesítés, vagy minimum 2 éves munkatapasztalattal

3.7.4.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Raktározási alapok, raktári tárolás és anyagmozgatás, egybefüggő szakmai gyakorlat

3.7.4.4 A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.7.4.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes- ségek	Ismeretek	Önállóság és fele- lősség mértéke	Elvárt viselkedés- módok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompe- tenciák
Adatokat rögzít a vállalat információs rendszerében.		Teljesen önállóan		Információgyűjtés
Rögzíti az árumoz- gást jelző informá- ciókat.	Vállalati ügyviteli, raktárkezelési és raktárirányítási szoftverek ismerete, kezelése	Teljesen önállóan	Kooperativitás Önállóság Problémafelismerés Problémamegoldás Döntéshozás Önkorrekció	az internet és digitá- lis eszközök hasz- nálatával.
Adatokat gyűjt a vállalat információs rendszeréből.		Teljesen önállóan		Elektronikus kom- munikáció Táblázatkezelés
A raktárkezelő szoftver alkalmazá- sával készletnyil- vántartást vezet.		Teljesen önállóan		Szövegszerkesztés Vállalatirányítási rendszer, raktárke- zelő és raktárirányí-
Összeköti a vállalat- irányítási és a rak- tárirányítási rend- szer információit.		Teljesen önállóan		tási programok használata

3.7.4.6 A tantárgy témakörei

3.7.4.6.1 Az információ

A raktározás információinak fajtái, jellegzetességei

Raktári állapotjelző információk

Árumozgást jelző információk

A raktár külső kapcsolatainak információi

A raktári folyamatok információs rendszere

A raktárirányítás információs rendszere

Az információátvitel módszerei, eszközei

Vezetékes és vezeték nélküli információs rendszerek

Az áruáramlás és információáramlás integrációja

Az EDI informatikai rendszer

3.7.4.6.2 Raktárnyilvántartás

A raktárnyilvántartás számítógépes rendszere

A raktárnyilvántartás számítógépen rögzített adatai

A raktárnyilvántartás adatszolgáltatási lehetőségei

Raktárkezelő szoftver használata

(A témakör feldolgozása gyakorlati helyszínen javasolt.)

3.7.4.6.3 Raktárirányítás

A raktárirányítási rendszer kapcsolódása a vállalatirányítás rendszeréhez

A raktárirányítás feladatai

A számítógépes raktárirányítás hierarchikus rendszere

A raktárirányító szoftverek funkciói

Az irányítási és végrehajtási szint közötti kapcsolat

Raktárirányító szoftver használata

(A témakör feldolgozása gyakorlati helyszínen javasolt.)

3.7.5 Raktárvezetés tantárgy

36/36 óra

3.7.5.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatásának célja, hogy az elméleti tananyaghoz kapcsolódva, a szabályokat ismerve és betartva a tanulók elsajátítsák a raktár működtetésével kapcsolatos gyakorlati feladatokat.

3.7.5.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Műszaki főiskolai/egyetemi végzettség, szakirányú szakképesítés, vagy minimum 5 éves munkatapasztalattal

3.7.5.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Raktározási alapok, raktári tárolás és anyagmozgatás, raktári mutatószámok, a raktárirányítás rendszere, összefüggő szakmai gyakorlat

3.7.5.4 A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.7.5.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes- ségek	Ismeretek	Önállóság és fele- lősség mértéke	Elvárt viselkedés- módok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompe- tenciák
Ellenőrzi a raktár tűz-, munka- és környezetvédelmi szabályainak betar- tását.	A raktározás mun- ka-, tűz- és környe- zetvédelmi köve- telményeinek, sza- bályozásának isme- rete	Instrukció alapján részben önállóan	Szabálykövetés Felelősségtudat Határozottság Precizitás Problémafelismerés Problémamegoldás Konfliktuskezelés Döntéshozás	Információ keresése, gyűjtése az internet és digitális eszközök segítségével Vállalati információs rendszer, elektronikus szabályzatok használata
Ellenőrzi a raktár tájékoztató és fi- gyelmeztető felira- tainak meglétét.	A raktárak felirato- zási követelményei- nek ismerete	Instrukció alapján részben önállóan	Rendszeresség (ütemezés)	Vállalati informáci- ós rendszer haszná- lata

Gondoskodik a raktári dolgozók munkavédelmi, tűz- és balesetelhárítási oktatásáról.	A raktározás mun- ka-, tűz- és környe- zetvédelmi köve- telményeinek, sza- bályozásának isme- rete	Instrukció alapján részben önállóan	Vállalati informáci- ós rendszer haszná- lata
Megszervezi és elvégzi, elvégezteti a raktári tárolóesz- közök ellenőrzését, karbantartását.	A tárolóeszközök terhelhetőségének és a rakományok elhelyezési szabá- lyainak ismerete	Instrukció alapján részben önállóan	Elektronikus kom- munikáció
Betartatja a speciális áruk raktározásának, kezelésének szabályait.	A speciális áruk kezelése, elhelyezése, ellenőrzése szabályainak ismerete, valamint a rendkívüli esemény bekövetkeztekor követendő eljárási műveletek ismerete	Irányítással	
Betartja és betartat- ja a vagyonvédelmi és biztonsági előírá- sokat.	A vállalat vagyon- és biztonságvédelmi szabályzatának ismerete	Instrukció alapján részben önállóan	Információ keresé- se, gyűjtése az in- ternet és digitális
Gondoskodik a raktári mérőeszközök, mérő- és emelőberendezések műszaki állapotának, hitelesítésük lejárati idejének ellenőrzéséről és a hitelesítés elvégzéséről.	A mérő- és emelő- eszközökre, mérő- berendezésekre vonatkozó szabvá- nyok és a hitelesíté- si eljárás lépéseinek ismerete	Teljesen önállóan	eszközök segítségével Vállalati információs rendszer, elektronikus szabályzatok használata
Biztosítja a beren- dezések és eszkö- zök működőképes- ségét.	A raktári berende- zések, eszközök működésének, jótál- lásának, szervizelési lehetőségeinek ismerete	Teljesen önállóan	

3.7.5.6 A tantárgy témakörei

3.7.5.6.1 A raktár működtetése

A raktár működésének szabályozása a vállalat logisztikai rendszerének megfelelően

A szervezeti és működési szabályzat

A raktár munkavédelmi és balesetelhárítási feladatai

A raktári villamos energiahálózat érintésvédelemmel kapcsolatos feladatai

Tűzvédelmi feladatok és eszközök a raktárban (javasolt gyakorlati helyszínen)

Környezetvédelem és hulladékkezelés

Raktári vagyonvédelem

A munkaszerződések és a munkaköri leírások tartalma raktári dolgozóknál

A raktári dolgozók teljesítmény értékelésének feladatai

3.7.5.6.2 Ellenőrzési, szabályozási feladatok

Az emelőgép biztonsági szabályzatának elemei

A tároló- és anyagmozgató eszközök vizsgálatának és ellenőrzésének feladatai (javasolt gyakorlati helyszínen)

A raktári mérőeszközök hitelesítésének típusai és feladatai

A gyógyszerek tárolásának, nyilvántartásának követelményei, ellenőrzésének feladatai (javasolt gyakorlati helyszínen)

Az élelmiszerek tárolásának, nyilvántartásának követelményei és ellenőrzési feladatai (javasolt gyakorlati helyszínen)

A HACCP-rendszer raktári kiépítésének összetevői, folyamata

A veszélyes áruk tárolásának követelményei

A veszélyes áruk ellenőrzési rendje a raktározási folyamatban (javasolt gyakorlati helyszínen)

3.8 Logisztika megnevezésű tanulási terület a Logisztika és szállítmányozás szakmairány számára

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma:

442/442 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási terület megismerteti a tanulókkal a vállalati logisztikai folyamatok elemeit és az ahhoz kapcsolódó feladatokat, a tervezési, elemzési számításokat és a tevékenység üzemtani, minőségi mutatóit. Az itt szerzett ismeretek birtokában a tanuló képes lesz egy logisztikai rendszeren belül megtervezni a folyamatokat az alapanyag beszerzésétől a végső fogyasztásig, elemezni annak költséghatásait, fejlesztési javaslatokat tenni.

3.8.1 Logisztikai alapok tantárgy

82/82 óra

3.8.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatásának célja, hogy a tanulók megismerjék a logisztikai rendszerek működését, informatikai hátterét, az ahhoz szükséges adatállományokat. Működtetni tudják a vállalatirányítási rendszereket, és az adatok kinyerésével információt tudjanak nyújtani a logisztikai teljesítményekről a menedzsment számára.

3.8.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Műszaki főiskolai/egyetemi végzettség vagy logisztikai szakképesítés vagy minimum 5 év logisztikai területen szerzett munkatapasztalat

3.8.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika 9-10. évfolyam – számtan, algebra; informatika 9-10. évfolyam – infokommunikáció; beszerzési-, készletezési-, termelési- és elosztási logisztika; minőség a logisztikában

3.8.1.4 A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.8.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes- ségek	Ismeretek	Önállóság és fele- lősség mértéke	Elvárt viselkedés- módok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompe- tenciák
Adatokat rögzít a vállalat információs rendszerében.	Vállalatirányítási rendszerek, logisz- tikai ügyviteli szoftverek ismerete, kezelése	Teljesen önállóan	Kooperativitás Önállóság Problémafelismerés Problémamegoldás Felelősségtudat	Vállalatirányítási szoftverek és számí- tógép használata

Adatokat gyűjt a vállalat információs rendszeréből.	Vállalatirányítási rendszerek, logisz- tikai ügyviteli szoftverek ismerete, kezelése	Teljesen önállóan	Határozottság Döntéshozás Önkorrekció Precizitás Szabálykövetés, biztonságra törekvés a vállalati elektronikus rendszerek, áruazonosító rendszerek és számítógép	Információ keresése, gyűjtése az internet és digitális eszközök segítségével Vállalati információs szoftverek és számítógép használata Elektronikus kommunikáció
Okmányokat és adatokat továbbít a rendszeren keresz- tül.	Okmány- és adatto- vábbítási rendszerek ismerete, kezelése	Teljesen önállóan	használatakor	A számítógép és az elektronikus adatto- vábbítási rendszer használata
Áruazonosító kódot hoz létre.	Az áruazonosítás rendszereinek, esz- közeinek ismerete	Instrukció alapján részben önállóan		Vonalkód létreho- zása, a vállalatirá- nyítási rendszer használata
Felülvizsgálja a logisztikai költsé- gek alakulását.	A logisztikai költ- ségek összetevőinek	Instrukció alapján részben önállóan		
Meghatározza a logisztikai összkölt- séget.	ismerete	Teljesen önállóan		
Meghatározza a vállalat logisztikai teljesítményét.	Számtani, algebrai	Teljesen önállóan		Információ keresé- se, gyűjtése, feldol- gozása, értékelése
Meghatározza a kiszolgálási színvo- nalat.	ismeretek	Teljesen önállóan		az internet és digitá- lis eszközök segít- ségével
Javaslatot tesz a kiszolgálási színvo- nal növelésére.	A fejlesztés és a vevői elégedettség mérése lehetőségei- nek, valamint a megfelelés mutató- számainak ismerete	Teljesen önállóan		

3.8.1.6 A tantárgy témakörei

3.8.1.6.1 A logisztikai rendszer felépítése

A logisztika fogalma, kialakulása, története

A logisztika szerepe a nemzetgazdaságban

A mikrologisztikai rendszer részei, jellemzői

A makrologisztikai rendszer részei jellemzői

A metalogisztikai rendszer részei jellemzői

Az ellátási lánc felépítése, típusai, területei, jellemzői

Az ellátásilánc-menedzsment feladatai, jellemzői

A piaci szereplők kapcsolata az ellátási lánc tagjaival

Az ostorcsapás-effektus fogalma, kialakulásának okai, következményei és elkerülésének lehetőségei

3.8.1.6.2 A logisztika információs rendszere

A logisztikai információs rendszer fogalma, összetevői, jellemzői, eszközei

A logisztikai információs rendszer adatállományai

Az elektronikus adatcsere (EDI) fogalma, célja, szabványai, elemei, használatának előnyei

Az áruazonosító rendszerek szabványai, megvalósulási formái

A GS1 szervezet vonalkód rendszerének felépítése, az ellenőrzőszám szerepe

Az RFID azonosító rendszer felépítése, az RFID chip típusai és táplálásának módozatai

(A témakör elsajátításához gyakorlati helyszín javasolt)

3.8.1.6.3 A logisztikai teljesítmények mutatószámai

A kiszolgálási színvonal fogalma, területei, mérőszámai

A logisztikai összköltség fogalma, csoportjai, mérése

A logisztikai teljesítmény mérése

3.8.2 Beszerzési logisztika tantárgy

82/82 óra

3.8.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatásának célja, hogy a tanulók megismerjék a beszerzési logisztika folyamatának lépéseit, a beszerzést befolyásoló tényezőket, a kockázatokat, a beszállítói kapcsolatok lehetőségeit és a megfelelő beszállító értékelésének és kiválasztásának lehetőségeit, szempontjait. A tanulási szakasz végén a tanulónak ismernie kell a beszerzéssel kapcsolatosan felmerült költségeket, azok összetevőit, ismernie kell a költségek egymásra gyakorolt hatását, és gazdaságossági számításokat kell végeznie.

3.8.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Műszaki főiskolai/egyetemi végzettség vagy logisztikai szakképesítés vagy minimum 5 év logisztikai területen szerzett munkatapasztalat

3.8.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika 9-10. évfolyam – számtan és algebra; logisztikai alapok

3.8.2.4 A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.8.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes- ségek	Ismeretek	Önállóság és fele- lősség mértéke	Elvárt viselkedés- módok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompe- tenciák	
Beazonosítja a szükségleteket.	A vállalati szükség- letek felmerülési helyének ismerete	Teljesen önállóan		se, gyűjtése, f gozása, értél az internet és c lis eszközök ségével A vállalat bels információs re	az internet és digitá- lis eszközök segít- ségével A vállalat belső információs rend- szerének használata
Felkutatja a beszer- zési forrásokat.	A piackutatás mód- szereinek ismerete	Teljesen önállóan	Rendszeresség (tervezés, ütemezés) Problémafelismerés Problémamegoldás	Információ keresése, gyűjtése, feldolgozása, értékelése az internet és digitális eszközök segítségével	
Értékeli a beszállí- tók ajánlatait.	Az ajánlatok értéke- lési módszereinek ismerete	Instrukció alapján részben önállóan	Döntéskészség Felelősségtudat Határozottság Figyelem- összpontosítás Precizitás Kreativitás Szabálykövetés,	A beérkezett ajánla- tok feldolgozása, értékelése Számológép hasz- nálata A vállalat belső információs rend- szerének használata	
Kiválasztja a válla- lat számára megfe- lelő beszállítót.	A számszerűsíthető- ség lehetőségeinek ismerete Matematikai, algeb- rai ismeretek	Instrukció alapján részben önállóan	elővigyázatosság, biztonságra törek- vés a számítógép és internet használata- kor		
Kiszámítja a gazda- ságos rendelési tételnagyságot.		Teljesen önállóan		Számológép hasz- nálata A vállalat belső	
Kiszámítja a rende- lési, készletezési költségeket.	Matematikai, algebrai ismeretek	Teljesen önállóan		információs rend- szerének használata	
Meghatározza a tulajdonlás teljes költségét.		Teljesen önállóan			
Kockázatelemzést végez.	Krajlic-mátrix ismerete	Teljesen önállóan			

3.8.2.6 A tantárgy témakörei

3.8.2.6.1 A beszerzési folyamat

A beszerzési logisztika fogalma, feladatai, területei, típusai

A beszerzési folyamat lépései (javasolt gyakorlati helyszínen)

A beszerzés típusai, a centralizált és a decentralizált beszerzés fogalma, előnyei, hátrányai (javasolt gyakorlati helyszínen)

A beszerzés kockázatának és beszerzett áru fontosságának elemzése a Krajlic-mátrix segít-ségével

A befolyásolható, a rutin-, a stratégiai és a szűk keresztmetszetű termékek fontossági és kockázati jellemzői

3.8.2.6.2 Beszerzési stratégiák

A beszerzési stratégiák típusai, jellemzőik, előnyeik és hátrányaik

A beszerzés stratégiai döntései

A beszerzési utak megválasztása: direkt és indirekt beszerzési út (javasolt gyakorlati helyszínen)

A "gyártani vagy vásárolni" döntést befolyásoló tényezők

A saját és az idegen gyártás indokait befolyásoló tényezők (gyártási minőség és kapacitás, pénzügyi megtakarítás és kockázat szempontjából)

A beszállítók típusai, a kizárólagos és a több beszállító alkalmazásának módszere

A beszállítói kapcsolatok modelljei: hagyományos, együttműködő, stratégiai (javasolt gyakorlati helyszínen)

A beszállító kiválasztási folyamatának lépései (javasolt gyakorlati helyszínen)

3.8.2.6.3 A beszerzési logisztika gyakorlata

A gazdaságos rendelési tételnagyság (EOQ) fogalma, feltételei, működési elve

Rendelési, készletezési, készlettartási/tárolási költségek

A beszállító értékelésének szempontjai

A beszállító értékelésének módszerei (kategorikus, súlyozott pontrendszer, költségarányos értékelés)

A tulajdonlás teljes költsége (TCO)

Gazdaságossági számítások gyakorlati megoldása meghatározott rendelési mennyiség, rendelési és készletezési költség, valamint a megadott időszakra vonatkozó felhasználási igény figyelembevételével

3.8.3 Készletezési logisztika tantárgy

72/72 óra

3.8.3.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatásának célja, hogy a tanulók megismerjék a készletek típusait, a készletkategóriákat, készletszinteket és készletnormákat, a készletezés költségeit, a készletgazdálkodás szerepét és modelljeit. A tanulási szakasz végén a tanulónak ismernie kell a készletezéssel kapcsolatosan felmerülő költségeket, azok összetevőit, a költségek egymásra gyakorolt hatását, és gazdaságossági számításokat kell végeznie. Elemeznie és grafikusan ábrázolnia kell a különböző készletcsoportokat.

3.8.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Műszaki főiskolai/egyetemi végzettség vagy logisztikai szakképesítés vagy minimum 5 év logisztikai területen szerzett munkatapasztalat

3.8.3.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika 9-10. évfolyam – számtan és algebra; logisztikai alapok

3.8.3.4 A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.8.3.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes- ségek	Ismeretek	Önállóság és fele- lősség mértéke	Elvárt viselkedés- módok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompe- tenciák
Kiszámolja a kész- letezés költségeit.		Teljesen önállóan		
Készletelemzést végez.		Teljesen önállóan		
Meghatározza a rendelési készletszintet.		Instrukció alapján részben önállóan	D III CI '	
Átlagkészletet és kronologikus átla- got számít.	Számtani és algebrai ismeretek	Teljesen önállóan	Problémafelismerés Problémamegoldás Problémaelemzés	Számológép hasz- nálata
Kiszámolja a forgá- si sebességet és forgási időt.		Teljesen önállóan	Onkorrekció Figyelem- összpontosítás	
Kiszámolja a záró- készletet.		Teljesen önállóan	Precizitás	
ABC-elemzést végez.		Instrukció alapján részben önállóan		
Grafikusan ábrázol- ja a kumulált érté- keket.	Függvények grafi- kus ábrázolásának ismerete	Teljesen önállóan		Számítógép haszná- lata - függvények grafikus ábrázolása

3.8.3.6 A tantárgy témakörei

3.8.3.6.1 A készletezés szerepe

A készlet és a készletezés fogalma, szerepe, szükségessége

Készletek csoportosításának szempontjai a nemzetgazdasági ágazat, a technológiai folyamatban elfoglalt helyük, hasznosságuk, funkcióik szerint

Készletek számviteli szempontok szerinti csoportosítása (javasolt gyakorlati helyszínen)

A készletek típusai (javasolt gyakorlati helyszínen)

ABC és XYZ készletkategóriák, a belőlük felállított mátrix

Készletezési modellek rendelési időpontjának és mennyiségének elemzése Krajlic-mátrix alapján

A készletezés költségei, a készletezési, a rendelési és a hiányköltségek

Készletszintek fogalma és típusaik

Készletnormák és típusaik

3.8.3.6.2 Készletgazdálkodás

A készletgazdálkodás fogalma, feladatai és befolyásoló tényezői

A készletgazdálkodás szerepe és területei a vállalati működésben (javasolt gyakorlati helyszínen)

A készletgazdálkodás modelljei

A fűrészfog, a kétraktáros, a ciklikus és a csillapításos készletgazdálkodási modell készletidő diagramja, jellemzőik, előnyeik és hátrányaik (javasolt gyakorlati helyszínen)

3.8.3.6.3 A készletezési logisztika gyakorlata

Rendelési készletszintek meghatározása biztonsági készlet megadásával

Átlagkészlet számítása, kronologikus átlag számítása

Felhasznált készlet és zárókészlet értékének meghatározása FIFO-, LIFO-, HIFO-, LOFO-módszerekkel, készlet értékelése

Készletek ABC-elemzése csoportonkénti alsó és felső értékhatár megadásával, halmozott (kumulált) értékek grafikus ábrázolása

Forgási sebesség, forgási idő számítása

3.8.4 Termelési logisztika tantárgy

60/60 óra

3.8.4.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatásának célja, hogy a tanulók megismerjék a termeléstervezés, termelésütemezés és termelésirányítás korszerű megoldásait, folyamatait, szabályozásait, a különböző gyártási rendszerek típusait, jellemzőit. A tanulási szakasz végén a tanulónak ismernie kell az anyagszükséglet- és erőforrás-tervezés elemeit, módszereit, meg kell határoznia a gyártási folyamat hatékonyságát, tevékenységi hálót kell készítenie és elemeznie kell a kiszámolt eredményeket.

3.8.4.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Műszaki főiskolai/egyetemi végzettség vagy logisztikai szakképesítés vagy minimum 5 év logisztikai területen szerzett munkatapasztalat

3.8.4.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika 9-10. évfolyam – számtan és algebra; logisztikai alapok

3.8.4.4 A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.8.4.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes- ségek	Ismeretek	Önállóság és fele- lősség mértéke	Elvárt viselkedés- módok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompe- tenciák
Ütemezi a megrendelést.	Johnson-szabály ismerete	Teljesen önállóan		
Megtervezi a kapacitást, elkészíti a tevékenységi hálót.		Instrukció alapján részben önállóan	Problémafelismerés	
Meghatározza az optimális sorozat- nagyságot.	Számtani és algeb- rai ismeretek	Instrukció alapján részben önállóan	Problémamegoldás Problémaelemzés Önkorrekció Figyelem- összpontosítás Precizitás	Számológép hasz- nálata
Kiszámítja a kibo- csátási és átfutási időt.		Teljesen önállóan		
Meghatározza a ciklusidőt, a maxi- mális kibocsátást.		Teljesen önállóan		

Elvégzi a terme- lésütemezést, és kiszámolja a kap- csolódó költségeket.		Teljesen önállóan	
Megtervezi az anyagszükségletet.		Teljesen önállóan	
Meghatározza a végtermék előállítá- sához szükséges anyagmennyiséget.	Az MRP I. elemei- nek, módszereinek ismerete	Teljesen önállóan	Számológép hasz- nálata
Meghatározza az időbeli tényezőket.	Számtani és algebrai ismeretek	Teljesen önállóan	naiata
Meghatározza a fennmaradó raktár- készletet.		Teljesen önállóan	

3.8.4.6 A tantárgy témakörei

3.8.4.6.1 Termeléstervezés

A termelési logisztika fogalma, célja, folyamatai

A nyomó (push) és szívó (pull) gyártási rendszer jellemzői (javasolt gyakorlati helyszínen)

Gyártási folyamatok típusai és jellemzői tömegszerűség és anyagáramlás szerint

Gyártási rendszerek csoportosítása és jellemzői

Kapacitástervezés, tevékenységi háló (javasolt gyakorlati helyszínen)

Aggregált tervezés célja, stratégiái

A termeléstervezés és -ütemezés módszerei, Johnson-szabály

Anyagszükséglet-tervezés (MRP-I) lényege, elemei, módszere

A gyártási erőforrás-tervezés (MRP-II) célja, bemenő adatai

3.8.4.6.2 Termelésirányítás

A termelésirányítás korszerű megoldásai

A Just-in-Time (JIT) termelésirányítási rendszer fogalma, célja, jellemzői, előnyei, hátrányai

A kanban termelésirányítás fogalma, szabályai, alkalmazásának feltételei, használatának előnyei

Az optimalizált gyártástechnológia (OPT) fogalma, célja, összetevői, eszközei, szabályai (A témakör elsajátítása gyakorlati helyszínen javasolt.)

3.8.4.6.3 A termelési logisztika gyakorlata

Optimális sorozatnagyság meghatározása (sorozatindítási költségek)

A gyártási folyamat ciklusidejének, a munkaállomások számának és a folyamat hatékonyságának meghatározása

A tevékenységi háló megrajzolása

A maximális kibocsátás és átfutási idő kiszámítása

Egyenletes ütemű és megrendelés szerinti termelés ütemezés költségszámítása készletezési és túlóraköltségek figyelembevételével, az eredmények elemzése

Rendelés ütemezése a Johnson-szabály és a legrövidebb munkaidő prioritás alkalmazásával

Megadott végtermék anyagszükséglet-tervezése bruttó kereslet, nyitókészlet, rendelési tételnagyság és átfutási idő megadásával (MRP-I)

3.8.5 Elosztási logisztika tantárgy

3.8.5.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatásának célja, hogy a tanulók megismerjék és alkalmazzák az értékesítési csatornákat, disztribúciós rendszereket. Cél, hogy a tanulási szakasz végén a tanuló meg tudja tervezni az optimális elosztást, ismerje annak költségeit és idejét, valamint meg tudja tervezni a visszutas logisztikai folyamatokat.

3.8.5.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Szakirányú főiskolai/egyetemi végzettség vagy logisztikai szakképesítés vagy minimum 5 év logisztikai területen szerzett munkatapasztalat

3.8.5.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika 9-10. évfolyam – számtan és algebra; logisztikai alapok

3.8.5.4 A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.8.5.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes- ségek	Ismeretek	Önállóság és fele- lősség mértéke	Elvárt viselkedés- módok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompe- tenciák
Optimalizálja a kiszolgálási sorren- det.	A sorminimum szerinti meghatáro- zás módszerének ismerete	Teljesen önállóan		
Megtervezi az el- osztási szükségletet.		Instrukció alapján részben önállóan	Problémafelismerés	
Meghatározza a rendelési mennyiséget.	A DRP elemeinek, módszereinek isme- rete Számtani és algeb- rai ismeretek	Teljesen önállóan	Problémamegoldás Problémaelemzés Önkorrekció Figyelem- összpontosítás Precizitás	Számológép és útvonaltervező szoftver használata
Meghatározza a fennmaradó raktár- készletet.		Teljesen önállóan		
Meghatározza a következő időszak gyártási mennyisé- gét.		Teljesen önállóan		

3.8.5.6 A tantárgy témakörei

3.8.5.6.1 Disztribúció és értékesítés

Az elosztási logisztika fogalma és helye a mikrologisztikai rendszerekben

Az elosztási rendszerek feladata, típusai

A rendelésfeldolgozás folyamata

Fizikai disztribúciós rendszer fogalma, tagoltsága és jellemzői

Az értékesítési csatorna feladatai, folyamatai, szereplői és típusai

Az elosztási szükséglettervezés (DRP) fogalma, célja, bemenő adatai és módszere

A városi (city) logisztika fogalma, célja összetevői

A visszutas (reverz, inverz) logisztika fogalma, tartalma és jellemzői

3.8.5.6.2 Az elosztási logisztika gyakorlata

Áruterítés útvonalának optimalizálása távolságadatok számítógépes meghatározásával, sorminimum-módszer alkalmazásával

Elosztási szükséglettervezés számítása bruttó kereslet, nyitókészlet (raktárkészlet), rendelési és gyártási sorozatnagyság, valamint átfutási idő megadásával

3.8.6 Minőség a logisztikában tantárgy

60/60 óra

3.8.6.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatásának célja, hogy a tanuló megismerkedjen a logisztikai szolgáltatást nyújtó szervezetek vevőkiszolgálási, és a fogyasztói igények megfelelő szintű kielégítését biztosító hátterével, a minőségi szabványokkal, a minőségügyi tervezéssel, a minőségirányítással és a fejlesztési lehetőségekkel. Az ismeretek elsajátítását követően a tanuló képes lesz a mutatószámok alapján mérni a szolgáltatás minőségét, és javaslatokat tenni a fejlesztésre.

3.8.6.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Műszaki főiskolai/egyetemi végzettség vagy logisztikai szakképesítés vagy minimum 5 év logisztikai területen szerzett munkatapasztalat

3.8.6.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika 9-10. évfolyam – számtan és algebra; logisztikai alapok; beszerzési logisztika; készletezési logisztika; termelési logisztika; elosztási logisztika

3.8.6.4 A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.8.6.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes- ségek	Ismeretek	Önállóság és fele- lősség mértéke	Elvárt viselkedés- módok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompe- tenciák
Meghatározza egy termék minőségi jellemzőit.	Az objektív és szub- jektív minőségi jellemzők és a ter- mékre érvényes szabványok ismere- te	Instrukció alapján részben önállóan	Problémafelismerés	
Meghatározza a logisztikai szolgál- tatások minőségi mutatóit.	Az adott szervezet kiszolgálási minő- ségre vonatkozó előírásainak ismere- te	Instrukció alapján részben önállóan	Problémamegoldás Problémaelemzés Önkorrekció Figyelem- összpontosítás Precizitás	A vállalat belső információs rend- szerének használata Számítógép, szö- vegszerkesztő,
Meghatározza a veszteségforrásokat.	A lean menedzs- ment filozófiai alapelveinek, a veszteségforrások típusainak ismerete	Teljesen önállóan	Frecizitas	táblázatkezelő prog- ramok, prezentációs eszközök ismerete és használata Számológép hasz-

Ok-okozati elem- zést végez.	Az Ishikawa- diagram alkalmazá- si lehetőségeinek ismerete	Teljesen önállóan
Kiszámolja a minő- ségi mutatókat.	Számtani és algebrai ismeretek	Teljesen önállóan
Feltárja a lehetséges hibákat, elemzi, és számszerűsíti azo- kat.	Az FMEA- kidolgozás köve- telményeinek, fo- lyamatának, a koc- kázatcsökkentés módszereinek isme- rete	Instrukció alapján részben önállóan
Meghatározza a szűk keresztmetszetet.	A folyamatok háló- tervezési módszere- inek ismerete	Teljesen önállóan
Meghatározza a minőségi célokat, a végrehajtás módsze- reit, ellenőrzi és korrigálja a tevé- kenységet.	A PDCA-ciklus elemeinek, módsze- reinek, eszközeinek ismerete	Instrukció alapján részben önállóan

3.8.6.6 A tantárgy témakörei

3.8.6.6.1 Minőségi alapismeretek

A minőség fogalma, jellemzői, értelmezése a gyártási és logisztikai folyamatokban

A termékek objektív és szubjektív minőségi jellemzői (javasolt gyakorlati helyszínen)

Termékek minőségi osztályba sorolása, a minőségi bizonyítvány tartalma (javasolt gyakorlati helyszínen)

A jótállás, szavatosság és a termékfelelősség fogalma és jellemzői

Az elosztási logisztika termelékenységi, gazdasági és minőségi mutatói

A szabvány fogalma, rendszerei és jelölése, a szabványoknak való minőségi megfelelőség (javasolt gyakorlati helyszínen)

Az ISO 9000 szabvány szerinti minőségmenedzsment fogalma, szabványai, alapelvei, tanúsításának módjai (javasolt gyakorlati helyszínen)

A teljes körű minőségmenedzsment (TQM) célja, alapvető részei (javasolt gyakorlati helyszínen)

A lean menedzsment célja, filozófiai alapelvei, jellemzői, a veszteségforrások (muda) típusai

3.8.6.6.2 A minőségmenedzsment fejlesztésének eszközei

A PDCA-elv

Kaizen-tevékenység

A hibamód- és hatáselemzés (FMEA) módszere

Ok-okozati elemzés (Ishikawa-diagram)

3.8.6.6.3 A logisztika minőségi mutatói

Átlagos minőségi kategória (ÁMK) és átlagos minőségi együttható (ÁME) számítása

Selejtszázalék és átlagos selejtszázalék számítása

Minőségi hibaarány és minőségi teljesítmény számítása

Teljes eszközhatékonysági mutató (OEE) számítása

Logisztikai szolgáltatások minőségi mutatóinak számítása

3.9 Vasúti árufuvarozási alapok megnevezésű tanulási terület a Vasúti árufuvarozás szakmairány számára

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma:

484/477 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási terület megismerteti a belföldi és nemzetközi vasúti árufuvarozási szerződésekre vonatkozó részletes szabályokat, amelyek biztosítják az árufuvarozás zavartalan lebonyolítását, továbbá a küldemények fuvarozásáért, a küldemények kezelésével kapcsolatos teljesítményekért, szolgáltatásokért fizetendő összegek megállapításának szabályait. A tanulási szakasz végén a tanuló az árufuvarozási szabályok helyes alkalmazásával meg tudja állapítani és el tudja számolni a forgalomnak megfelelő fuvardíjakat és mellékdíjakat, önállóan el tudja látni a vasúti árufuvarozással és elszámolással kapcsolatos feladatokat, a felmerült problémákra önállóan tud megoldást találni.

3.9.1 Vasúti árufuvarozás tantárgy

237/235 óra

3.9.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatásának célja, hogy a tanuló megismerje a fuvarozás lebonyolításához szükséges belföldi és nemzetközi törvényeket, előírásokat, a fuvarozási szerződés megkötésének részletes alapelveit. Elsajátítsa a rakodáshoz szükséges kocsi kiválasztásának, az áru berakásának és továbbításának szabályait a vasúti biztonságra tekintettel, megismerje a küldeménynek a rendeltetési állomáson történő kiszolgáltatásával kapcsolatos feladatokat.

3.9.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Szakirányú felsőfokú főiskolai/egyetemi végzettség minimum 5 év vasúti árufuvarozási területen szerzett munkatapasztalattal

3.9.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Vasúti árufuvarozási szolgáltatás és logisztika tanulási terület, logisztika tantárgy, vasútföldrajz témakör; forgalom tanulási terület, közlekedési alapok tantárgy

3.9.1.4 A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.9.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes- ségek	Ismeretek	Önállóság és fele- lősség mértéke	Elvárt viselkedés- módok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompe- tenciák
Alkalmazza a meg- ismert belföldi és nemzetközi fuvaro- zási előírásokat.	A fuvarozási felté- telek és előírások ismerete	Teljesen önállóan	Precízen és felelős- ségteljesen végzi a munkáját és ezt másoktól is elvárja. Betartja és betartat- ja a rakodási szabá- lyokat a közlekedés biztonsága érdeké-	Az internet és a vállalati belső háló- zat biztonságos használata Információ keresése és átadása internet és digitális eszkö- zök segítségével

A megrendelés alapján rögzíti az ügyfél fuvarozási igényét.	A megrendelés rögzítésére vonat- kozó szabályok ismerete	Teljesen önállóan	ben Pontosan, magabiz- tosan készíti el a szükséges doku- mentációkat. Probléma esetén törekszik a legjobb megoldásokra.	A megrendelés adatainak rögzítése számítógépes nyil- vántartásban Excel-táblázat használata
Az ügyféltől kapott adatlap alapján kitölti a belföldi és nemzetközi fuvarle- veleket.	Az adatlap tartal- mának, a fuvarleve- lek kitöltésének ismerete	Teljesen önállóan		Fuvarlevéladatok számítógépes rögzí- tése, fénymásolása, szkennelése
Értesíti az ügyfelet az útközben felme- rült akadályokról és szerződésmódosítá- sokról.	A problémákkal kapcsolatos értesí- tésre vonatkozó szabályok ismerete	Teljesen önállóan		Ügyfél értesítése e- mailben
Elhárítja a kiszolgáltatásnál felmerült problémákat, kapcsolatot tart a munkatársakkal, a címzettel, kezeli a küldemény kiszolgáltatását.	A problémaelhárítás és a kapcsolattartás módjainak, a ki- szolgáltatás szabá- lyainak ismerete	Teljesen önállóan		Ügyfél, címzett tájékoztatása e- mailben
Áru elveszése, sérülése esetén kiállítja a megfelelő kárjegyzőkönyvet, egy példányt átad a címzett részére.	Az árukár esetén felveendő jegyző- könyvek kitöltésére és kezelésére vo- natkozó szabályok ismerete	Teljesen önállóan		Számítógépes adatrögzítés, szövegszerkesztés, nyilvántartás Digitális fényképek készítése a káreseményről

3.9.1.6 A tantárgy témakörei

3.9.1.6.1 A vasúti árufuvarozás jogszabályi háttere

A Polgári törvénykönyv "Fuvarozás" és "Szállítmányozás" című fejezeteinek részletes feldolgozása

A hatályos vasúti törvény és az érvényben lévő kormányrendelet ismertetése a vasúti árufuvarozásról

A vasúti árufuvarozás szervezetének ismertetése a vasúti közlekedés rendszerében

A vasúti árufuvarozás berendezéseinek bemutatása

Vasúti árufuvarozási üzletszabályzat, nemzetközi vasúti fuvarozási egyezmény (COTIF), megállapodás a nemzetközi vasúti árufuvarozásról (SZMGSZ), alapfogalmak

A fuvarozási szerződés és megkötésének alapelvei belföldi és nemzetközi forgalomban A vasúti kocsi megrendelésének átvétele az ügyféltől és visszaigazolása az ügyfél részére, adatok rögzítése az informatikai rendszerben

3.9.1.6.2 A fuvarozás előkészítése, a rakodás

Személyi és tárgyi feltételek a vasúti árufuvarozásban. Áruforgalomra megnyitott állomások és rakodóhelyek, azok kiszolgálása. Az üres vasúti kocsi rakodáshoz történő kiválasztása, rendelkezésre bocsátásának előírásai. A feladó kifogása az üres kocsi kiállítása után Rakott kocsi visszavételének szabályai, fuvarozási napló szerepe az árufuvarozásban. Áruforgalmi korlátozások ismérvei, bevezetésének szabályai

Rakodási kötelezettség, rakodást szabályozó rendelkezések. Terhelési határ megállapítása belföldi és nemzetközi forgalomban. Rakodási idő megállapítása, a feladó tájékoztatása. Feltételesen fuvarozható tárgyak, fuvarozásuk feltételei

Rendkívüli küldemények átvétele, rakodásának és továbbításának szabályai. Veszélyes áruk fuvarozásának feltételei, a fuvarozásból kizárt áruk. Kombinált fuvarozási egységek fuvarozásának feltételei, megrakásuk szabályai

Rakodási rendellenesség felfedezése a berakás alkalmával, a szükséges teendők elvégzése. A rakott kocsi visszavétele az ügyféltől, teendők a kocsi megrakása után, kocsizárak alkalmazása, zárak nyilvántartása

Rakodás alatt, rakodás közben, illetve rakodás után felmerült költségek ismerete

3.9.1.6.3 Az áru felvétele fuvarozásra

A küldemény vizsgálata, a fenntartás fogalma. A küldemény továbbításához szükséges vasúti fuvarlevél fajtája, kitöltése, tartalma, a fuvarlevél rendeltetése, használatának szabályai az egyes (belföldi, CIM/CUV, SZMGSZ, CIM/SZMGSZ) forgalmakban

A továbbításhoz szükséges egyéb kísérőokmányok, kocsijegyzék, mellékletek ismerete és azok rendeltetése belföldi és nemzetközi forgalomban. A fuvarlevélbe, kocsijegyzékbe beírt adatok ellenőrzése, az adatok módosításának szabályai

Az áru tömege, megállapításának szabályai, mérlegnapló használata, kitöltése, az eredmény bejegyzése a fuvarlevélbe. Értékbevallás, érdekbevallás fogalma, bejegyzése a fuvarlevélbe. A küldemény kíséretére vonatkozó szabályok

Rakodási rendellenesség megállapítása a küldemény fuvarozásra történő felvételekor, a vasúti társaság, illetve a feladó felelőssége. Hatósági zárak alkalmazása, teendők a zár hiánya, sérülése esetén. Az áru átvételének, fuvarozásra történő felvételének elismerése. A fuvarlevél feladói példányának szerepe és átadásának szabályai

3.9.1.6.4 A fuvarozás végrehajtása

A fuvarozás útvonalának megállapítása belföldi és nemzetközi forgalomban. Az árukíséret és szabályai. Hatósági kezelések, hatósági ellenőrzések

A fuvarozási határidő számítása belföldi és nemzetközi forgalomban, a fuvarozási határidő túllépése, kötbér elszámolása

A fuvarozási akadály fogalma, felmerülése esetén szükséges teendők ismerete, nyomtatvány ismerete, az utasításra jogosultak értesítése

Az utólagos rendelkezés kiadása, a rendelkezésre jogosultak köre az egyes forgalmakban, a rendelkezés átvétele, nyilvántartása, kezelése. Az utólagos rendelkezés végrehajtása Rakodási rendellenesség megállapítása útközbeni állomáson, a szükséges teendő elvégzése

3.9.1.6.5 A küldemény kiszolgáltatása

A címzett értesítése a küldemény megérkezéséről, az értesítés módja. Kirakási határidő megállapítása, elviteli határidő meghatározása és az ügyfél tájékoztatása. A kiszolgáltatási akadály fogalma, esetei, felmerülése esetén követendő eljárás ismerete

A fuvarlevél kiváltása, a küldemény kiszolgáltatása, vizsgálata, fenntartása, teendők sérült áru esetén, jegyzőkönyv rendeltetése. A címzett által kért szolgáltatások elvégzése

Az áru átvételének elismerése a fuvarlevélen, a kocsi kirakása, a vasúti kocsi visszaadása, a kocsi és a rakodóterület tisztítása az áru kirakása után. Kirakás nélküli újrafeladás fogalma és szabályai

3.9.1.6.6 A vasút fuvarozói felelőssége és a kártérítés

A vasúti társaság fuvarozói felelőssége. A vasút felelőssége teljes elveszés, részleges elveszés és árusérülés esetén. Felelősség az útközben keletkezett veszteségért, a fuvarozási határidő túllépéséért. Mentesség a fuvarozói felelősség alól. A feladó felelőssége

A kármegállapítás és a kártérítés mértéke. A jegyzőkönyvek fajtái az egyes forgalmakban, szerepük, kiállításuk szabályai belföldi és nemzetközi viszonylatban. Hiány-fölös fogalma, megállapítása, rendezése, visszkereseti eljárások

Hatóság által lefoglalt küldemények kezelése

3.9.2 Díjszabás tantárgy

247/242 óra

3.9.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatásának célja, hogy a tanuló megismerje az árudíjszabás szerepét, érvényességi területét. Megtanulja és gyakorlati feladatokon keresztül alkalmazza a kocsirakományú küldemények és az intermodális fuvarozási egységek fuvar- és egyéb díjai megállapításának feltételeit belföldi és nemzetközi forgalomban. Elsajátítsa és helyesen alkalmazza az árufuvarozási előírásokat, a fuvarozási szerződéstől való elállás, fuvarozási akadály vagy rakodási rendellenesség esetén felmerült költségek elszámolásának szabályait.

3.9.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Szakirányú felsőfokú főiskolai/egyetemi végzettség, minimum 5 év vasúti árufuvarozás területen szerzett munkatapasztalat

3.9.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Matematika – gondolkodási és megismerési módszerek, számtan és algebra; Magyar nyelv és irodalom – szövegértés, szövegalkotás; Forgalom – közlekedési alapok

3.9.2.4 A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.9.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes- ségek	Ismeretek	Önállóság és fele- lősség mértéke	Elvárt viselkedés- módok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompe- tenciák
Alkalmazza az árudíjszabás előírá- sait a különböző forgalmakban.	Az árudíjszabás előírásainak, fel- tételeinek ismerete	Teljesen önállóan	Precíz munkavégzés Pontosság, határ- idők betartása az elszámolásoknál a bevételek biztosítá- sa érdekében Törekszik a legha-	Az internet és a vállalati belső háló- zat biztonságos használata Információ keresé- se, digitális tartalom elérése

Megállapítja a díjszabási távolságot, kiszámítja a kocsirakományú küldemény fuvardíját belföldi és nemzetközi forgalomban.	A kilométerképzés szabályainak, az NHM- árucikkjegyzéknek és a kocsirakomá- nyú küldemények fuvardíjszámításá- nak ismerete	Teljesen önállóan	tékonyabb és leg- gyorsabb együttmű- ködésre	Az internet és a vállalati belső háló- zat biztonságos használata Számológép és digitális tartalmak használata
Megállapítja a díj- szabási távolságot, kiszámítja az inter- modális fuvarozási egység fuvardíját belföldi és nemzet- közi forgalomban.	A kilométerképzés szabályainak, az NHM- árucikkjegyzéknek és az intermodiális egységek fuvardíj- számításának isme- rete	Teljesen önállóan		Az internet és a vállalati belső háló- zat biztonságos használata Számológép hasz- nálata
Megállapítja a feladási állomáson elvégzett egyéb szolgáltatások díját, rögzíti a rendszerben, szükség esetén kinyomtatja az okmányt.	A szolgáltatások típusainak, a rend- szerben történő rögzítés szabályai- nak ismerete	Teljesen önállóan		Informatikai rend- szer használata Okmányok nyomta- tása, továbbítása az ügyfél részére e- mailben
Kiszámítja az út- közben felmerült költségeket és ráve- zeti a megfelelő fuvarlevélre.	Az útközben felmerült költségek fajtáinak, a fuvarlevél rovatainak ismerete	Teljesen önállóan		Fuvarlevél nyomta- tása az informatikai rendszerből
Megállapítja a küldemény kiszolgáltatásakor felmerült díjakat és elszámolja a bevétel biztosítása érdekében.	A kiszolgáltatás helyén felmerült szolgáltatások fajtá- inak és elszámolá- suk szabályainak ismerete	Teljesen önállóan		Informatikai rend- szer használata PDF-állomány küldése az ügyfél részére elektronikus úton

3.9.2.6 A tantárgy témakörei

3.9.2.6.1 Az árudíjszabás elmélete

A díjszabás fogalma és feladata, elvárásai, előnyei, osztályozási szempontjai. Az árudíjszabás felépítése, tartalma, a díjak csoportosítása, díjszámítási egységek, érvényességi terület, díjszabási alapfogalmak

Általános díjszámítási feltételek. A fuvardíj megállapításának általános feltételei. Kocsirakományú küldemények fuvardíjának megállapítása

Intermodális fuvarozási egységek fuvardíjának megállapítása

Az áru azonosítási rendszere, a Harmonizált árucikkjegyzék (NHM) funkciója, tartalma. Árudíjszabási kilométermutató, kilométermutató rendszerek, a kilométerképzés általános és különleges szabályai. Egységes nemzetközi árufuvarozási kilométermutató (DIUM) rendeltetése, használata

Mellékdíjak típusai, felszámításuk szabályai, a díjtételtáblázat használata. Hiányzó vagy megsemmisült küldemények fuvarleveleinek elszámolása belföldi és nemzetközi forgalomban

3.9.2.6.2 Elszámolási ismeretek

Díjszabási távolság megállapítása, fuvardíjszámítás belföldi és nemzetközi forgalomban. Kocsirakományú és kombinált fuvarozási egységek fuvardíjszámítása, különleges díjszámítási feltételek. Az ügyfél által rendelkezésre bocsátott vasúti kocsi fuvardíja, veszélyes áruk fuvarozásának fuvardíja, saját kerekein futó járművek fuvarozásának fuvardíja, több kocsira rakott áru fuvarozásának fuvardíja, különvonattal és rendkívüli küldeményként továbbított küldemények fuvardíja, a küldeményt kísérő személyért felszámított díj megállapítása, egy fuvarlevéllel és kocsijegyzékkel fuvarozott küldemények fuvarozásának fuvardíj számítása

A küldemény fuvardíjának megállapítása a kocsi túlterhelése, a kocsi terhelési határának túllépése esetén

Útközben felmerült költségek elszámolása belföldi és nemzetközi forgalomban. Fuvarozási akadály esetén felmerült költségek elszámolásának szabályai. Az elszámolás pénzneme, az átváltás

Fuvarozási szerződésmódosítás esetén a fuvardíj és egyéb költségek felszámításának szabályai

Átrakással/átfejtéssel/áttengelyezéssel fuvarozott kocsirakományú küldemények fuvardíja és a nyomtávváltás miatt felmerült egyéb költségek elszámolási szabályai a határállomáson. Egyéb szolgáltatások elszámolásának szabályai.

Bérmentesítési számla szerepe a fuvarozásban, példányainak rendeltetése, kiállításának szabályai

Rakodási idő túllépése esetén számítandó díjak ismerete és felszámításuk szabályai

Rakodási rendellenesség esetén felmerült költségek elszámolása feladási és útközbeni állomáson

Árufuvarozási teljesítmények és szolgáltatások díjainak kiegyenlítése

3.10 Vasúti árufuvarozási szolgáltatás és logisztika megnevezésű tanulási terület a Vasúti árufuvarozás szakmairány számára

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma:

306/306 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási terület megismerteti a pályavasúti szolgáltatásokat és igénybevételük feltételeit, járulékos költségeit. Bemutatja a vasúti fuvarozáshoz kapcsolódó egyéb ismereteket, területeket és tevékenységeket, segít összekapcsolni az árufuvarozást és a logisztika elméletét, kialakítani a logisztikai szemléletmódot, és gyakorlati feladatokon keresztül megérteni és alkalmazni az elsajátított ismereteket. A tanulási szakasz végén a tanuló képes a logisztikai folyamatok felismerésére, önálló végigvitelére, az árufuvarozási és logisztikai szabályok megfelelő alkalmazására, irányítani tudja a feladási, út közbeni és kiszolgáltatási állomáson felmerült feladatokat belföldi és nemzetközi fogalomban.

3.10.1 Árufuvarozási szolgáltatás tantárgy

144/144 óra

3.10.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatásának célja, hogy a tanuló megismerje a vasúti pályahálózathoz való hozzáférés feltételeit, a hozzáférésre jogosultak számára nyújtandó szolgáltatásokat és a fizetendő díjakat az optimális vonatközlekedés tervezése érdekében. Megismerje továbbá a vasúti árufuvarozáshoz kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások körét, az árutovábbítási technológiákat, a fuvarozás során a küldeményt érintő hatósági kezeléseknél felmerülő teendőket, és elsajátítsa a veszélyes áruk vasúti fuvarozására vonatkozó belföldi és nemzetközi szabályokat.

3.10.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Szakirányú felsőfokú főiskolai/egyetemi végzettség, a gyakorlati helyszínen minimum 5 év vasúti árufuvarozás területen szerzett munkatapasztalat

- 3.10.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Vasútföldrajz; vasúti árufuvarozási alapok vasúti árufuvarozás
- 3.10.1.4 A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.10.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes- ségek	Ismeretek	Önállóság és fele- lősség mértéke	Elvárt viselkedés- módok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompe- tenciák
Megvizsgálja a rendkívüli külde- mény felvételéhez, továbbításához szükséges feltételek teljesülését.	A rendkívüli küldemény továbbítási és vonatba sorozási előírásainak ismerete	Teljesen önállóan	Az eltérő fuvarozási feltételek szigorú betartása és betarta- tása a biztonságos közlekedés érdeké- ben Pontosságra törek- vés az új fuvarozási	A továbbításhoz szükséges átvételi engedély keresése az informatikai rendszerben Dokumentum nyomtatása és csa- tolása a fuvarlevél- hez

Közreműködik a mintavételezésnél, elvégzi a külde- mény újrafeladását, beírja a fuvarlevél- be a megállapított adatokat.	A mintavételezés és az újrafeladás fo- lyamata, valamint a fuvarlevél kitöltésé- re vonatkozó előírá- sok ismerete	Teljesen önállóan	szerződés megkötésekor a minőségi szolgáltatás érdekében Együttműködő a határállomáson a	Elektronikus kom- munikáció
Átadja a fuvarleve- let és a hozzá tarto- zó kísérőokmányo- kat a vámhivatal részére a külde- mény hatósági ke- zeléséhez.	A küldemények vámkezelése során a kiviteli és a beho- zatali forgalomban alkalmazott vámel- járás ismerete	Teljesen önállóan	hatarallomason a hatósági szervvel a küldemény zökke- nőmentes átadása érdekében A rakodási szabá- lyok, szabályzatok- ban előírt feltételek szigorú betartása és betartatása veszé- lyes áru felvételekor	Információ keresése az interneten, ügyfél értesítése e-mailben
Ellenőrzi a veszélyes áru fuvarlevelének feladó általi kitöltését, a kocsin és konténeren elhelyezett bárcák megfelelőségét, a narancsszínű táblán található jelöléseket.	A RID- és SZMGSZ- szabály- zatok, a felvételi eljárás szabályainak ismerete	Teljesen önállóan		Információ keresése, jogszabályi előírások tanulmányozása az interneten
Tájékoztatja a feladót a konténerbe rakható áru tömegéről, a kocsizár alkalmazásáról, a fuvarlevél használatáról és meghatározza a rakodási idő hosszát.	Az áru konténerben történő fuvarozásá- ra, a konténer lezá- rására vonatkozó szabályok, valamint a megfelelő rakodá- si idő meghatározá- sának ismerete	Teljesen önállóan		Jogszabály keresése digitális jogsza- bálygyűjteményben
Részt vesz az árutovábbítási technológiák kidolgozásában.	A gyakran fuvaro- zott áruk és a fuva- rozási eszközök típusainak ismerete	Irányítással		Információ gyűjtése, szövegszerkesztés, prezentáció készítése és bemutatása az internet és digitális eszközök segítségével

3.10.1.6 A tantárgy témakörei

3.10.1.6.1 Hálózati Üzletszabályzat

Általános tudnivalók, jogszabályi háttér. A nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat igénybevétele. A menetvonal-igénylés folyamata

Az infrastruktúra jellemzői, adatai

Kapacitáselosztás. Az elosztásra vonatkozó előírások, menetvonal-igénylés és kapacitáselosztás folyamata, határidői

Rendkívüli küldeményt, veszélyes árut továbbító vonatok, gördülőállomány közlekedtetésére vonatkozó feltételek, a személyzettel kapcsolatos feltételek

A vállalkozó vasúti társaságok számára nyújtott és nyújtható szolgáltatások: alapszolgáltatások, járulékos hozzáférési szolgáltatások, kiegészítő szolgáltatások, mellékszolgáltatások Díjak: díjszabási alapelvek, díjrendszer. Alapdíjak, járulékos hozzáférési szolgáltatások, kiegészítő szolgáltatások, mellékszolgáltatások

3.10.1.6.2 Vasúti szolgáltatások

Tartalomvizsgálat. Mintavételezés. Mintavételes minőség-ellenőrzés. Avizálás, újrafeladás/reexpediálás, üres-rakott kocsik nyomon követése. Vámközreműködés

Határállomási eljárások, Záhony/Eperjeske határváltós forgalom. Széles nyomtávú kocsiban történő fuvarozás. Nyomközváltás miatti átrakás, áttengelyezés szolgáltatása

Áttengelyezés ügyfél kérésére, áttengelyezés üzemi okból. Az áru kísérete, irányvonati árutovábbítás. Üres fuvarozási eszköz továbbítása. Utólagos rendelkezés, eredeti szerződés módosítása a rendelkezésre jogosult kérésére. Saját célú vasúti pályán/iparvágányon nyújtott szolgáltatások. Bérelt rakodóterületen nyújtott szolgáltatások

3.10.1.6.3 Árutovábbítási technológiák

Kocsirakományú, darabáru-küldemények fuvarozása. A megfelelő vasúti kocsi kiválasztásának felelőssége az áru fuvarozásához. Egységrakományos fuvarozás: áru fuvarozása rakodólapon. Szabvány rakodólapra, csere rakodólapra, magán rakodólapra vonatkozó előírások

Konténer fuvarozása: általános és különleges rendeltetésű konténerek fuvarozása, a konténeres árufuvarozás általános szabályai, előnyei. Konténerben történő fuvarozás nemzetközi fogalomban, konténerterminálok belföldi és nemzetközi forgalomban. Nehéz és nagy terjedelmű áru fuvarozása vasúton

Huckepack áruszállítási módok

3.10.1.6.4 Vámismeret

A vám fogalma, vámjogi alapfogalmak, a vám szerepe a közlekedésben, külkereskedelemben

A vámok csoportosítása. A GATT-, WTO-szervezetek szerepe. Nem közösségi áru, vámterület, vámszabadterület, vámhatár, vámteher fogalma

Jogforrások az Európai Uniós integrációra tekintettel és az EU-s vámkódex (vámunió, belső piac). Vámeljárások (árutovábbítás, szabad forgalomba helyezés), vámellenőrzések (kiviteli, behozatali) és vámfelügyelet, vámbiztosíték, az áru vám elé állítása

Vámvizsgálat (egyszerűsített, tételes ellenőrzés). Kiviteli, behozatali ellenőrzés

Írásbeli nyilatkozat (egységes vámáru-nyilatkozat)

Az egyszerűsített vámeljárások formái. A vámraktározás fajtái, típusai. Utólagos ellenőrzés, jogorvoslat. A vám általános jellemzői, funkciói: a vámunió kialakulása, fejlődése, hatása a hazai vámrendszerre. A Közösségi Vámkódex és végrehajtási rendelkezéseinek főbb elemei

A vámmentességről szóló közösségi jogszabály fontosabb elemei. A nemzeti vámjogszabályok, a közösségi vámjog végrehajtásáról szóló törvény és a végrehajtásáról szóló rendelet szabályai

3.10.1.6.5 Veszélyes áru

A veszélyes áru vasúton történő fuvarozásának jogszabályi háttere

A veszélyes árukról szóló C függelék a nemzetközi vasúti fuvarozási egyezményben (COTIF), a veszélyes áruk vasúti fuvarozását szabályozó RID, és a nemzetközi vasúti árufuvarozásról szóló megállapodás (SZMGSZ) II. sz. melléklete

Veszélyes áruk fuvarozása, előírások Magyarországon és egyéb törvényi előírások

Alapfogalmak, meghatározások

A fuvarozásban részt vevők kötelezettségei a veszélyes áru fuvarozása során (feladó, berakó, fuvarozó, csomagoló, betöltő, címzett, üzembentartó)

Anyagok és tárgyak osztályba sorolása. Összeférhetőségi csoportok, osztályozási kódok

Fuvarokmányok kitöltésének szabályai, kísérőokmányok. Megrakási és rögzítési szabályok. Általános és különleges mentességek

A vasúti kocsi megjelölése, a veszélyességi bárcák és tábla ismerete, a veszélyek jellemzői. UN-számok jelentése. Ömlesztett állapotban történő továbbítás előírásai. Tartálykocsiban szállított veszélyes áru továbbításának feltételei. Szabálytalanságok felismerése. Védőtávolság, védőkocsik alkalmazása

3.10.2 Logisztika tantárgy

162/162 óra

3.10.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatásának célja a logisztika fogalmának meghatározása, a logisztikai szemléletmód megismertetése, a logisztikai rendszerek és folyamatok összetevőinek felvázolása. További cél, hogy a tanuló megismerje a leggyakrabban vasúton fuvarozandó áruk általános tulajdonságait, a fuvarozás során az árukat érő erőhatásokat és igénybevételeket annak érdekében, hogy önállóan el tudja végezni a raktározással, csomagolással kapcsolatos feladatokat, megoldást tudjon találni a felmerülő problémákra. Megismerje a nemzetközi fuvarozásban használt INCOTERMS-klauzulákat, fizetési módokat.

3.10.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Szakirányú felsőfokú főiskolai/egyetemi végzettség, a gyakorlati helyszínen minimum 5 év vasúti árufuvarozás területen szerzett munkatapasztalat

- 3.10.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Árufuvarozási szolgáltatás; Forgalom – közlekedési alapok
- 3.10.2.4 A képzés órakeretének legalább 10%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.10.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes- ségek	Ismeretek	Önállóság és fele- lősség mértéke	Elvárt viselkedés- módok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompe- tenciák
Előkészíti a fuvarozási feladatot, kiválasztja az áru továbbításához legalkalmasabb fuvarozási eszközt.	A megrendelés- visszaigazolás sza- bályainak, a vasúti fuvarozási eszközök típusainak ismerete	Teljesen önállóan	Biztonságra törekvés, elővigyázatosság, magabiztosság az elektronikus rendszereket használatakor	Jogszabályi előírá- sok keresése az interneten
Alkalmazza a logisztikai ismereteket. Betartja és betartatja a belföldi és nemzetközi rakodási, csomagolási jogszabályi előírásokat.	A rakodási szabá- lyok alapelveinek, az árucsomagolás előírásainak ismere- te	Teljesen önállóan	Problémafelismerés Felelősségtudat Kapcsolatteremtés Együttműködés a feladatmegoldásban Elfogadó a munka- társai javaslataival szemben, a legjobb	Információ keresése az interneten

Alkalmazza a vasúti földrajz ismereteit, szükség szerint meghatározza a fuvarozási útvona- lat.	Magyarország és Európa vasúti háló- zatának, határállo- másainak ismerete	Teljesen önállóan	megoldás érdekében Kezdeményező a rakodási rendelle- nesség megszünte- tésében	A leggyakrabban használt fuvarozási útvonalak feltérké- pezése, információ gyűjtése és feldol- gozása, szövegszer- kesztés, táblázatké- szítés az internet és digitális eszközök segítségével
Alkalmazza a CIM- fuvarlevélen az INCOTERMS- klauzulákat a fuva- rozás lebonyolításá- hoz.	INCOTERMS- paritások ismerete	Teljesen önállóan		Digitális kézikönyvek használata Elektronikus kommunikáció
Követi a küldemény útját a szállítási láncban.	Az informatikai rendszerek működé- sének, felhasználói felületének ismerete	Teljesen önállóan		Informatikai rend- szerek használata Elektronikus kom- munikáció

3.10.2.6 A tantárgy témakörei

3.10.2.6.1 Logisztikai alapok

A logisztika alapvető szerepe, fogalmának értelmezése

A logisztikai rendszerek elemei, jellemzése, disztribúciós folyamatok, az árufuvarozás helye és szerepe a logisztikai rendszerben. A logisztika fejlődésének irányai

A disztribúciós hálózat kialakulása. A kiszolgálási színvonal. A logisztikai és az árufuvarozáshoz kapcsolódó költségek. Logisztikai szolgáltatók. A közlekedés szerepe a logisztikai ellátási láncban. Logisztikai rendszerek. A termelési és szolgáltatói tevékenységek, a JIT és a vasúti árufuvarozás. Vevő-szállító kapcsolatok. Logisztikai információs rendszer. E-gazdaság

Árukövető rendszerek. Logisztikai/áruforgalmi szolgáltatóközpontok szerepe, szolgáltatásaik köre, létesítésük gazdasági, környezeti hatásai. Az Európai Unió transzeurópai hálózatának (TEN) magyarországi elemei, az országos jelentőségű logisztikai központok és kapcsolataik

3.10.2.6.2 Áruismeret

Általános áruismeret. Az egyes árucsoportok jellemzői, tulajdonságai, veszélytényezői és speciális áruvédelmi sajátosságai

A tárolás, szállítás jellemzői és szabályai

A vasúti árufuvarozás jellegzetes árufajtáinak jellemzői: élelmiszerek, fémáruk, textilipari és bőráruk, faipari termékek és építőanyagok, lakberendezési cikkek, villamosipari és elektrotechnikai termékek, aeroszolos termékek, lakk- és festékipari termékek, tömegáruk. Az árukat érő igénybevételek. Jelleg szerinti igénybevételek. Időtartam szerinti igénybevételek. Hatás helye szerinti igénybevételek. Áruvédelem az igénybevételekkel szemben. Árukezelési jelek a csomagoláson

Minőség. A minőség fogalma. Minőségi osztály

A szabványosítás és a szabvány

3.10.2.6.3 Raktározás

Raktározási alapok. A raktározás, mint az áruterítés indító tevékenysége. A raktározás szükségessége és szerepe az ellátási láncban. Raktártípusok. Közvetett, közvetlen elosztás A raktártechnológia fogalma, jellegzetességei. A raktártechnológiai folyamat modulok Darabáru-raktározási rendszerek. Árubeszállítás, tárolás. Állvány nélküli tárolás. Állványos tárolási módok

Egységrakományok állványos tárolási módjai. Egyedi áruk, illetve gyűjtőcsomagolások állványos tárolási módjai

Komissiózás. A komissiózás részműveletei. A komissiózási folyamatok. Statikus és dinamikus komissiózás egységrakományokból, gyűjtőcsomagokból.

Expediálás-kiszállítás

Ömlesztett áru tárolási rendszerei

(A témakör feldolgozása gyakorlati helyszínen javasolt.)

3.10.2.6.4 Anyagmozgatás

Anyagmozgató rendszerek. Az anyagmozgatás értelmezése és helye a logisztika rendszerben

Az anyagmozgató rendszerek jellemzése, csoportosítása. Jellegzetes anyagmozgató rendszerek

Anyagmozgatás a vasúti árufuvarozásban és az intermodális fuvarozásban Az anyagmozgató rendszerek irányítása

3.10.2.6.5 Csomagolás

Csomagolási ismeretek. A csomagolás logisztikai szerepe. Csomagolási alapfogalmak A csomagolás megjelenési formái. A csomagolás feladatai: védelmi, racionalizálási, kommunikációs (fogyasztói, szállítási és gyűjtőcsomagolás) és marketingfunkció

A csomagolás szabályozása: általános szabályozás, általános követelmények, mennyiségre vonatkozó előírások. Élelmiszerek csomagolása. Veszélyes áruk csomagolása. Csomagolóeszközök az árufuvarozásban és az egységrakomány-képzésben

A csomagolás környezetvédelmi kérdései. A termék és a csomagolóeszköz útja. A hulladékkezelés jogi szabályozása

3.10.2.6.6 INCOTERMS-szokványok

Az Európai Unióról. Az Európai Unió és a vasutak. Magyarország közlekedéspolitikája Az Európai Közösség közlekedéspolitikája. A közösségi szabályozással összefüggő jogharmonizáció alapvető kérdései a vasúti közlekedésben

INCOTERMS-paritások, szokások. Az INCOTERMS régi és új szokványai, hasonlóságok és különbségek. A klauzulák csoportosítása: 1) az eladó kötelezettségének terjedelme szerint, 2) a kockázat és költségek átszállásának helye szerint, 3) attól függően, hogy a költségátszállás helye milyen fuvarozási ág csatlakozási pontjára esik

Az egyes klauzulákkal járó feladatok és kötelezettségek. A vasúti árufuvarozásban használt klauzulák az INCOTERMS 2000-es, INCOTERMS 2011-es és az újabb szokványokban.

A feladatok és díjak megosztása az eladó és vevő között

A kötelezettségek, költségek és kockázatok megosztása

Kiegészítések az INCOTERMS-klauzulákhoz: a rakodással, a biztosítással, illetve a vámmal és hatósági eljárásokkal összefüggő kiegészítések

3.10.2.6.7 Vasútföldrajz

Az Európai Unió tagállamai, a nem európai uniós országok ismerete Forgalmak meghatározása gyakorlati példákon keresztül Magyarország vasúti fő- és mellékvonalai. Vasúti határátmenetek Kombinált fuvarozásra és konténerforgalomra megnyitott állomások és határállomások

3.11 Forgalom megnevezésű tanulási terület a Vasúti árufuvarozás szakmairány számára

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma:

516/516 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási terület megismerteti a vasúti árufuvarozási tevékenységekhez szükséges hatósági alapvizsgák anyagát (egyszerűsített forgalmi árufuvarozási szolgáltatás kizárólag raktárnok, árufuvarozási főnök, árufuvarozási állomási operatív koordinátor, valamint vonat fel- és átvevő munkakör betöltésére).

A terület elvégzésével a tanuló megismeri a vasúti közlekedés biztonságával összefüggően alkalmazott jelzéseket, szabályozásokat, és ezeket alkalmazni tudja a vasúti árufuvarozási munkafolyamatok során. Megismeri a létesítmények, berendezések, járművek, eszközök elhelyezkedését, funkcióját, használatát, valamint a rendkívüli helyzetekben követendő eljárásokat és megfelelő alkalmazásukat.

3.11.1 Jelzési utasítás tantárgy

134/134 óra

3.11.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatásának célja, hogy a tanuló megismerje az infrastruktúra-kezelő által alkalmazott jelzőket, csoportosításukat és jelentőségüket. További cél, hogy megismerje a jelzők jelzési képeit, alkalmazni tudja a különböző jelzések esetén követendő szabályokat, a forgalmi helyzeteknek megfelelő kézi és hangjelzéseket, valamint a vonatok és más járművek jelzéseit, megismerje a munkafolyamatban előforduló jelzők, figyelmeztető jelek előírásait.

3.11.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Felsőfokú végzettség, 5 év forgalom területén szerzett munkatapasztalat, vasútszakmai elméleti és gyakorlati oktatói képesítés

- 3.11.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Forgalmi ismeretek
- 3.11.1.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.11.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes- ségek	Ismeretek	Önállóság és fele- lősség mértéke	Elvárt viselkedés- módok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompe- tenciák
Értelmezi a jelzési alapfogalmakat és rendeltetésüket.	A jelzésekkel kap- csolatos fogalmak ismerete	Teljesen önállóan	Szigorú szabálykövetés és precizitás Gyors és az utasítá-	Utasítás keresése az interneten

Értelmezi a jelzőár- bócok színezését, mozgást szabályozó szerepüket.	A jelzési rendszer- rel kapcsolatos fő-, elő-, ismétlő- és egyéb jelzők, vala- mint a tolatási moz- gást szabályozó jelzők alkalmazásá- ra vonatkozó általá- nos szabályok isme- rete	Teljesen önállóan	soknak megfelelő problémamegoldás Együttműködés (munkatársakkal, pályahálózatot működtető munkavállalókkal) Határozottság	Utasítás és oktató- filmek keresése, megtekintése az interneten vagy a belső hálózaton (gyakorlás)
Rendelkezik, to- vábbá szükség estén kézi jelzéseket ad a vonatszemélyzet és a tolatószemélyzet részére.	A vonatközlekedés- ben és tolatás köz- ben alkalmazott kézi és hangjelzések ismerete	Teljesen önállóan		Oktatófilmek keresése, megtekintése az interneten vagy a belső hálózaton (új ismeretek elsajátítása)
Végrehajtja a moz- donyszemélyzet által adott hangjel- zések parancsait.	A mozdonysze- mélyzet hangjelzé- seinek ismerete	Teljesen önállóan		
A meghatározott helyen kezeli a váltókat, védelmi berendezéseket.	A váltók és védelmi berendezések keze- lési szabályainak ismerete	Teljesen önállóan		Oktatófilm keresé- se, megtekintése az interneten (gyakor- lás)
Értelmezi és alkal- mazza a figyelmez- tető jelzéseket.	Az előírt figyelmez- tető jelzések isme- rete	Teljesen önállóan		Tesztfeladatsor keresése, megoldása és online értékelése a hálózaton (gya- korlás)

3.11.1.6 A tantárgy témakörei

3.11.1.6.1 Általános rendelkezések

Az utasítás hatálya, tartalma és előírásainak értelmezése

Fogalommeghatározások a Jelzési és forgalmi utasítás előírásainak helyes értelmezéséhez A jelzők, jelzőeszközök, figyelmeztető jelzések alkalmazására, rendeltetésére, adására vonatkozó előírások

Jelzést, figyelmeztetést adó eszközök és berendezések

A hallható és a látható jelzések alkalmazása

A jelzésadás ideje, helye, módja

Figyelési kötelezettség

Eljárás eltérő értelmű, egy időben adott jelzések, továbbá kétes értelmű jelzések esetén

A jelzőeszközök kéznél tartása

A jelzők csoportosítása

Jelzők, jelzőeszközök és figyelmeztető jelzések helye

A jelzőárbocok színezése

Világítás

3.11.1.6.2 A főjelzőkre, előjelzőkre és ismétlőjelzőkre vonatkozó általános előírások

Főjelzők felsorolása, feladataik

A főjelzők fajtái, alkalmazása, szabványos állása

Bejárati jelző alkalmazása

A kijárati jelző fajtái, alkalmazása

Fedezőjelző alkalmazása

Az előjelző alkalmazása, csoportosítása

3.11.1.6.3 A tolatási mozgást szabályozó jelzők

A tolatási mozgást szabályozó jelzők fajtái, alkalmazása és a velük adott jelzésekre vonatkozó általános előírások

A tolatási mozgást szabályozó jelzők fajtái

A tolatásjelzővel egyesített fény főjelzők alkalmazása

A tolatásjelzők és jelzéseik

A gurításjelzők és jelzéseik

3.11.1.6.4 Az egyéb jelzők és jelzéseik

Az útátjárójelző alkalmazása

A "Vasúti átjáró kezdete" jelző

A váltójelzők. A váltójelzők alkalmazása, kialakítása. A váltók számozása. A váltójelzők jelzései. Az egyszerű váltó váltójelzőjének jelzései. Az átszelési váltó jelzései. A váltók kézi állítókészüléke

A vágányzáró jelző és jelzései

A megállás helyének megjelölése. A "Megállás helye" jelző és alkalmazása

Biztonsági határjelző

A tolatási határjelző

A V-betűs jelző

A járhatatlan pályarészek fedezésére használt jelzők és jelzéseik. A járhatatlan pályarész fedezése. A járhatatlan pályarész fedezése nyílt vonalon

3.11.1.6.5 Kézijelzések és hangjelzések

Tolatás közben alkalmazható kézi és hangjelzések: "Távolodj tőlem!", "Közeledj felém!", "Lassan!", "Megállj!", "Gyorsíts!", "Nyomás!", "Határig!", "Rájár!", "Szétkapcsolni!". A kézi jelzések alkalmazása

A mozdonyszemélyzet hangjelzései: "Figyelj!", "A vonat indul!", "Veszély!", "A vonatot vészfékkel állították meg!"

Fékpróba-jelzések és alkalmazásaik

A jelzőőrök jelzései: "Megállj!"

3.11.1.6.6 Jelzések a vonatokon és a járműveken

A vonatok elejének és végének jelzésére, valamint a járműveken alkalmazandó jelzésekre vonatkozó előírások

A vonat elejének jelzése. A vonat végének jelzése. Jelzések a kapcsolatlan tolómozdonyon. Jelzések a tolatást végző járműveken. Jelzések a mozgáskorlátozottak szállítására kialakított kocsikon. Jelzések a személyek által elfoglalt kocsikon

A vonatokon alkalmazandó jelzésekkel kapcsolatos rendelkezések. Alapszabály. A vonat végének megjelölésére szolgáló eszközök kezelése. A jelzések ellenőrzése és megfigyelése

3.11.1.6.7 Figyelmeztető jelek

Kihúzóvágányon az ütközőbak (földkúp) távolságára figyelmeztető jel

Űrszelvénybe nyúló létesítményre figyelmeztető jel

Villamos távvezeték biztonsági övezetére figyelmeztető jel

Villamos előfűtésre (hűtésre) figyelmeztető jel

3.11.2 Forgalmi utasítások tantárgy

3.11.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatásának célja megismertetni a tanulókkal a vasúti forgalmi tevékenységgel összefüggő munkafolyamatok (vonatok közlekedtetése, tolatási műveletek) önálló és biztonságos elvégzésének szabályait, felkészíteni őket az elsajátított ismeretek alkalmazására, illetve tudatosítani bennük a felelősség és a biztonságos munkavégzés jelentőségét. További cél, hogy önállóan tudják alkalmazni a rendkívüli események esetén követendő eljárásokat, elsajátítsák a vonat-előkészítés műveleteit, példaszámításokkal megállapítsák a vonat hosszát, terhelését, megfékezettségét. A tantárgy ezenkívül áttekintést ad az infrastruktúrán közlekedő vasúti járművek és vonatok adatainak felvételére és kezelésére vonatkozó szabályokról, bemutatja a mindennapi tevékenység során használt dokumentumokat, megismerteti a vonatok fékpróbáját, raksúlyváltók kezelését, valamint a vonatok megfékezettsége megállapításának alapjait, a Műszaki táblázatok köteteinek hatályát, tartalmát, kezelését és rendelkezéseinek értelmezését.

3.11.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Felsőfokú végzettség, 5 év forgalom területén szerzett munkatapasztalat, vasútszakmai elméleti és gyakorlati oktatói képesítés

- 3.11.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Jelzési utasítás, közlekedési alapok
- 3.11.2.4 A képzés órakeretének legalább 20%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.11.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes- ségek	Ismeretek	Önállóság és fele- lősség mértéke	Elvárt viselkedés- módok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompe- tenciák
Értelmezi és alkal- mazza a forgalmi alapfogalmakat és azok szerepét a vasúti tevékenysé- gekben.	A forgalmi szabá- lyok meghatározá- sainak ismerete	Teljesen önállóan	Szigorú szabálykövetés és precizitás jellemzi tevékeny-	Tudásellenőrzés online feladatsorral
Képes a szakterüle- tét és munkáját érintő tevékenysé- gek megszervezésé- re, irányítására, hatékony és gazda- ságos koordinálásá- ra.	A tolatás és a vo- natközlekedés köz- ben alkalmazandó forgalmi szabályok ismerete	Teljesen önállóan	ségét. Váratlan helyzetekben törekszik a probléma - utasításokban előírtaknak megfelelően - a gyors megoldására. Együttműködik	Online kapcsolattar- tás (munkatársak, társszolgálatok munkatársai)
Rendkívüli esemé- nyek bekövetkezte- kor a vonatkozó előírások szerint jár el.	A rendkívüli ese- mények esetén alkalmazandó eljá- rások pontos isme- rete	Teljesen önállóan	munkatársaival. Határozottság.	

Meghatározza a vonatba besorozott rendkívüli külde- mények továbbítá- sának szabályait.	A forgalomszabá- lyozás különleges szabályainak isme- rete	Teljesen önállóan	CD, DVD használa- ta (ismeret elsajátí- tása)
Megállapítja a köz- lekedtetni kívánt vonat hosszát, ter- helését, megféke- zettségét indulás előtt, és dönt az adott vonat továb- bíthatóságáról.	A vonathossz, a terhelés, a megféke- zettség megállapítá- sára vonatkozó szabályok ismerete	Teljesen önállóan	
Raksúlyváltót, vonatnemváltót és síklejtő váltót kezel. Elvégzi a vonatok fékberendezéseinek vizsgálatát (légfékek, fékek és az állva tartáshoz szükséges kézi- és rögzítőfékek próbája), megállapítja a vonatok megfékezettségét.	A fékpróbatartás eseteinek, illetve a megfékezettség megállapításához tartozó szabályok- nak az ismerete	Teljesen önállóan	Számológép hasz- nálata
Elvégzi a kocsik rakodás előtti és utáni vizsgálatát, megteszi a kocsik meghibásodása esetén szükséges intézkedéseket.	A kocsik vizsgálata, karbantartása, javí- tása, meghibásodása esetén követendő eljárások ismerete	Teljesen önállóan	Kapcsolatfelvétel e- mailben, bizonyla- tok szkennelése
Rakodási engedélyt ad ki felsővezeték- kel rendelkező vágányokon.	A villamos felsővezeték közelében alkalmazandó biztonságos üzemeltetési szabályok ismerete	Teljesen önállóan	Engedély nyomtatá- sa az informatikai rendszerből

3.11.2.6 A tantárgy témakörei

3.11.2.6.1 F. 2. sz. Forgalmi utasítás

Általános rendelkezések: az utasítás hatálya, tartalma, kiegészítői, kezelése és rendelkezéseinek értelmezése. Fogalommeghatározások az utasítás rendelkezéseinek helyes értelmezéséhez. Az önálló szolgálatvégzés feltételei. Szolgálati magatartás. Létesítmények, berendezések

Váltók, váltó- és vágányút-ellenőrzés. A váltók alkatrészei, csoportosítása forgalombiztonsági szempontból, szabványos állásaik. A vágányút beállítása és ellenőrzése. A váltók használhatóságának ellenőrzése forgalmi szempontból. A váltók állítása. Váltóállítás tolatás részére. Váltófelvágás. A váltózárkulcsok és védelmi berendezések zárkulcsainak megjelölése és kezelése. A megjelölés, kezelés általános szabályai

Útsorompók és kezelésük. Az útsorompó-kezelés általános szabályai Jelzőőr alkalmazása

Tolatószolgálat. Általános rendelkezések. Alapszabályok. A tolatás engedélyezése, elrendelése. Tolatásvezető kijelölése. A tolatásvezető teendői. A tolatásban részt vevők köteles-

ségei. Tolatás személyek felé és át nem tekinthető vágányra. Tolatás fokozott gonddal tolatandó járművekkel. Tolatás vasúti járműmérlegen. Tolatás útátjárón át. Tolatási sebesség. Fékezési módok tolatás közben. Fékezés kézifékkel. Fékezés légfékkel. Féksaru alkalmazása

Tolatás emberi erővel. Vonatvédelem tolatás, szalasztás, csurgatás és gurítás közben Védekezés jármű-megfutamodás ellen. Felelősség a megfutamodás elleni biztosításért Kocsi- és vonatvizsgálat. Vizsgálati jel. Műszaki kocsivizsgálat. Vonatkísérő személyzet teendői

Vizsgálat vonatfelvételkor. Tengelyterhelés figyelembe vétele. Utaló és sérülési bárcák és jelentésük

Járműkapcsolások. Kapcsolókészülékek. Kapcsolás középütközős önműködő kapcsolókészülékkel. Kapcsolás kombinált ütköző- és vonókészülékkel. Kapcsolás csavarkapoccsal. Csavarkapoccsal és középütközős önműködő kapcsolókészülékkel is rendelkező járművek kapcsolása. Kapcsolás merev kapcsolórúddal. Kapcsolás a rakománnyal. Szükségkapcsolás. Kapcsolás segély-vonókészülékkel. Hóeke és más alkatrészek kapcsolása. Kapcsolásra kötelezett dolgozók. Mozdonyok kapcsolásának ellenőrzése

Vonatok terhelése. Mozdonyok (vontatójárművek) megengedhető terhelése. A vonatterhelés figyelembe vétele a vonatok menetrendjének elkészítésekor. A vonat elegytömegének megállapítása. Kerekítés

Vonatok hossza. Általánosan engedélyezett vonathossz. Túl hosszú vonatok. A vonathossz megállapítása féktechnikai szempontból. A vonathossz megállapítása forgalmi szempontból. A vonathossz közlése

A vonatok összeállítása. Általános előírások. Általános besorozási tilalom. Személyszállító vonatok összeállítása. Ingavonatok összeállítása. Eltérés a vonatok előírt összeállításától. Tehervonatok összeállítása. Utánfutó (jármű). Robbanás- és/vagy tűzveszélyes bárcával ellátott kocsik besorozása. Fertőtlenítendő kocsi besorozása. Merev kapcsolórúddal vagy rakománnyal összekapcsolt kocsik besorozása. Kisiklott kocsik besorozása. Törött hordrugójú kocsik besorozása. Hőnfutott kocsik besorozása. Darukocsi besorozása. Hóeke besorozása. Áruként feladott, saját kerekein futó járművek szállítása. Mozdonyok, motorkocsik és szerkocsik besorozása. Szállított járművek kísérése műszaki szempontból

A vonatszemélyzet helye és létszáma a vonatokon. Vonatkísérők, a vonali tolatásvezetők és kocsirendezők száma és helye a vonatoknál

Menetrend. A menetrend szerepe, fajtái. Szolgálati menetrend. Menetrendjegyzék. Menetidők táblázatos kimutatása

A vonatok forgalomba helyezése, lemondása. A vonat számának közlése, megváltoztatása A vonatközlekedés lebonyolítása. Általános rendelkezések. A vonatok számozása. A vonatok sebessége. Figyelési, tájékozódási és értesítési kötelezettség. Rendelkezések közlése a vonatszemélyzettel. Alapszabályok. Írásbeli rendelkezések kiállítása, kézbesítése és kezelése. Az írásbeli rendelkezések tartalmának közlése élőszóban

Szolgálat a vonatoknál

Teendők a kiindulási állomáson. Általános előírások

Magatartás menet közben. Általános előírások. Eljárás sérült pályarész felfedezésekor Magatartás állomáson való tartózkodás közben

Az utasok tájékoztatása és védelme. Tehervonaton utazó kísérők figyelmeztetése

Tartózkodás a mozdony vezetőfülkéjében és a szolgálati vonaton. Tartózkodás mozdonyon Menetokmányok rendeltetése, vezetése, mellékletei

A forgalmi szolgálat végzése télen. Általános és különleges rendelkezések Rendkívüli események Rendkívüli intézkedések. Vonatok visszatartása a pálya járhatatlansága esetén. Személyek és áruk továbbítása a pálya járhatatlansága esetén. Forgalmi akadályok bejelentése és az érdekeltek értesítése. A vonatszemélyzet közreműködése segélynyújtás alkalmával

3.11.2.6.2 F. 2. sz. Forgalmi utasítás függelékei

1. sz. függelék

Kiegészítő utasítások jegyzéke

Segédkönyvek jegyzéke

2. sz. függelék. Csak a keskeny nyomtávolságú vonalakra érvényes előírások:

Forgalmi dolgozó. Anyaghalom és tárgyak elhelyezése a pálya mentén. Kapcsolás középütközős nem önműködő kapcsolókészülékkel. Kapcsolás merev kapcsolórúddal. A mozdonyok sebessége

A vonatok összeállítása. Általános besorolási tilalom. Fékes kocsik elosztása a vonatokban. Merev kapcsolórúddal és csak rakománnyal összekapcsolt kocsik. Hóeke besorozása. A mozdonyokon szolgálatot végzők létszáma. A vonatok sebessége. Vonattalálkozás. Rakodás a nyílt vonalra kiállított kocsikba

7. sz. függelék. Létesítmények jelölése, anyaghalmok elhelyezése a vágányok mellett: Távbeszélő jelzése. A vágányok számozása. A váltók számozása. A jelzők jelölése. A sorompók jelölése. Kisiklasztósaruk és vágányzáró sorompók jelölése. Anyaghalmok és tárgyak elhelyezése a pálya mentén

12. sz. függelék. Gurítási, szalasztási tilalom. Óvatosan tolatandó járművek felsorolása: Szalasztási tilalom. Gurításból, szalasztásból kizárt járművek. Fokozott gonddal gurítandó, szalasztandó járművek. Gurítási tilalomra és óvatos tolatásra figyelmeztető bárcák 16. sz. függelék

Kimutatás a több szolgálati hellyel rendelkező állomásokról (pályaudvarokról), amelyekre a Szolgálati menetrendben megjelölt nem személyszállító vonatok külön értesítés nélkül bejárathatók vagy indíthatók

Kimutatás az ütközőbakban végződő rendszeres vonatfogadásra használt vágányokkal rendelkező nem fejállomásokról

A vonatok számozási rendszere. Menetrendi utasítás

A Közlekedési határozmányok táblázatainak tartalma. EVIG-utasítás

Önműködő kapcsolókészülékkel felszerelt, széles nyomtávról normál nyomtávra átszerelt kocsik továbbítására és kezelésére vonatkozó előírások

13. sz. függelék. A pályahálózat-működtető külön engedélyével fuvarozható rendkívüli küldemények továbbítása:

Általános rendelkezések. Rendkívüli küldemény meghatározása, az engedélyek fajtái. Átvételi és továbbítási engedélyek kiadása, nyilvántartása. A rendkívüli küldemény előkészítése továbbításra. A továbbító vonat kiválasztása, vonatba sorozása, tolatás. Rendkívüli küldemények tényleges továbbításával kapcsolatos értesítések

Rendkívüli küldemények továbbítása. Rendkívüli küldemények továbbítása általános érvényű (típusküldemény, egyéb küldemény) és egyedi engedély alapján. Rendkívüli küldemények továbbításával kapcsolatos egyéb rendelkezések

Engedélyezett tengelyterhelést meghaladó járművek továbbítása

14. sz. függelék. A próbavonatok közlekedtetése és engedélyeztetése:

Próbavonatok csoportosítása forgalmi szempontból és rendeltetésük szerint. Különleges próbavonatok

15. sz. függelék. A tolatószolgálat végzésének szabályozása a gurítódombos, valamint a síktolatásra berendezett rendező pályaudvarokon és egyéb szolgálati helyeken:

A tolatószolgálat végzésével kapcsolatos fogalmak

Fékezés. Tolatási módszerek

17. sz. függelék. A RO-LA-forgalomra vonatkozó előírások:

Általános előírások. A RO-LA-vonatok összeállítása

A függelék tartalma (33.1.1.)

A RID forgalomra vonatkozó szabályai. Robbanásveszélyes bárcával ellátott rakott kocsik besorozása. Tűzveszélyességre utaló bárcával ellátott kocsik besorozása. Robbanás- és tűzveszélyességre utaló bárcával ellátott kocsik besorozása. Radioaktív anyagra utaló veszélyességi bárcával ellátott kocsik besorozása. Védőkocsi. A RID veszélyességi bárcái. Narancssárga RID azonosító tábla

3.11.2.6.3 Egyéb utasítások

H. 6. sz. Utasítás rendkívüli küldemények kezelésére

Általános rendelkezések:

Az utasítás hatálya, tartalma, ismerete. Kiegészítő szabályzatok, segédkönyvek. Vizsgák újabb letétele. Az utasításban használt rövidítések

Fogalommeghatározások és a kapcsolódó általános előírások:

Állandó általános érvényű és állandó továbbítási engedély. Általános érvényű engedéllyel továbbítható küldemény. Áru. Átvételi engedély. Dinamikus pótlék. Egyedi továbbítási engedéllyel továbbítható küldemény. Futási bizonylat. Oldalirányú méretnövekedés. Korlátozási mátrix. Katonai szállítmány, katonavonat. Kritikus pont. Küldemény. Külön menet. Mérési szelvény. Rakomány. Rakományszélesség szűkítése. Rakszelvény. Rendkívüli küldemény. Rendkívüli küldemény. Rendkívüli küldemény korlátozási kódja. Szabad űrszelvény. Tengelyterhelés, folyóméter-terhelés túllépése. Térigénykörvonal. Típusküldemény. Továbbítási engedély. UIC-szelvényrendszer. Űrszelvény. Vasúti tevékenységet végző társaság RK-ügyekkel foglalkozó szervezete. Vonalengedély. A küldemény továbbítási sebessége.

A rendkívüli küldemények osztályozása:

Osztályozás műszaki jellemzők alapján, illetve az engedélyezési eljárás szempontjából. Nemzetközi és belföldi küldemények

Egyéb szempontok. A rendkívüli küldemények számának csökkentése. A rendkívüli küldemények továbbítási lehetőségének biztosítása. A mérési szelvénnyel összefüggő biztonsági intézkedések

Átvételi engedély, kérelme, beszerzése, kiadása, jelölése, számozása, érvénytartama, megőrzése

Hozzájárulási kérelem, belföldi, nemzetközi

Hozzájárulási engedély, nemzetközi

A rakszelvényen túlérő küldemények fuvarozásának vizsgálata:

Általános érvényű engedéllyel továbbítható rakszelvényen túlérő küldemény, térigénykörvonala és fuvarozási feltételei. Egyedi továbbítási engedéllyel továbbítható rakszelvényen túlérő küldemény, térigénykörvonala és fuvarozási feltételei. Útvonaltól független fuvarozási feltételek meghatározása. Az állomási vágányok jelölése a rakszelvényen túlérő küldemények fogadhatósága szempontjából. A továbbítás módja és sebessége nyílt vonalon. Útvonaltól függő továbbítási feltételek. A vágánytengelytől függő feltételek meghatározása. Elhaladás a vasúti pálya melletti vagy feletti létesítmények mellett, felett vagy alatt. A rakszelvényen túlérő küldemények továbbítása villamosított vonalakon. Aszimmetrikus küldemények továbbítása. Egyéb feltételek meghatározása. Rendkívüli küldemények szolgáltatási díja

Engedélyezett tengelyterhelést meghaladó küldemények és járművek továbbítási feltételei Küldemények átvétele, méreteinek, adatainak ellenőrzése, bárcázása és megjelölése Továbbítási engedély, kérése, megőrzése. Bizalmi elv alapján közlekedő vonat

Az UIC-szelvényrendszer

A kombinált fuvarozás szállítóegységeinek továbbítása

Önműködő kapcsolókészülékkel felszerelt széles nyomtávolságú kocsik közlekedtetése a MÁV Zrt. vonalain:

Határállomásainkon a vonalainkra belépő, vagy Záhony körzetben 1435 mm normál nyomtávolságú futóművel rendelkező széles teherkocsi átadása és átvétele

Záhony körzetben 1520 mm széles nyomtávolságú futóművel rendelkező széles teherkocsik átadása és átvétele

Vasúti járművek üzembe helyezése, üzembe helyezésének engedélyezése, futási bizonylatának kezelése, érvényessége

F. 7. sz. utasítás: A vasúti jármű- és vonatadatok kezelésére (HHFSZ 4. melléklet)

Általános rendelkezések:

Az utasítás hatálya, tartalma, ismerete

Fogalommeghatározások:

Bizalmi elv. A forgalmi-értékesítési informatikai rendszer. A Pályahasználat számlázási és statisztikai rendszere (PASS2). Vonat fel- és átvevő. Vonatterhelési kimutatás. Vonatjegyzék

A vasúti járműadatok kezelésének elvei. Felelősség az átadott adatokért

Vasúti jármű- és vonatadatok kezelésének technológiai előírásai:

Vontatott járművek adatfelvétele. A járműadat-felvétel módszerei, végrehajtása

A járműadatok rögzítésének szabályai. Korlátozás, kezelési kódok alkalmazása

Vonatfelvétel. Általános előírások. Vonatfelvétel a helyszínen, kézírással, illetve mobiltelefonnal, diktálással. Vonatterhelési kimutatás módosítása. Fuvarokmányok kezelése, továbbítása

Adatkezelés vonat érkezése után

Mellékletek

E. 2. sz. Fékutasítás

Bevezetés:

Az utasítás hatálya, tartalma, ismerete, előírásainak betartása. Féksúly. Állva tartási féksúly. Féksúlyszázalék. Fékút. Rugóerő-tárolós (RET) fék. Többrészes járművek féktechnikai csoportosítása. Több részből álló motorkocsik. Általános előírások. Alapszabály. A fékpróba fajtái. A fékpróba megtartására jogosult és kötelezett munkavállalók. A fékpróba résztvevőinek létszáma

A fékberendezés előkészítése fékpróbához:

Személyszállító és szerelvényvonatok vonatnemváltóinak állása, és a megengedett legnagyobb vonathossz. A mozdony-, személyszállító és szerelvényvonatok kivételével a többi vonat vonatnemváltóinak kezelése. A vonatnemváltók állásának ellenőrzésére, kezelésére kötelezett személyek. Raksúlyváltók, sík-lejtő váltók. Fékes járművek elosztása a vonatban Fékpróbák:

A T fékpróba menete, esedékessége, végrehajtása. Az E fékpróba esedékessége. Az ellenőrzés menete, esedékessége, végrehajtása. A fékpróbák eredményének rögzítése és közlése. A fékpróba bizonylatolásának alapelvei. A fékpróba bizonylatolása papíralapú vonatterhelési kimutatáson. Az adatsor. A bizonylati sor. Változások bizonylatolása. Nemzetközi viszonylatban közlekedő vonatoknál alkalmazott bizonylat. A fékpróba bizonylatolása elektronikus vonatterhelési kimutatáson

A vonatok megfékezettségének megállapítása:

A vonat megfékezettsége, féksúlya, tényleges és előírt féksúlyszázaléka, teljes tömege. A megfékezettség megengedett legkisebb mértéke a vonatok biztonságos megállíthatóságához. A vonat menetrendjében előírt legnagyobb sebességre fékezés. Ha a vonat a tervezett közlekedés egész útvonalára vagy annak egy szakaszára nincs a menetrendjében előírt legnagyobb sebességre megfékezve. Ha a tehervonat féktechnikai vonathosszának legalább a felében a fékberendezéseket G vonatnemváltó állással üzemeltetik. Ha a gyorsműködésű légfékezéssel közlekedő személyszállító és szerelvényvonat féktechnikai hossza nagyobb, mint 400 méter. A vonat állva tarthatósága. Az állva tartáshoz rendelkezésre álló, illetve szükséges féksúly kiszámítása. További előírások

Állva tartás, védekezés járműmegfutamodások ellen:

Ha a sűrítettlevegő-termelést és/vagy -utántáplálást 30 percnél hosszabb ideig szüneteltetik. Védekezés végállomásra vagy feloszlató állomásra érkezett vonatok szerelvényének tolatása után. Védekezés a tolatás befejezése után. A járműmegfutamodás elleni védekezés további szabályai

Használhatatlan fékberendezések. Teendők a mozdony fékberendezésének meghibásodása esetén (2. bekezdés)

A fékberendezés használata téli időjárásban. Téli időjárás fogalma

Mellékletek, függelékek:

A vonat féksúlyának megállapítása (1. sz. melléklet)

A járművek fékfeliratai (1. sz. függelék)

A fékberendezések kezelő-, vizsgálószerkezetei (2. sz. függelék)

A volt szovjet vasutak kocsijainak fékszerkezetei (4. sz. függelék)

E. 12. sz. Műszaki kocsiszolgálati utasítás (Általános vontatottjármű-ismeret)

A kocsik vizsgálata, karbantartása és javítása. Általános rendelkezések. A kocsik időszakos és szükség szerinti vizsgálatai és javításai. Rendkívüli intézkedést igénylő javítások. A kocsik hűtése-fűtése, világítása és egyéb villamos berendezései

Műszaki táblázat

Vonalak és vonalrészek betűsoros számjegyzéke (1. táblázat)

Vonalak és vonalrészek osztályozása a vontatás alapját képező terhelési szakaszok és a fékezés alapját képező mértékadó lejtők szerint (1. táblázat)

Vontatójárművek megengedhető terhelése (2. táblázat)

Vonatok fékkiszabása (3. táblázat)

Vontatójárművek főbb műszaki adatai (4. táblázat)

Vontatott járművek főbb műszaki adatai (5. táblázat)

Menetidők, lassújel okozta menetidőtöbblet (6. táblázat)

A vonalak és vonalrészek betűsoros jegyzéke (1. táblázat)

Vontatójárművek, motorkocsik, daruk főbb műszaki adatai (2. táblázat)

Vontatott járművek főbb műszaki adatai (3. táblázat)

Besorozási minták (4. táblázat)

Mozdonyok, mozdonyvonatok, motorkocsik és daruk közlekedésének és továbbításának szabályozása az egyes vonalakon (5. táblázat)

Vontatott járművek közlekedésének szabályozása az egyes vonalakon (6. táblázat), (HHFSZ)

Általános határozmányok a vonatok menetsebességére (7. táblázat)

Az állomások leghosszabb vonatfogadó kitérő vágányán a vonatok által elfoglalható hossz és a vonalakra engedélyezett legnagyobb vonathossz (8. táblázat)

E. 101. sz. utasítás

Általános utasítás a normál nyomtávú villamosított vasútvonalak üzemére

Az utasítás célja, hatálya, értelmezése. A hatály és felelősség meghatározása. Fogalmak:

Alállomási tápszakasz. Biztosítóberendezési szervezet. Érintésvédelmi földelés. Fázishatár. Feljogosító szervezet. Feljogosított személy. Felsővezeték biztonsági övezete. Felsővezetékes szakközeg. Felsővezetékes szakszolgálat. Felsővezetékes személyzet. Felsővezetékhálózat. Felsővezetékes villamos üzemi munka. Felsővezetéki berendezések. Feszültség alá helyezés. Feszültség alatt álló berendezés. Feszültségmentesítés. Feszültségmentes állapot. Fix munkahelyi földelés. Forgalmi szervezet. Gépi földelés. Idegen személyzet. Ideiglenes munkahelyi földelés. Kioktatott személy. Közúti magas rakomány. Leválasztás. Megközelítési távolság. Munkahelyi földelés. Nagyfeszültségre figyelmeztető jel. Oktató személy. Pályalétesítményi szervezet. Reteszelés. Sínáthidaló kötés. Szakképzett személy. Távközlési szervezet. Üzembe helyezés. Üzemeltető. Üzemeltető központi erősáramú szervezete. Üzemeltető területi erősáramú szervezete. Üzemen kívül helyezés. Üzemi földelés. Üzemi munka. Üzemi személyzet. Üzemzavar. Vasúti rakszelvényen túlérő rakomány (villamos üzemi szempontból). Villamos berendezés. Villamos mozdony (vontatójármű). Villamos szolgálati hely. Villamos távhatás. Villamos üzemirányítási szakasz. Villamos üzemirányítás. Villamos üzemirányító. Visszakapcsolás meggátolása. Vontatási telep. Vontatási transzformátorállomás

Az utasítás leírása:

A munkavégzés feltétele. Magatartási szabályok. A felsővezetéki berendezés veszélyessége. A sínhálózat, az üzemi és érintésvédelmi földelés megbontása. A felsővezetéki tartó-oszlopok és berendezések védelme. Tevékenység a felsővezetéki berendezés közelében. Járművek tetején végzett munkák. Locsolás. Figyelési, értesítési kötelezettség. Gallyazás, fakivágás. A rakodás szabályozása. Közúti magasrakományok közlekedtetése. Vasúti rakszelvényen túlérő küldemények. A felsővezetéki berendezés üzembe helyezésének és üzemben tartásának feltételei. A villamos szolgálati helyekre kihelyezendő, csak a villamos mozdonyokra vonatkozó jelzők, figyelmeztető jelek és a földelőrudak mennyisége Rendkívüli helyzetben követendő eljárások:

Villamos mozdony (vontatójármű) közlekedtetése feszültségmentes szakaszon. Rendkívüli időjárás esetén követendő eljárások. Tűzoltás felsővezetéki berendezés közelében. A villamos berendezések megrongálása esetén követendő eljárás. Eljárás veszélyt jelentő rendellenességek esetén. Műszaki mentési segélynyújtás villamosított vonalon. Utasvédelem Elsősegélynyújtás villamos baleseteknél. Kapcsolattartás

Tájékoztató táblák és hirdetmények (I. melléklet)

Rendelkezések a mozdony (vontatójármű) személyzet számára (II. melléklet)

Vontatási telep villamosított vágányaira vonatkozó rendelkezések (III. melléklet)

Függelék, engedélyek:

Munkaengedély, rakodási engedély

Rakterületi tábla (3. függelék)

Tájékoztató tábla vezeték magasságáról (4. függelék)

Nagyfeszültségre figyelmeztető tábla (5. függelék)

Nagyfeszültségre figyelmeztető jel (6. függelék)

Csak villamos mozdonyra vonatkozó jelzők elhelyezése fázishatároknál (9. függelék)

Csak villamos mozdonyra vonatkozó jelzők (10. függelék)

Alap- és időszakos oktatások időtartama (11. függelék)

3.11.2.6.4 Távközlő és biztosítóberendezési ismeretek

Távközlő berendezések

Vezetékes és vezeték nélküli összeköttetések

Összeköttetések csoportosítása a résztvevők száma szerint, illetve az összeköttetés használati joga, rendelkezésre állása, iránya, fizikai közege, továbbítási módja, valamint mobilitása szerint

Utasítást-adó hangrendszerek, felépítésük, működésük, használatuk

Rádióhálózatok, felépítésük, működésük, használatuk

Egyéb távközlési célú összeköttetések

Biztosítóberendezések

A vasúti biztosítóberendezések fejlődésének áttekintése

Biztosítóberendezési alapelvek I. (Forgalomtechnikai alapok):

A forgalomlebonyolítás módszerei, csoportosítása. Állomási mozgások osztályozása. A vágányút definíciója (biztosítóberendezési szempontból). A vágányutak osztályozása (mozgás neme, jellege, a hosszanti tagolás és egyéb tényezők alapján)

Sorompóberendezések és céljaik. A közút lezárásának módjai. Útátjáró biztosításának alkalmazása, félsorompós kiegészítés. Rálátási háromszög, csökkentett rálátási háromszög

Baleseti veszélyforrások osztályozása. Állomáson előforduló balesetet előidéző tényezők.

Oldalirányú veszélyeztetés megelőzése

Biztosítóberendezési alapelvek II. (Rendszertechnikai alapok):

A biztosítóberendezések fogalma, célja, feladatrendszere

A biztosítóberendezésekkel szemben támasztott követelmények

A biztosítóberendezések funkcionális modellje

Állomási biztosítóberendezések csoportosítása

Biztosítóberendezések külső téri szerkezeti elemei:

Jelzők. Alakjelzők. Fényjelzők

Kitérő szerepe a kötöttpályás vasúti közlekedésben. A kitérő szerkezeti felépítése, csoportosítása. A váltó főbb részei. A váltó használhatóságának ellenőrzése. A váltó mint baleseti veszélyforrás. A váltó és a biztosítóberendezés kapcsolata

Váltók, külső téri váltóállító, ellenőrző és rögzítő szerelvények

- Váltóállító szerelvények, a váltóállítás fázisai. Ellensúllyal történő váltóállítás. Vonóvezetékes váltóállítás. Villamos váltóállítóművek (Ganz, Wssb, EHW 821, HVH)
- Csúcssínrögzítő szerelvények. Kampózár. Zárnyelv. Spherolock. Tempflex zárszerkezetek
- Biztonsági betétek fajtái és azok alkalmazásának előírásai
- Váltóellenőrző szerelvények. Váltózár. Ellenőrzőzáras váltózár. Ellenőrző reteszek (mechanikus, villamos)

Váltófelvágás különböző állítószerkezetek esetén. Váltófelvágás esetén követendő eljárások, kezelések

Mechanikai jelző- és váltóállító, reteszelő szerelvények. Egykarú kétállású, kétkarú háromállású és egykarú háromállású emeltyűk. Emeltyűpótló zárak és alkalmazásaik

Vágányzáró szerkezetek. Kisiklasztósaru. Vágányzáró sorompó

Szigeteltsínek és funkcióik, fajtáik. A feloldóberendezés elve

Vonóvezeték és kábelhálózat

Állomási jelző- és biztosítóberendezések fogalmának meghatározása, összehasonlítás műszaki jellemzők alapján

3.11.3 Közlekedési alapok tantárgy

3.11.3.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatásának célja, hogy megismertesse a tanulókkal a különböző közlekedési alágazatok jellemzőit, technikai összetevőit, járműveit, infrastruktúráját, üzemviteli feladatait. További cél, hogy a tanulók átfogó, rendszerezett ismereteket szerezzenek a közlekedési ágazat tagozódásáról, az egyes alágazatok szerepéről, kialakulásáról, megismerjék a feladatait, a belföldi és nemzetközi árufuvarozást, a közlekedési alágazatok technikai eszközeit és berendezéseit, azok felhasználását a munkavédelmi előírások betartásával. Az itt szerzett ismeretek rávilágítanak a piackutatatás mint a kereskedelmi tevékenység egyik legfontosabb elemének fontosságára, és ezek révén a tanulók képesek lesznek az ügyfél igényeinek és az árufuvarozást lebonyolító vállalat gazdasági érdekeinek megfelelő költséghatékony ajánlatokat összeállítani.

3.11.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Szakirányú felsőfokú főiskolai/egyetemi végzettség, közlekedési szakképesítés

3.11.3.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Vasúti árufuyarozás jelzési utasítás

Vasúti árufuvarozás, jelzési utasítás

3.11.3.4 A képzés órakeretének legalább 0%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.11.3.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes- ségek	Ismeretek	Önállóság és fele- lősség mértéke	Elvárt viselkedés- módok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompe- tenciák
Alkalmazza a közlekedéstörténet és a közlekedési alágazatok fejlődésének ismereteit a napjainkra jellemző közlekedési munkamegosztás területén. Alkalmazza a közlekedési fogalmakat a közlekedés feladatának meghatározásához.	A közlekedési alágazatok történe- tének ismerete A közlekedési alap- fogalmak ismerete	Teljesen önállóan Teljesen önállóan	Ismeretek megfelelő alkalmazása Lényegfelismerés (lényeglátás) Tömör fogalmazás Logikus gondolkodás, rendszerszerű látásmód (műveleti sorrend, szabályok	Információ keresése az interneten CD, DVD használata (ismeret elsajátítás) Online feladatmegoldás (tudásellenőrzés)
Jellemzi az egyes közlekedési alága- zatokat.	Az egyes közleke- dési alágazatok jellemzőinek, elő- nyeinek, hátránya- inak ismerete	Teljesen önállóan	összekapcsolása)	Vasúti kisfilmek keresése és megte- kintése, vasúti ko- csik jellegrajzainak bemutatása az in-

Bemutatja a vasúti pályatest fő részeit, az alépítményt és a felépítményt, mű- szaki jellemzőit, vonalvezetését, szerkezeti kialakítá- sát.	A vasúti közlekedés technikájának isme- rete	Teljesen önállóan	ternet és d eszközök l tával
Jellemzi a vasúti teherkocsikat.	A vasúti teherko- csik típusainak, jellemzőinek isme- rete	Teljesen önállóan	
Osztályozza a köz- utakat különböző felosztások szerint.	A közutak csoportosításának ismerete	Teljesen önállóan	
Megkülönbözteti a közúti tehergépjár- műveket.	A közúti tehergép- járművek fajtáinak, főbb paraméterei- nek ismerete	Instrukció alapján részben önállóan	Információ
Csoportosítja, jel- lemzi a vízi közle- kedés típusait és ezek üzemvitelét.	A vízi (belvízi, tengeri) közlekedés technikai elemeinek és üzemvitelének ismerete	Teljesen önállóan	az internete CD, DVD I ta (ismeret tás) Online felad
Bemutatja és kivá- lasztja a megadott áru fuvarozásához a legalkalmasabb légi járművet.	A légi áruszállító járművek és fuvaro- zási módok ismere- te	Teljesen önállóan	oldás (tudás zés)

3.11.3.6 A tantárgy témakörei

3.11.3.6.1 Közlekedéstörténet

A közúti közlekedés fejlődése

A vízi közlekedés fejlődése

A vasúti közlekedés fejlődése

A légi közlekedés fejlődése

A csővezetékes szállítás fejlődése

3.11.3.6.2 A közlekedés fogalma, felosztása, alapfogalmai

A közlekedés fogalma, forgalma (belföldi, nemzetközi)

A közlekedés feladata

A közlekedés pályája

Közlekedési járművek

A közlekedés kiszolgáló létesítményei, raktárak

Ember szerepe a közlekedésben

A közlekedés felosztása

Közlekedési alapfogalmak

A közlekedési alágazatok átfogó jellemzése

A közlekedési munkamegosztás

Közlekedésbiztonság

3.11.3.6.3 A vasúti közlekedés technikája

A vasúti közlekedés felosztása

A vasúti pálya (alépítmény, felépítmény, vágánykapcsolások)

Vasúti járművek (vontatójárművek, vontatott járművek, teherkocsik)

A vasúti járművek káros mozgásai

Vasúi kiszolgáló létesítmények

3.11.3.6.4 A vasúti közlekedés üzemvitele

A vasúttal szemben támasztott követelmények

A vasúti árufuvarozási folyamat és részei

Az árfuvarozás lebonyolítása

3.11.3.6.5 A közúti közlekedés technikája és üzemvitele

A közúti pálya

A közúti járművek szerkezete, felépítése

A tehergépjárművek

A közúti járművek fontosabb paraméterei

A közúti közlekedés kiszolgáló létesítményei

A közúti áruszállítás üzemvitele (árufuvarozási folyamat, járattípusok)

3.11.3.6.6 A vízi közlekedés technikája és üzemvitele

A vízi közlekedés csoportosítása

A vízi közlekedés pályája, a vízi utak (belvízi, tengeri)

A vízi közlekedés járművei, a hajók fő méretei

A vízi közlekedés kiszolgáló létesítményei

A belvízi és a tengeri áruszállítási módok

3.11.3.6.7 A légi közlekedés technikája és üzemvitele

A légi közlekedés felosztása

A légi közlekedés pályája

A légi közlekedés járművei

A légi közlekedés kiszolgáló létesítményei

Légi áruforgalom

3.11.3.6.8 Csővezetékes szállítás

Csővezetékes szállítás értelmezése, fogalma

Csővezetékes szállítási módok és csoportosításuk

3.12 Irányítási- és elszámolási informatikai rendszerek megnevezésű tanulási terület a Vasúti árufuvarozás szakmairány számára

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma:

155/155 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási terület az árufuvarozási, díjszabási és fuvareszköz-gazdálkodási, valamint a forgalmi szabályok, előírások és ismeretek elsajátítása után megismerteti a tanulókkal, hogy az informatikai rendszerek miként támogatják és járulnak hozzá az árufuvarozás zökkenőmentes, hatékony és biztonságos lebonyolításához. A tantárgyak témakörei a korábban megszerzett ismeretekhez kapcsolódnak, a terület a megrendelés adatainak informatikai rendszerben való rögzítését, az elektronikus fuvarlevél létrehozását, a vasúti teherkocsi ügyfélnél tartózkodásának feldolgozását, a kocsi vonatba sorozásának és a vonat kezelésének szabályait oktatja.

3.12.1 Kocsiirányítás tantárgy

31/31 óra

3.12.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatásának célja, hogy a tanuló megismerje a kocsimegrendelés adatainak rendszerben való rögzítését, az igény-készletállomány meghatározását, a visszaigazolás elvégzését, a kocsiintézés végrehajtásának szabályait. További cél, hogy a rendszerből adatokat tudjon lekérdezni, megtekinteni és exportálni.

3.12.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Szakirányú felsőfokú főiskolai/egyetemi végzettség, a gyakorlati helyszínen minimum 5 év vasúti árufuvarozás területén szerzett munkatapasztalat

3.12.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Fuvareszköz gazdálkodás – alapismeretek a teherkocsik használatához, nemzetközi szabályok (AVV)

3.12.1.4 A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.12.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes- ségek	Ismeretek	Önállóság és fele- lősség mértéke	Elvárt viselkedés- módok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompe- tenciák
Rögzíti a megrende- lő által nyomtatott formában vagy e- mailben átadott kocsiigényadatokat az informatikai rendszerben.	Az informatikai rendszer megrende- lőkönyv-felületének ismerete	Teljesen önállóan	Szabálykövetés Precizitás Gyors probléma- megoldás Együttműködés, nyitottság Határozottság	Megrendelés foga- dása e-mailben vagy internetalapú rendszeren keresztül
Összehasonlítja a jelenlegi, és a ko- rábban rögzített megrendelések adatait.	Az informatikai rendszer megrende- lőkönyv-felületének ismerete	Teljesen önállóan		Információkeresés és tájékozódás az alkalmazás külön- böző felületein, az eredmény feldolgo- zása

Megállapítja a kocsi igény-készlet adata- it.	A kocsiigény, a vasúti kocsik kész- letének megállapítá- sára vonatkozó szabályok és a rend- szer működésének ismerete	Teljesen önállóan	Tényadatok kutatá- sa az alkalmazás- ban, e-mailek tar- talmának feldolgo- zása, nyomatása
Meggyőződik a futó kocsik típusáról, darabszámáról és státuszáról.	Az alkalmazás moduljainak, a kocsiintézési fo- lyamat összefüggé- seinek ismerete	Teljesen önállóan	
Diszponálja az üres vasúti teherkocsikat a berakó állomásra.	A diszponálás sza- bályainak ismerete	Teljesen önállóan	Elektronikus kocsi- irányítási rendszer kezelése, szűrések, statisztikák készíté- se, levelezés e- mailben Elektronikus kom- munikáció
Elvégzi a visszaiga- zolást a megrendelő részére.	A visszaigazolás szabályainak isme- rete	Teljesen önállóan	Visszaigazolás továbbítása e- mailben a megren- delő részére

3.12.1.6 A tantárgy témakörei

3.12.1.6.1 Megrendelőkönyv

A feladó megrendelésének rögzítése az informatikai rendszerben Adatterület áttekintése Jelenlegi, aktuális megrendelések

Lehetséges műveletek, szűrési lehetőségek

Korábbi megrendelések

Sablonok

Sablonadminisztráció

3.12.1.6.2 Készlet

Vasúti teherkocsikészlet áttekintése

Lehetséges műveletek, szűrési lehetőségek

Szállítási készletadatok

Jelenlegi, megelőző, következő fuvar

Készlet nézetben alkalmazható műveletek

Kiállított kocsik

Fuvarozási viszonylat lekérdezése

Meghatározott kocsiadatok

Kocsifutás

Statisztika (RTLM)

3.12.1.6.3 Diszpozíció/Kocsiintézés

Igény

Készlet

Vasúti teherkocsi hazaküldése

Zárolás

Vonat diszponálása Üreskocsi-megbízások

3.12.1.6.4 Lekérdezések
Jelenlegi diszpozíciók/kocsiintézések
Összes üreskocsi-megbízás
Diszpozíciós statisztika
Üreskocsi-igények
Zárolt kocsik
Kézi készletváltoztatás

3.12.2 E-fuvarlevél tantárgy

62/62 óra

3.12.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatásának célja, hogy a tanuló megismerje a belföldi és nemzetközi forgalomban használt e-fuvarlevél létrehozásának folyamatát az informatikai rendszerben, a fuvarlevél jóváhagyásának szabályait, útközben történő kezelésének lépéseit, adatainak módosítását és kinyomtatását.

3.12.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Szakirányú felsőfokú főiskolai/egyetemi végzettség, a gyakorlati helyszínen minimum 5 év vasúti árufuvarozás területén szerzett munkatapasztalat

- 3.12.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Vasúti árufuvarozási alapok vasúti árufuvarozás, díjszabás
- 3.12.2.4 A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.12.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes- ségek	Ismeretek	Önállóság és fele- lősség mértéke	Elvárt viselkedés- módok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompe- tenciák
Fogadja és ellenőrzi az e-fuvarlevél létrehozásához a feladó által küldött adatokat az infor- matikai rendszer- ben.	Az e-fuvarlevél létrehozásához szükséges feladói adatok ismerete	Teljesen önállóan	Pontosság Precizitás Önálló, felelősség- teljes munkavégzés (árufelvétel)	Elektronikus kom- munikáció
Kiegészíti az e- fuvarlevelet a to- vábbításhoz feltét- lenül szükséges adatokkal.	A fuvarlevél kitöl- tési útmutatójának ismerete	Teljesen önállóan	Magabiztos és biz- tonságos számító- gép-kezelés Nyitottság, fogé- konyság	Az alkalmazás használata, új ada- tok rögzítése, ada- tok szűrése
Elvégzi a díjszám- fejtést, megállapítja a mellékdíjakat.	A fuvardíj számfej- tésére vonatkozó szabályok ismerete	Teljesen önállóan		Az alkalmazás díjszámítási felüle- tének használata

Jóváhagyja az elekt- ronikus fuvarleve- let, és szükség sze- rint kinyomtatja a megfelelő példá- nyokat.	A fuvarlevél jóvá- hagyási feltételei- nek ismerete	Teljesen önállóan	Fuvarlevélpéldá- nyok nyomtatása
Útközbeni szerződésmódosítás esetén kinyomtatja a fuvarlevél példányait a rendszerből és rávezeti a módosított adatokat.	A szerződésmódosí- tás szabályainak ismerete	Teljesen önállóan	Fuvarlevélpéldá- nyok nyomtatása, PDF-állomány készítése, szken- nelés
A küldemény ki- szolgáltatási helyén ellenőrzi a fuvarle- véladatokat a helyes számla készítése érdekében.	A számlaküldés szabályainak isme- rete	Teljesen önállóan	Adatok módosítása, fuvarlevélpéldány nyomtatása, küldése e-mailben

3.12.2.6 A tantárgy témakörei

3.12.2.6.1 E-fuvarlevél létrehozása

Új fuvarlevél létrehozása

A fuvarlevél feldolgozása

Fuvarlevél adatainak szerkesztése

- Küldeményadatok
- Kereskedelmi feltételek
- Fuvarozási adatok
- Feladó nyilatkozatai
- Fuvarozó nyilatkozatai
- Üzemi irányítási útvonal
- Fuvarozók és adataik rögzítése
- Vámbejegyzések
- A rakomány adatai
- Díjszámítási szakasz adatai, költségek fizetése
- Kocsiinformáció
- Mellékletek, kocsizárak

Fuvarlevél jóváhagyása

Érkezett küldemény fuvarlevelének könyvelése

Feldolgozatlan fuvarlevelek

Fuvarlevél átadása leszámolás céljából

Küldeményinformáció, konténerinformáció

Üres kocsi kísérőlevele

Fuvarlevélpéldányok nyomtatása

3.12.2.6.2 Útközbeni kezelés

Út közbeni kezelés esetei

Kocsiadatok

Tömegadatok

Díjszámítási szakasz adatai, költségek fizetése, adatok módosítása

Fuvarozási szerződés módosításának végrehajtása

Fuvarozási akadály végrehajtása a rendszerben Útközbeni költségek rögzítése a rendszerben Tömeg megállapítása, az eredmény rögzítése a rendszerben

3.12.3 Kocsikimutatás tantárgy

31/31 óra

3.12.3.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatásának célja, hogy a tanuló megismerje a vasúti teherkocsi ügyfélnél tartóz-kodási ideje megállapításának folyamatát az informatikai rendszerben. Megismerje továbbá a hibás tételek javítására, a helytelen rakodási idők és a költségviselők módosítására vonatkozó elveket, ellenőrizni tudja a kapcsolódó rendszerből érkezett adatok helyességét, valamint megismerje a kalkulált állapotú tételek jóváhagyásának szabályát a számla helyes elkészítése érdekében.

3.12.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Szakirányú felsőfokú főiskolai/egyetemi végzettség, a gyakorlati helyszínen minimum 5 év vasúti árufuvarozás területén szerzett munkatapasztalat

- 3.12.3.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Vasúti árufuvarozási alapok – vasúti árufuvarozás, díjszabás
- 3.12.3.4 A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.12.3.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes- ségek	Ismeretek	Önállóság és fele- lősség mértéke	Elvárt viselkedés- módok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompe- tenciák
Karbantartja a fize- tésre kötelezett költségviselők listá- ját, indokolt esetben intézkedik annak módosításáról.	A várakozási díjak fizetésére vonatko- zó szabályok isme- rete	Teljesen önállóan	Figyelem, összpon- tosítás Problémafelismerés	Az alkalmazás különböző felülete- in adatok szűrése, gyűjtése, táblázatba rendezése Elektronikus kom- munikáció
Aktualizálja a ha- táskörébe tartozó terület létesítménye- inek adatait.	A hatáskörébe tar- tozó terület, körzet létesítményeinek, rakodóterületeinek ismerete	Teljesen önállóan	Gyors probléma- megoldás Szakmaiság Felelősségteljes, biztonságos munka-	Adatok szűrése, ellenőrzése, táblá- zatba rendezése Elektronikus kom- munikáció
Vizsgálja a kapcso- lódó rendszerekből érkezett adatokat és hibás tételeket a helyes hó végi zárás érdekében.	A kapcsolódó rend- szerek funkcióinak ismerete	Teljesen önállóan	végzés (rendszer- használat)	E-mail küldése, fogadása

A kalkulált állapotú			
tételeket jóváha- gyott státusszal látja el, az üzleti esemé- nyeket átadja el- számolásra.	A számlakészítés feltételeinek, szabá- lyainak ismerete	Teljesen önállóan	Számítógépes prog- ramok szakszerű kezelése

3.12.3.6 A tantárgy témakörei

3.12.3.6.1 Kocsikimutatás

A kocsikimutatás menüsora

Kereskedelmi és vonatközlekedési adatok listanézete

Kereskedelmi és vonatközlekedési adatok szűrése

Kereskedelmi és vonatközlekedési adatok funkciói

Kereskedelmi és vonatközlekedési adatok részletes nézete

Adatok módosítása

Kereskedelmi és vonatközlekedési adatok részletes tartalma

Adatok módosítása

Az előtartózkodás, időadatok

Az értesítés adatainak rögzítése

Üres teherkocsi igénylése/berakása napja

Előtartózkodás és várakozási díj

Tolatás díj

Kocsilemondási díj

Fizetendő összeg módosítása

Költségviselő ügyfél

Üzemeltetési jóváhagyás

Érvénytelen költségviselő, eljárás

Kereskedelmi jóváhagyás

Eseménynapló tartalma

3.12.3.6.2 Ügyfelek

Ügyfelek, ügyfélinfó

Különmegállapodások és rögzítésük a rendszerben

Különmegállapodás engedményről/rakodási idő meghosszabbításáról

Különmegállapodás átlagos tartózkodási időről

Különmegállapodás nyomtatása

Üzleti esemény átadása elszámolásra

Zárás küldése az ügyfélnek

Ügyfél értesítése

3.12.3.6.3 Zárások

Elszámolási időszak

Üzleti esemény hónapzárásban

Az ügyfél-megállapodásban szereplő átlagos tartózkodás lezárása

Keresési paraméterek

Üzleti események szerkesztése a zárásból

Kedvezmények rögzítése

Zárás nyomtatása

3.12.3.6.4 Törzsadatok

Vasutak Létesítmények Mellékdíjtáblák Mellékdíjkódok Ügyfélszámok

3.12.4 Vonatkezelés tantárgy

31/31 óra

3.12.4.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatásának célja olyan ismeretek átadása, amelyek segítik a vonatfelvétel és vonatösszeállítás elvégzését. További cél, hogy a tanuló megismerje a kocsi- és vonatadatok informatikai rendszerben történő rögzítését, az adatok módosítására vonatkozó előírásokat, a kocsi kisorozására, a vonat biztonságos továbbításához szükséges megfékezettség megállapítására, a vonatfelvétel befejeztével a vonatterhelési kimutatás elkészítésére vonatkozó szabályokat.

3.12.4.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Szakirányú felsőfokú végzettség, a gyakorlati helyszínen minimum 5 év vasúti árufuvarozás területén szerzett munkatapasztalat

- 3.12.4.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak Forgalom jelzési utasítás, forgalmi utasítások
- 3.12.4.4 A képzés órakeretének legalább 50%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.12.4.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes- ségek	Ismeretek	Önállóság és fele- lősség mértéke	Elvárt viselkedés- módok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompe- tenciák
Bejelentkezik az informatikai rend- szerbe, tájékozódik az állomások vá- gányhelyzetéről, vonatfelvételt vé- gez.	A bejelentkezés, a törzsadatok és a vonatfelvétel szabá- lyainak ismerete	Teljesen önállóan	Precíz, gondos információátadás Gyors feladatmeg- oldás Pontosság Hibás munkavégzés	Az alkalmazás kezelése, adatok szűrése, lista készí- tése
Letölti az érkező és induló vonatok listáját, megvizsgál- ja azok tartalmát a további vonatok tervezése érdeké- ben.	A forgalmi utasítá- sok vonatba soro- zásra vonatkozó szabályainak isme- rete	Teljesen önállóan	vagy döntések fel- ismerése, korrigálá- sa Szakszerű, maga- biztos rendszerkeze- lés	Az alkalmazás különböző felülete- in adatok szűrése, gyűjtése, táblázatba rendezése, értékelé- se

Elkészíti a vonat menetrendjét, vizs- gálja a vonatba sorozott kocsik és rakományok adatait, fékszámítást végez, elvégzi a továbbje- lentést.	A menetrendkészí- tés előírásainak, a fékszámítás szabá- lyainak ismerete	Teljesen önállóan	
Vizsgálja a rakodó- területre beállítandó kocsikat, meghatá- rozza a ténylegesen beállítható kocsik darabszámát.	Az érkezett vonat vonatterhelési ki- mutatásának, a rakodóterület befo- gadóképességének (kocsik száma) ismerete	Teljesen önállóan	Adatok szűrése a kocsilistában, lista nyomtatása
Előtartózkodást rögzít az alkalma- zásban.	Az előtartózkodás fogalmának és szá- mítási módjának ismerete	Teljesen önállóan	Adatok pontos rögzítése az alkal- mazás megfelelő felületén
Kiválasztja az al- kalmazásban a határállomáson átadandó vonatot, a közlekedés bizton- ságát figyelembe véve vizsgálja a vonatba sorozott kocsik adatait.	A vonatok átadására vonatkozó kereske- delmi és műszaki előírások ismerete	Teljesen önállóan	Vonatlista kiválasz- tása, nyomtatása a rendszerből, küldé- se e-mailben

3.12.4.6 A tantárgy témakörei

3.12.4.6.1 Alapismeretek, törzsadatkezelés

Az alkalmazás fő folyamatai

Állomások felépítése, állomások közötti vonatközlekedés

Kiszolgálások elvégzése az alkalmazásban

Rendszerkapcsolatok

3.12.4.6.2 Vonatkezelés

Érkező vonatok listája

Induló vonatok listája

Érkező/induló vonatok kezelése

Vonat kiválasztása, vonat létrehozása

Menetrend

A vonat összeállításának áttekintése

Kocsi- és rakományadatok

Útközbeni kezelés, fékszámítás

Útközbeni kezelés utáni jóváhagyás

UTK lezárása

RID bejelentése az OKF részére

A vonat-összeállítás rögzítése

Kocsi- és rakományadatok rögzítése

Továbbjelentés

Továbbítandó kocsik

Érkező vonat kiválasztása

Kiválasztási szempontok Megjelenési és hozzárendelési ablak

3.12.4.6.3 Állomáskezelés

Állomási beállítás

Vonatkiszolgálás, szakaszbeállítás

Állomási kocsi kihúzása

Vonali kocsi visszaadása

Kocsik szétrendezése

A rendezési jegyzék készítésének menete

Vonat részenkénti előkészítése

Állomási kocsi beállítási listája

Vonali kocsi beállítási listája

Adatok módosítása

Kocsiesemények

Kocsi ügyféltől való kihúzása

3.12.4.6.4 Vasútvállalati átadás

Kocsik átadása határállomáson

Teherkocsik átadási bizonylata

Kocsik egyenkénti rögzítése

3.13 Üzemeltetés megnevezésű tanulási terület a Vasúti árufuvarozás szakmairány számára

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma:

94/94 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A vasúti árufuvarozás biztonságának garantálása, valamint hatékonyságának és versenyképességének növelése céljából a tanulási terület megismerteti a vasúti teherkocsi gazdaságos felhasználásának és megrakásának szabályait, a belföldi és nemzetközi teherkocsi-irányítási rendszert, valamint a sérült kocsik kezelésére vonatkozó előírásokat.

3.13.1 Fuvareszköz-gazdálkodás tantárgy

47/47 óra

3.13.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatásának célja, hogy a tanuló megismerje a vasúti teherkocsik felhasználásának jogszabályi hátterét, a használat alapfogalmait, az ehhez tartozó eljárásokat a belföldi és nemzetközi forgalomban, a teherkocsik típusait és jellemzőit, valamint számozási rendszerét.

3.13.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Szakirányú felsőfokú főiskolai/egyetemi végzettség, a gyakorlati helyszínen minimum 5 év vasúti árufuvarozás területen szerzett munkatapasztalat

3.13.1.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Vasúti árufuvarozási szolgáltatás és logisztika – vasútföldrajz; vasúti árufuvarozás – a fuvarozás előkészítése, a rakodás

3.13.1.4 A képzés órakeretének legalább 40%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.13.1.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes- ségek	Ismeretek	Önállóság és fele- lősség mértéke	Elvárt viselkedés- módok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompe- tenciák
Szervezi és irányítja a teherkocsik fel- használását a fuva- rozás lebonyolításá- hoz.	A teherkocsi fel- használására vonat- kozó jogszabályok és belső használatú előírások ismerete	Teljesen önállóan	Együttműködés Ok-okozati össze-	Informatikai rend- szerek kezelése Elektronikus levele- zés Táblázatkészítés
Felméri az állomási kocsiigényt és ko- csikészletet, ezeket egymásnak megfe- lelteti.	Állomási kocsi- igény és -készlet, valamint a megfe- leltetés szabályai- nak ismerete	Teljesen önállóan	függések felismeré- se (késés és ügyfél- elégedettség) Pontosság Szabálykövetés és	Informatikai rend- szerek kezelése, nyilvántartások feldolgozása
Intézi az üres teher- kocsit az áru berakó állomására.	A kocsi intézési folyamatának, a vonat menetrendjé- nek ismerete	Teljesen önállóan	szabályok betartatá- sa Hibás munkavégzés vagy döntések fel- ismerése, korrigálá-	
Kiállítja a kísérő- okmányt az üres kocsi továbbításá- hoz.	A kísérőokmány mintájának és kitöl- tésének ismerete	Teljesen önállóan	sa	Kísérőokmány másolása, szkennelése

Engedélyezi az idegen teherkocsik előírás szerinti megrakását.	Az idegen kocsik hazaküldési szabá- lyainak ismerete	Teljesen önállóan	
Kapcsolatot tart más szervezet mun- katársaival az opti- mális teherkocsi- felhasználás érdek- ében.	A kocsikisegítés szabályainak isme- rete	Teljesen önállóan	Információ keresése az interneten Elektronikus levele- zés Táblázatkezelés
Átadja/átveszi a határállomáson a szomszédos vasút- nak/tól a teherko- csikat.	A teherkocsik ha- tárállomáson törté- nő átadása/átvétele szabályainak isme- rete	Teljesen önállóan	XML-adatok foga- dása e-mailben
Intézkedik a sérült kocsi javítása érde- kében.	Javítóműhely kivá- lasztásának ismerete	Teljesen önállóan	Táblázatkezelés Elektronikus levele- zés

3.13.1.6 A tantárgy témakörei

3.13.1.6.1 A teherkocsi-használat fuvarjogi környezete

Általános használati feltételek (AVV)

Megállapodás a teherkocsik használati szabályairól nemzetközi forgalomban (PGV)

Rendelkezésre jogosult vasúti társaság

Üzembentartó fogalma, magyarázata

Használó vasúti vállalkozó fogalma, magyarázata

A fuvareszköz-gazdálkodásban részt vevők jogosultságai és feladatai

3.13.1.6.2 A teherkocsi-használat alapismeretei

Alapfogalmak és szabályozások:

Vasúti teherkocsi. Saját kocsi. Idegen kocsi. Magánkocsi. Bérelt kocsi. Kocsiirányítási terület

A vasúti teherkocsik állag szerinti csoportosítása

A vasúti teherkocsik kocsipark szerinti csoportosítása

A vasúti teherkocsik operatív felhasználás szerinti csoportosítása

A vasúti teherkocsik ismertetése kezelés, üzemvitel és kocsiszámszabvány szempontjából

A vasúti teherkocsik kocsielosztás szerinti csoportosítása

A kocsiirányító szolgálat általános feladata, szintjei, hatásköre

Állomási kocsiigény- és helyzet megállapítása

Állomási kocsiigény- és helyzet feldolgozása

Állomási kocsiigény- és helyzet egyeztetése

Kocsielosztás, kocsiirányítás folyamata

Igény, készlet, diszpozíció

Kocsiintézési rendelkezés kiadása, tartalma

Kocsi továbbítása kísérőokmánnyal

Idegen kocsi üresen történő hazaküldésének, illetve megrakásának szabályai

Kocsifelhasználási rendelkezések típusai, végrehajtásuk

Az újramegrakás szabályai (RIV 51.1.)

Kocsi rendelkezésre bocsátása más vasutak részére, a diszpozíciós nyomtatvány tartalmi elemei (RIV 53.)

Kocsikisegítés (RIV 53.1.), a nyomtatványok tartalma

Kocsileszámolás (megállapodások, alapelvek)

Kocsitisztítás

Sérült kocsik kezelése

3.13.1.6.3 Nemzetközi szabályok - AVV

Általános szerződés teherkocsik használatáról (AVV)

A szerződés tárgya

Alkalmazási terület. Felmondás. A szerződő partner kilépése

A kocsi műszaki engedélyeztetése és karbantartása

A kocsik feliratai és azonosítása (11. melléklet)

Az üzembentartó hozzáférési joga

A kocsik átvétele

A kocsik visszautasítása

A kocsik kezelése

A kocsik fuvarozási határideje és a felelősség

Üres kocsik diszponálása

A kocsik átadása harmadik fél részére

Harmadik üzembentartó kocsijainak átvétele

Kármegállapítás, a károk kezelése

Elveszett kocsik és tartozékok kezelése

Forgóvázak kezelése

A használó vasúti vállalkozás felelőssége

A kártérítés mértéke

Az előző használók felelőssége. Kárrendezés

Felelősségi alapelv. Leszámolások és kifizetések. Elévülés

Nyelvek. Hatályba lépés

- 1. melléklet Jegyzék a részt vevő üzembentartókról és vasúti vállalkozásokról
- 2. melléklet Fogalommeghatározások
- 3. melléklet Dokumentumok az üres kocsik fuvarozásához
- 4. melléklet Teherkocsi kárjegyzőkönyv
- 6. melléklet Kártalanítások használatból kiesés esetén
- 7. melléklet Pótalkatrészek
- 8. melléklet Általános szerződés a teherkocsik használatáról (AVV) ügyrendje
- 9. melléklet A teherkocsik műszaki átmenőképesség-vizsgálatának feltételei
- 10. melléklet Javító és megelőző karbantartás
- 11. melléklet Feliratok és ismertetőjelek a teherkocsikon
- 12. melléklet Teherkocsik sérülési katalógusa
- 13. melléklet Lista a károknak a kocsikisorozás helyén vagy annak közvetlen közelében a használó vasútvállalat általi elhárításhoz
- 14. melléklet Kiegészítő feltételek a kocsik használatához kompforgalomban és nyomtávváltás során

3.13.1.6.4 Nemzetközi szabályok - PGV

Szabályzat a teherkocsik nemzetközi forgalomban történő használatáról (PGV)

Alkalmazási terület

A PGV-szabályzatban használt legfontosabb fogalmak értelmezése

A teherkocsi átadásának feltételei

Visszautasított teherkocsik

Meghibásodott teherkocsik

Sérült teherkocsik javítása és visszaküldése

Kisiklott teherkocsik. Harmadik fél felelőssége Kocsitartozékok Leszámolások, felelősség Kocsikimutatás

3.13.1.6.5 A vasúti teherkocsi jellegrajzai

A vasúti kocsi fajtái, szerkezeti ismeretei

A vasúti kocsi műszaki jellemzői, méretei, egyéb jellemzői

Az áru továbbítása és a kocsi műszaki paramétereinek figyelembe vétele

A vasúti kocsi tartozékai, rendeltetésük

Sérült kocsi használata, súlyosan sérült vasúti kocsi felrakása vasúti kocsira, továbbításának szabályai

A vasúti teherkocsi számozási rendszere

3.13.2 Rakodási szabályok tantárgy

47/47 óra

3.13.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy oktatásának célja, hogy a tanuló megismerje a különböző áruk vasúti teherkocsiba történő rakodásának, elhelyezésének szabályait, a vasúti járművek terhelhetőségének alapelveit a belföldi és nemzetközi forgalomban, és a megszerzett ismereteket alkalmazza a gyakorlatban.

3.13.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Szakirányú felsőfokú főiskolai/egyetemi végzettség, a gyakorlati helyszínen minimum 5 év vasúti árufuvarozás területen szerzett munkatapasztalat

3.13.2.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Vasúti árufuvarozás – a fuvarozás előkészítése, a rakodás; az áru felvétele fuvarozásra

3.13.2.4 A képzés órakeretének legalább 30%-át gyakorlati helyszínen (tanműhely, üzem stb.) kell lebonyolítani.

3.13.2.5 A tantárgy oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képes- ségek	Ismeretek	Önállóság és fele- lősség mértéke	Elvárt viselkedés- módok, attitűdök	Általános és szak- mához kötődő digitális kompe- tenciák
Megállapítja a vas- úti pálya terhelhető- ségét és a kocsi terhelési határát.	A rakodási alapelvek, a vasúti pálya és a vasúti jármű terhelhetőségi szabályainak ismerete	Teljesen önállóan	Elhivatottság Lojalitás Biztonságra, minő-	Biztonságos inter- nethasználat Vonalosztályok online elérése és használata
Figyelembe veszi a továbbításhoz szük- séges rakszelvény méretét belföldi és nemzetközi forga- lomban.	Rakodási szabályok vonatkozó előírása- inak ismerete	Teljesen önállóan	ségre törekvés (szolgáltatások, ügyfél-elégedettség) Pontos, felelősség- teljes munkavégzés	Rakszelvény- méretek online ellenőrzése

Ellenőrzi, hogy a feladó betartotta-e a rakodási szabályo- kat.	Rakodási szabályok előírásainak ismere- te	Teljesen önállóan	
Alkalmazza a védő- kocsi használatára, vonatba történő sorozására vonatko- zó szabályokat.	Rakodási szabályok és forgalmi utasítá- sok előírásainak ismerete	Teljesen önállóan	Utasítás keresése az interneten

3.13.2.6 A tantárgy témakörei

3.13.2.6.1 Rakodási szabályok (1. kötet)

Érvényesség. Tagozódás

A vasúti kocsik megrakásának általános szabályai

Rakományok jellemzői

A kocsik, szállítóeszközök és a kombinált forgalom szállítóegységeinek használata

A kocsik terhelése

Vonalosztályok. Terhelési határok. Teherelosztás

A kocsi közepén elhelyezett nehéz rakományegységek

A rakomány megengedett méretei

A rakszelvény és szűkítései

Mellgerendán túlérő rakományok

Védőkocsik

Rakodási módok és rakománybiztosítás

Rakományok letakarása

3.13.2.6.2 Rakodási szabályok (2. kötet)

Rakodási információk

Fémtermékek rakodása

Faáruk rakodása

Papír rakodása

Kövek, építőanyagok rakodása

Járművek és kerekes eszközök rakodása

A kombinált forgalom szállítóegységei

Rakodólapos áruk rakodása

Kábeldobok rakodása

3.13.2.6.3 Vonalosztályok

Általános előírások

Példák a teherkocsik terhelési határának feliratozására

Jelmagyarázat

Vonalosztályok jegyzéke

Általános korlátozások

Tranzitrelációk

Rendeltetési állomások

4 RÉSZSZAKMA

A részszakma megszerzésére irányuló szakmai vizsga akkor kezdhető meg, ha a tanuló eleget tett a jelen fejezet szerinti képzési követelményeknek.

4.1 A részszakma megnevezése: Logisztikai feldolgozó (Logisztika és szállítmányozás szakmairány)

4.2.1 A részszakma ajánlott szakmai tartalma:

Az oktatási egység 3.	Az oktatási egység megnevezése
fejezetben szereplő	
azonosító száma	
3.3.2	Vállalkozások működtetése tantárgy
3.4.1	Kommunikáció tantárgy
3.4.2	Digitális alkalmazások tantárgy
3.8.1	Logisztikai alapok tantárgy

4.2 A részszakma megnevezése: Raktáros (Logisztika és szállítmányozás szakmairány) esetén

4.1.1 A részszakma ajánlott szakmai tartalma:

Az oktatási egység 3. fejezetben szereplő azonosító száma	Az oktatási egység megnevezése
3.7.1	Raktározási alapok tantárgy
3.7.2	Raktári tárolás és anyagmozgatás tantárgy

5 EGYEBEK

TARTALOM

1 A SZAK	KMA ALAPADATAI					1
2 A KÉPZ	ZÉS SZERKEZETE ÉS T	ARTALM	A			1
	tanulási területekhez					
	lyamonként a Logisztika		•		<u> </u>	
	tanulási területekhez lyamonként a Vasúti áru		O.			
	ULÁSI TERÜLETEK RÉS		•			
	Munkavállalói ismeretek					
3.1.1		_				
3.2 N	Munkavállalói idegen nye					
esetén)						
3.2.1	8					
3.3	Gazdálkodási tevékenysé					
3.3.1	g					
3.3.2			•			
	Ízleti kultúra és informá		_			
3.4.1		••				
3.4.2	9					
	Közlekedés megnevezésí airány számára					
3.5.1	Közlekedési alapok t	antárgy 1	08/108 óra			29
3.5.2	Közlekedés technikáj	ja és üzen	vitele tantárg	gy 144	/132 óra	31
	Szállítmányozás megneve airány számára			_		•
3.6.1	Külkereskedelmi és v	vámismer	etek tantárgy	72/72	óra	36
3.6.2	Általános szállítmány	yozás tant	árgy 180/180	óra		38
3.6.3	Ágazati szabályozáso	k tantárg	y 144/144 óra			40
3.6.4	Szállítmányozói felac	latok tant	árgy 174/174	óra		43
	Raktározás megnevezésí airány számára			_		•
3.7.1	•					
3.7.2						
3.7.3						
3.7.4	A raktárirányítás rei	ndszere ta	ntárgy 42/42	óra		53
3.7.5	Raktárvezetés tantár	gy 36/36 a	íra			55

	gisztika megnevezésű tanulási terület a Logisztika és szállítmányozás rány számára58
3.8.1	Logisztikai alapok tantárgy 82/82 óra58
3.8.2	Beszerzési logisztika tantárgy 82/82 óra60
3.8.3	Készletezési logisztika tantárgy 72/72 óra62
3.8.4	Termelési logisztika tantárgy 60/60 óra64
3.8.5	Elosztási logisztika tantárgy 86/86 óra66
3.8.6	Minőség a logisztikában tantárgy 60/60 óra67
	súti árufuvarozási alapok megnevezésű tanulási terület a Vasúti ozás szakmairány számára69
3.9.1	Vasúti árufuvarozás tantárgy 237/235 óra69
3.9.2	Díjszabás tantárgy 247/242 óra72
	Vasúti árufuvarozási szolgáltatás és logisztika megnevezésű tanulási terület árufuvarozás szakmairány számára75
3.10.1	
3.10.2	Logisztika tantárgy 162/162 óra78
	Forgalom megnevezésű tanulási terület a Vasúti árufuvarozás szakmairány 82
3.11.1	Jelzési utasítás tantárgy 134/134 óra82
3.11.2	Forgalmi utasítások tantárgy 274/274 óra85
3.11.3	Közlekedési alapok tantárgy 108/108 óra94
	Irányítási- és elszámolási informatikai rendszerek megnevezésű tanulási Vasúti árufuvarozás szakmairány számára97
3.12.1	Kocsiirányítás tantárgy 31/31 óra97
3.12.2	E-fuvarlevél tantárgy 62/62 óra
3.12.3	Kocsikimutatás tantárgy 31/31 óra101
3.12.4	Vonatkezelés tantárgy 31/31 óra103
	Üzemeltetés megnevezésű tanulási terület a Vasúti árufuvarozás rány számára106
3.13.1	Fuvareszköz-gazdálkodás tantárgy 47/47 óra106
3.13.2	Rakodási szabályok tantárgy 47/47 óra109
4 RÉSZSZA	111 AKMA
	részszakma megnevezése: Logisztikai feldolgozó (Logisztika és inyozás szakmairány)111
	részszakma megnevezése: Raktáros (Logisztika és szállítmányozás rány) esetén111
r rovene	17